

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXIV

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Razstava vozil in orožja

Kranj – Sekretariat za ljudsko obrambo skupščine občine Kranj pripravlja od 1. do 3. oktobra v prostorih poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem razstavo oklepnih vozil, protioklepnega orožja in sredstev. Pokrovitelja sta revija Naša obramba in občinska konferenca SZDL Kranj. Prikaz oklepnih vozil in protioklepnega orožja in sredstev bo spremljala tudi slikovna razstava o letošnji akciji Nič nas ne sme presenetiti v kranjski občini in o delu šol za vojaške poklice. Razstava sodi v sklop usposabljanja in izobraževanja delovnih ljudi in občanov. CZ

ZA VSAKDANJO RABO...

Priznati tudi lastne napake

Kranj – Ko iščemo vzroke za slabše v kmetijstvu, smo hitro pravih pokazati na krivice zunanega sveta, pri tem pa za pozabimo oko (ali kar obe) ob svojih manjznostih. Razpravljajci na različnih problematičnih konferencah delovne organizacije KIT Kranj in predstavnikov sestavnih organizacij KIT (Kmetijstvo, Trgovina) Ljubljana so krivdo za prenekatere dolgoročne slabosti in napake zvalili na tuje organizacije. Toda od vsega povsem jasni: kakršen je naš, takšen je tudi KIT. Napake naše organizacije so tudi slabosti naše organizacije in sestavnih organizacij. Če le-te pričeti reševati in jih pravih v najnižji organizacijski ravni, ne pa se obračati na peščico tujih ljudi, ki le formalno predstavljajo aozd.

Zaradi tega Meane industrije Gorenjske in Kmetijsko živilskega konfederacije Kranj v delovno organizacijo KZK Kranj je pomemben korak v smeri združevanja kmetijstva na Gorenjskem, v katerega kaže pritegniti tudi interese pridelovalcev in trgovcev (Na Gorenjskem se vedno pojavljajo tri samostojne trgovske organizacije). Povezovanje v sestavnih organizacijah KIT, ki s 5300 članov in deset tisoč kooperantov zaseda 41. mesto v državi in republikah, je hkrati tudi važen korak v smeri združevanja kmetijstva s slovenskim in jugoslovanskim. Gorenjskem je vse kmetijstvo vključeno k priraji mleka in živine. Na obeh področjih ne morejo biti dohodkovni odnosi in tesna povezava pridelovalcev, predelovalcev in trgovcev. Neučinkovitost se

odraža tudi v investicijski politiki. Naložbe bi si morale slediti po določenem vrstnem redu, tako kot teče reprodukcijska veriga. Najprej je treba vlagati v osnovno proizvodnjo, šele potem v predelavo in trgovino. Pri nas često delamo tudi obratno. Če bi hoteli slediti 3 do 5-odstotni rasti proizvodnje hrane, bi v KZK potrebovali 300 milijonov dinarjev za naložbe v osnovno pridelovanje hrane, za aglomeracijo 200 hektarov zemljišča, za farme v Hrastju, na Sorškem polju in v Cerkljah, za pi-

tališče telet na Sorškem polju, za ureditev osmih hektarov sadnega nasada v Predvorju, za usposobitev mešalnice krmil v Škofji Loki...

Mesarji so na problematični konferenci opozorili na možne motnje v preskrbi s prašičjim in deloma tudi govejim mesom. Nihče pač ne more prisiliti klavnice, da zaradi premajhnih razlik med odkupno in prodajno ceno prašičev poslujejo z izgubo. Pri dobavi prašičev postajajo vse bolj odvisni od drugih jugoslovanskih republik. CZ

Odložen sprejem sporazuma

Gorenjske občinske zdravstvene skupnosti bodo sporazum o postopku in načinu uresničevanja pravic do zdravstvenega varstva sprejemale oktobra

Kranj – Medtem ko je v ostalih slovenskih zdravstvenih skupnostih že začel veljati samoupravni sporazum o postopku in načinu uresničevanja pravic iz zdravstvenega varstva, pa so gorenjske občinske zdravstvene skupnosti sprejem odlagale. Glavni razlog za odlog je bil predvsem ta, da omenjeni sporazum vsebuje vrsto določb, ki po vsebini ne sodijo sem, pač pa v sporazum o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva, le-tega pa občinske zdravstvene skupnosti sprejemajo povsem samostojno. Predlog samoupravnega sporazuma o postopku in načinu uresničevanja pravic do zdravstvenega varstva pa ni upošteval nekaterih specifičnih

pogojev, značilnih za posamezna območja: tako na primer v nekaterih določbah ni sprejemljiv za gorenjske občinske zdravstvene skupnosti, ki so že uvedle vrsto varčevalnih in omejitvenih ukrepov na področju zdravstvenega varstva, da bi prihranile na sredstvih za zdravstveno varstvo. Omenjeni sporazum bi torej prišel močno v nasprotje z že sprejetimi sklepi, še posebej zato, ker ne kaže, da bi bilo sredstev za zdravstveno varstvo na preostanjanje ne-le v letošnjem letu, pač pa vse do konca srednjeročnega obdobja.

Predlog samoupravnega sporazuma o postopku in načinu uresničevanja pravic do zdravstvenega varstva je le v nekaterih določbah različen od sporazumov, ki že veljajo v ostalih 55 občinah zdravstvenih skupnosti: nekako štiri petine določb sporazuma je tudi v gorenjskem predlogu sporazuma enakih, spremenjene so le nekatere določbe sporazuma, ki morajo upoštevati uveljavljanje pravic iz zdravstvenega varstva, odvisnih od družbeno-ekonomskih in gospodarskih možnosti v gorenjski regiji.

Na septembrskih sejah skupščine občinskih zdravstvenih skupnosti samoupravnega sporazuma o postopku in načinu uresničevanja pravic do zdravstvenega varstva še niso sprejele: do konca tega meseca naj bi še preostale pripombe na osnutek sporazuma sprejemal zdravstveni svet regije, jih uskladil in predložil skupščinam v sprejem naslednji mesec.

V SREDISCU POZORNOSTI

Ocena: nezadovoljivo

Organizacija in delovanje potrošnikov je sestavni del samoupravnega organiziranja našega družbenega življenja. To je osnovna misel v poročilu, ki je bilo predloženo na predzadnjo sejo izvršnega sveta kranjske občinske skupščine glede organiziranosti potrošnikov in delovanju potrošniških svetov. Izvršni svet je poročilo sprejel brez pripomb, priporočil pa je občinski konferenci SZDL in konferenci sveta potrošnikov v občini, da odgovorno pristopi k aktiviranju še preostalih potrošniških svetov v krajevnih skupnostih. Trenutno stanje glede aktivnosti potrošniških svetov je nezadovoljivo.

Oblika samoupravnega povezovanja potrošnikov v krajevnih skupnostih že dolgo časa ne bi smela biti več novost. Vendar pa je sedanja praksa drugačna. Občinske konference socialistične zveze so v večini občin svojo nalogo glede ustanavljanja oziroma začetnega organiziranja potrošniških svetov sicer opravile, vendar se praznine zdaj pojavljajo v delovanju. Čeprav je različno gradivo pravočasno pripravljeno, ni ustreznega sodelovanja med skupnostmi za cene in potrošniškimi sveti. V sedanjih prizadevanjih za brzdanje cen in stabilizacijo standarda pa bi bilo prav glede tega potrebno čimtesnejše sodelovanje.

Ugotovitev se nanaša na kranjsko občino, vendar jo lahko posplošimo. Od 43 krajevnih skupnosti je formiranih 40 potrošniških svetov. Pred začetkom letošnjega drugega polletja je bila ustanovljena tudi konferenca svetov potrošnikov. Vendar danes zares aktivno deluje približno polovica svetov potrošnikov. Toda tudi učinkovitost te polovice ostaja še vedno več ali manj zgolj na papirju. Težko (in smešno) je razpravljati o podražitvi dva ali tri mesece kasneje ali pa, zakaj je pred nedavnim zmanjkalo na policah v trgovinah tega ali drugega izdelka. Vloga svetov potrošnikov v takšnih trenutkih pomeni tudi preventivno delovanje. In prav glede tega je ocena lahko: nezadovoljivo. A. Z.

Kazni za prekrške ob višjih cenah

Jesenice – Skupnost za cene pri občinski skupščini Jesenice je v zadnjih mesecih sprejela sklep o potrditvi višjih cen stanarin za 32 odstotkov, sklep o povišanju stroškovnih cen oskrbnin v vzgojno-varstvenih enotah jeseniške občine za 22,5 odstotka in najemnin za poslovne prostore za 20 odstotkov.

Tržna inšpekcija je pri kontroli cen na terenu ugotovila več prekrškov, za katere je v obdobju od januarja do avgusta izrekla 22 mandatnih kazni. Od teh je bila le ena mandatna kazen izrečena pravni osebi in sicer Klavnici Jesenice. Gospodarskih prestop-

kov, ki bi jih zasledili inšpektorji, letos ni bilo, izrekli so le dve sodbi za ugotovljene gospodarske prestopke lani in sicer temeljni organizaciji Klavnici Jesenice zaradi nepravilnega zvišanja cen mesa ter MIG – temeljni organizaciji Mesoizdelki Škofja Loka za enak prekršek.

Republiška tržna inšpekcija je v jeseniški občini opravila več pregledov v delovnih organizacijah. V dveh – v komunalnem podjetju Kovinar in pri Industriji plastičnih izdelkov na Jesenicah – je ugotovila nepravilnosti pri formiranju maloprodajnih cen in predlagala uvedbo postopka. D. S.

Prizidek Prešernove kočice na Stolu – Člani planinskega društva Koroška Bela, ki oskrbujejo Prešernovo kočico na Stolu, so zgradili prizidek s prostovoljnim delom in s pomočjo helikopterja, ki je vozil gradbeni material zgradili prizidek k Prešernovi kočici na Stolu. Prešernovo kočico poleti obišče veliko planincev, tudi sosednje Koroške. Prizidek je bila razširitev postojanke nujna. S prizidkom bodo pridobili kuhinjo, dve sobi s skupnimi ležišči, povečali pa bodo tudi kuhinjo. – Foto: Janko Rozman

Grozi nam tema

Analiza elektroenergetskih razmer na Gorenjskem za jesensko leto 1981/82 predvideva redukcije električne energije. Elektro Gorenjska na to opozarja že danes opozarja vse potrošnike električne energije. Prva bodo naprave (daljnovodni transformacijske postaje) še vedno ob normalni rasti porabe električne energije predvidevati do potrošnikov, pa bo tudi odjemalcev okrnjena kritičnih razmer pri proizvodnji električne energije. Redukcije so predvidene za vse potrošnike od industrije in ostalih proizvodnih obratov do gospodinjstev in drugih porabnikov. Elektro Gorenjska opozarja potrošnike, da se na zimski temeljito pripravijo, da že zdaj uvedejo varčevalne ukrepe, da se danes prično z umnim porabljenjem energije! Zakaj nenadoma tako črni zimski? V Jugoslaviji in

tudi Sloveniji prepočasi gradimo nove elektrarne in prehitro dvigamo porabo električne energije. Tudi remontni so predolgi, težave imajo termoelektrarne s preskrbo s premogom in tudi vodostoj rek ni zadovoljiv za polno obratovanje hidroelektrarn. Zato so že danes uvedene v vsej državi redukcije električne energije I. stopnje, redukcije II. stopnje pa v vseh republikah razen v BiH in Sloveniji. Ker imajo vse republike velike težave s preskrbo z električno energijo, je Slovenija od tam ne bo mogla dobiti, za uvoz pa tudi ni na razpolago deviz, bodo (po predvidevanju) redukcije v zimskih mesecih lahko tudi dolgotrajnejše! Zato bo še kako treba varčevati z energijo, pa tudi paziti oziroma se temeljito pripraviti, da v takih primerih škoda ne bo prevelika (izpad proizvodnje v gospodarstvu, pokvarjena živila v hladilnikih in skrinjah itd.).

Igor Slavec

Pred naborno komisijo – Od 15. do 28. septembra poteka v kranjski občini nabor za mladince, rojene leta 1963. V Cerkljah stopajo pred naborno komisijo mladi s področja predvorskega, šenčurskega in cerkljanskega krajevnega urada, za vse ostale pa je nabor v Delavskem domu v Kranju. Priprave nanj so potekale čez vse leto, vanj pa so bile poleg sekretariata za ljudsko obrambo skupščine občine Kranj vključene tudi družbenopolitične organizacije. Letošnja generacija mladih je po besedah nabornega zdravnika zdrava. Pri razmetitvi v vojaške rodove in službe komisija upošteva zdravstveno stanje nabornikov, njegove telesne sposobnosti, izobrazbo, poklic in nenazadnje tudi njegove želje. Udeležba na naboru je 100-odstotna, kar kaže tudi na zrelost in odgovornost mladincev do domovinske dolžnosti. (CZ) – Foto: M. Ajdovec

PO JUGOSLAVIJI

Zasedanje slovenske skupščine

Prvo jesensko zasedanje slovenske skupščine so delegati vseh treh zborov začeli z obravnavo odprtih vprašanj družbenega sistema informiranja. Predlog za izdajo zakona na tem področju sta zbor združenega dela in zbor občin, na priporočilo družbenopolitičnega zbora, sicer sprejela. Toda, osnutek zakona, so opozorili delegati, so morali odpraviti sedanjo zmedo na omenjenem področju. Uglasiti bo treba tudi določbe zakona o kulturnih delavcih, so menili na sejah vseh treh skupščinskih zborov. Sprejete so bile spremembe in dopolnitve zakona s področja varnosti železniskega prometa. V njih so sedaj rešena vprašanja delitve stroškov za vzdrževanje prehodov ter gradnje izven-nivojskih križišč.

Intenzivna nega otrok

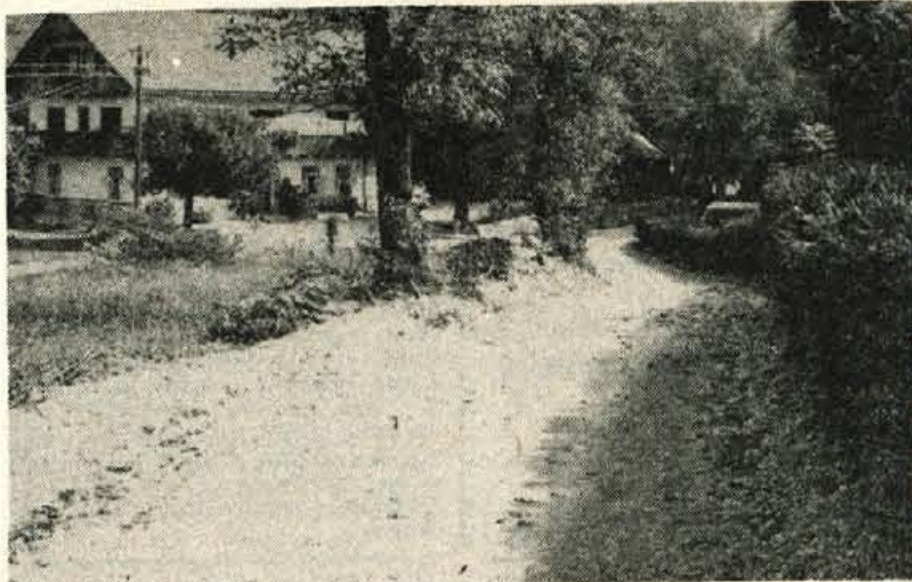
V domu Ivana Cankarja v Ljubljani se je začel prvi mednarodni simpozij o intenzivni negi otrok. Strokovnjaki iz 43 držav bodo v številnih referatih in za okrogli-mi mizami spregovorili tako o organizaciji intenzivne terapije v medicinskih centrih, kot o problemih umetne prehrane, komplikacijah pri dolgotrajni umetni ventilaciji, ledvični odpovedi, obravnavi otrok z akutno možgansko okvaro ter o preprečevanju in zdravljenju hišnih okužb v enotah intenzivne terapije.

Prva vozila skozi predor

V soboto bodo v Pazinu odprli spominski dom združitve Istre z matično domovino, v nedeljo pa predor pod Učko, po katerem je že stekel poskusni promet. Včeraj je namreč komite za gradbeništvo SR Hrvatske izdal uporabno dovoljenje za 5.062 metrov dolg predor. Predvidevajo, da bo od ponedeljka dalje, ko bo skozi predor stekel normalni promet, dnevno prevozilo pot pod Učko 2.500 vozil v obe smeri. Od tedaj bo treba plačevati »predornos«. Po sedanjem predlogu bo pot skozi predor veljala 50 dinarjev za osebna vozila, 120 dinarjev za kombije in manjše tovornjake, 180 dinarjev za avtobuse in tovornjake in 220 dinarjev za vlakce s priklopniki.

Petdeset let zveze slušno prizadetih

Zveza slušno prizadetih Slovenije praznuje letos 50. let organiziranega delovanja. Osrednja proslava ob petdesetletnici bo v soboto na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani in se jo bo udeležilo okoli tisoč ljudi iz vse Jugoslavije in zamejstva. Slušno prizadeti so še vedno premalo vključeni v redno življenje. Doslej je bilo v naših medijih informiranja posvečenega izredno malo časa in prostora informiranju gluhih. Napredek so naredili na koprski televiziji, kjer imajo redno oddajo in letos so gluhi dobili svoj časopis.

V krajevni skupnosti Bohinjska Bistrica bodo asfaltirali tudi kilometer dolgo cesto na Ribčevem lazu. Za asfalt bodo znatna sredstva prispevali prebivalci. Lastniki vikendov in lastniki počitniških domov. — Foto: D. Sedej

Pri razsvetljavi varčujejo

V krajevni skupnosti Bohinjska Bistrica so letos asfaltirali precej krajevnih cest — Načrti za mrliške vežice — Razsvetljava terja veliko denarja

Bohinjska Bistrica — Krajevna skupnost Bohinjska Bistrica uspešno uresničuje srednjeročni program razvoja. Iz leta v leto je krajevna skupnost bogatejša in družbeni standard vseh naselij in krajev višji. V lepih septembrskih dneh so asfaltirali veliko krajevnih cest. Prispevali so krajanje po vaseh in krajevna skupnost. Tako imajo asfalt v Nemškem rovtu, kjer načrtujejo še asfalt skozi vas po etapah, saj zdaj še ni urejena kanalizacija. Krajanje Nemškega Rovta so za boljše cesto prispevali 150.000 dinarjev, 330.000 dinarjev pa krajevna skupnost Bohinjska Bistrica. Za cesto skozi Letence je bila predračunska vrednost 4 milijone 465.000 dinarjev in tudi v Letencah so precej denarja prispevali vaščani; v vasi Kamnje so dali stanovanjci 12.000 dinarjev, ostalo je k predračunski vrednosti 300.000 dinarjev prispevala krajevna skupnost.

Naslednja asfaltna prevleka bo gotova na 900 metrov dolgi cesti od Ribčevega laza mimo stanovanjskih in počitniških hišic. Lastniki vikendov so dali za asfalt po 8.000 dinarjev, počitniški domovi pa ustrezen znesek glede na prenočitvene zmogljivosti, prav tako tudi krajanje. Predračunska vrednost skoraj kilometer dolge ceste znaša milijon 360.000 dinarjev.

Predvidevajo, da bodo še letos s pomočjo organizacij združenega dela in temeljnih organizacij položili asfalt tudi na parkirišče na Ribčevem lazu. Pripravljajo načrte za razširitev pokopališča in gradnjo mrliških vežic, kar pomeni za krajevno skupnost precejšnjo naložbo. Veliko denarja morajo nameniti tudi za razsvetljava, ki jo bodo postopoma napeljali v vseh vaseh. Tudi pri napeljavi javne razsvetljave, ki stane krajevno skupnost okoli

500.000 dinarjev letno, pomagajo krajanje tako, da poskrbijo za izkope za drogeve. V krajevni skupnosti so se odločili, da bodo z elektriko varčevali. Nabavili bodo stikalne ure, ki bodo svetilke ugasnile ob 23. uri zvečer, ob »mesečnih« dneh pa sploh ne bodo gorele razen v centru Bohinjske Bistrice. Visoki stroški električne razsvetljave — že do maja so porabili 280.000 dinarjev, do konca leta pa bi potrebovali še nadaljnjih 360.000 dinarjev — so razumljivi, saj je krajevna skupnost izredno velika in se razteza od Ukanca do Soteske. Posebno področje ob jezeru mora biti primerno osvetljeno, saj je turistično območje.

D. Sedej

Akcija za uresničitev načrtov

Kranj — O uresničevanju najbolj pomembne družbeno-ekonomske naloge pri nas so v torek, 22. septembra, spregovorili tudi na seji občinske konference zveze komunistov Kranj. Na podlagi poročila o letošnjih gospodarskih gibanjih v osmih mesecih so v razpravi ocenili, da smo s proizvodnimi rezultati v občini lahko zadovoljni. Težave pa se pojavljajo pri prodaji izdelkov na tuje. Vendar pa ob doslednem spoštovanju začrtanih nalog ni bojazni, da ciljev ne bi uresnili. Za to pa so še posebej odgovorni tudi vsi člani zveze komunistov in delovnih in temeljnih organizacijah, v družbenih organizacijah in v krajevnih skupnostih. Vse osnovne organizacije ZK naj zato takoj ocenijo stanje v svoji delovni, temeljni organizaciji oziroma sredini.

V kranjskem gospodarstvu se je v letošnjih osmih mesecih povečala proizvodnja za devet odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lani. Precej več kot lani so naredili v podjetju Triglav, Exotermu in Ikosu, v Planiki pa so proizvodnjo zmanjšali za 22 odstotkov. Vzrok za to v Planiki je pomanjkanje materiala ter zaradi prepovedi uvoza strojev in v zvezi s tem načrtovane modernizacije.

Po drugi strani pa prodaja na tuje v občini ne poteka tako, kot so načrtovali. V osmih mesecih se je sicer povečala za 41 odstotkov, vendar so izpolnili le 58 odstotkov načrtovanega izvoza za leto. Posebna težava je, da beležijo usmerjanje izvoza na vzhod. Glede izvoza se kažejo občitne razlike tudi med posameznimi delovnimi organizacijami. Rečeno je bilo, da najbolj zaostajajo Tekstilindus, Ikos, Kmetijsko živilski kombinat in Gorenjska oblačila. V izvozu na zahodni trg pa trenutno prednjačijo Gorenjski tisk, Gozdno gospodarstvo Kranj in Triglav.

Kljub zaostankom pa v Kranju predvidevajo, da bodo izvozni program do konca leta uresnili. Takšna je med drugim tudi ocena izvršnega sveta občinske skupščine. Prav v teh dneh pa imajo pogovore o izvoznih možnostih do konca leta tudi v posameznih delovnih organizacijah v občini.

A. Ž.

DOGOVORIMO SE

Seje zborov skupščine občine Jesenice

Za sredo, 30. septembra, na Jesenicah sklicujejo sejo zbora krajevnih skupnosti in zbora združenega dela, za torek, 29. septembra, pa sejo družbenopolitičnega zbora skupščine občine Jesenice.

Vsi zbori bodo obravnavali uresničevanje sklepov minulih sej, posebno pozornost pa bodo posvetili poročilu o uresničevanju srednjeročnega plana občine Jesenice za obdobje od 1981. do 1985. leta v prvem polletju letos. Temeljito bodo spregovorili o problematiki zdravstvenega varstva v občini in o predlogu odloka o družbenem svetu Uprave družbenih prihodkov občine Jesenice. Na dnevnem redu je še predlog odloka o določitvi povečanja prispevne stopnje za uresničevanje programa skupnosti otroškega varstva Jesenice za obdobje od oktobra do decembra letos za zavezanca, ki niso sprejeli samoupravnega sporazuma. Delegati bodo spregovorili še o predlogu o najetju kredita za potrebe teritorialne obrambe in posredovali delegatska vprašanja.

D. S.

Svet v tem tednu

Ostrejši toni na Poljskem

Sindikata Solidarnost se želi spremeniti v politično organizacijo, opozicijo do zdajšnjih oblasti. Dialog med vlado in Solidarnostjo zato mogoče le v primeru, če se Solidarnost odpoje boju za oblast, zamišljenem sodelovanju med vlado in Solidarnostjo praktično ni ostalo. Prvi del kongresa Solidarnosti se ni zmenil za poslanico vladnega programa sodelovanja je bil zavrnjen že pred kongresom Solidarnost, saj o programu na kongresu ni bilo govora. To je srž izjave predsednika poljskega ministrskega sveta Rakowskega, ki sicer velja za ostro polemika in energičnega moža. Izjava pa ni le izraz osebnosti, ki je besede izrekla, ampak je veliko bolj ogledalo sedanjih zaostrenih razmer na Poljskem.

Veliko razlogov govori v prid tej ugotovitvi. Skoraj zanesljivo ponovni pogovori med Solidarnostjo in vlado ne bodo začeli praznoma, začetkom drugega dela kongresa sindikata Solidarnost. Kdo bo v vračanje k dialogu, je izjemno resno vprašanje sedanje Poljske. Tako v državi nimajo jasno oblikovanega načrta družbene reforme na osnovi samoupravljanja. Stališči Sindikata in vlade sta različni. Med njima je prišlo celo do resne konfrontacije, ki je povzročila še druge posledice. Vodstvo Poljske združene delavske partije je postalo ostro, prav tako pa tudi vlada. Nič blažji niso opomini Sovjetske zveze ki vedno bolj terja dejanja in ne graja le Solidarnosti, temveč predvsem vlado in partijo. Prav tako resna je s tem povezana grožnja Sovjetske zveze, da bo ustavila gospodarsko pomoč Poljski, prav tako pa omejila izvoz Poljske v Sovjetsko zvezo. Sklepu Sovjetske zveze bi zanesljivo sledile še druge članice vzhodnoevropske socialistične skupnosti. Položaj na Poljskem so vedno bolj zaskrbljene tudi druge države. To kaže, da je položaj resen in zapleten, ki ga bodo morali Poljski rešiti. Kakršenkoli drug izhod bi bil slabši!

J. Kobal

Med kandidati malo žena in mladine

V jeseniški občini ocenjujejo potek evidentiranja za volitve bodo prihodnje leto — Premalo evidentiranih mladih in žensk

Jesenice — Obdobje predvolilne aktivnosti sodi med najpomembnejše in zelo odgovorne naloge vseh organizacij in organiziranih socialističnih sil pri ustvarjanju pogojev za podružbljanje in demokratizacijo vodenja postopkov vseh aktivnosti, še posebej pa v postopkih kadrovske priprave na volitve.

V jeseniški občini so opravili že vrsto aktivnosti v pripravah na volitve, ki bodo prihodnje leto. Ob koncu maja in v začetku junija so organizirali inštruktažo za vse nosilce priprav na skupščinske volitve leta 1982 in evidentirali, ki evidentirajo možne kandidate za delegate v delegatske skupščine. Nosilci priprav na volitve so 1. julija že poslali prva zbira poročila o evidentiranih možnih delegatih. Zal tega niso storili vsi nosilci priprav na volitve in zato podatki niso popolni.

Volilna komisija pri občinski konferenci SZDL Jesenice je ob pripravah na volitve ocenila, da je potrebno vzporedno s krepitvijo samoupravnih odnosov v temeljnih celicah družbe ob enem utrjevati tudi vlogo, položaj in funkcije delegacije delovnih ljudi in občanov. Novost v pripravah na skupščinske volitve je v tem, da uvajamo enotno evidenco evidentiranih možnih kandidatov za opravljanje družbenih funkcij, ki mora postati sestavni del sistema stalnih kadrovske priprav na volitve. Takšna usmerjenost terja predvsem od organizacij Socialistične zveze in Zveze sindikatov temeljito aktivnost.

V jeseniški občini ugotavljajo, da evidentiranje možnih kandidatov pri krajevnih konferencah Socialistične zveze delovnega ljudstva poteka bolj uspešno kot evidentiranje v organizacijah združenega dela. Rezultati evidentiranja možnih delegatov za delegate v delegatske skupščine povedo, da so v zaostanku v evidentiranju, sploh pa, če upoštevajo, da so volitve 1978 imeli 7.428 evidenti-

ranih možnih kandidatov, za prihodnje volitve pa imajo le 3.164 možnih kandidatov. Podatki bodo bolj točni po 15. septembra, poteče zadnji rok. Se vedno malo evidentirajo mladih in žensk, zato bi morali temu v prihodnje svetiti več pozornosti. Prav tako morali upoštevati predvsem kandidate, ki so se v minulih dobi družbenopolitično nevali. Kot posebni problem evidentirani kandidati za volitve skupščin in zborov in naloge bi morali izbrati samoupravnopolitično razgledane in aktivne kandidate.

D. S.

Kristina Kobal — sekretarka komiteja občinske konference ZK Kranj

Kranj — Na 25. seji občinske konference zveze komunistov Kranj, torek, 22. septembra, razrešila sekretarja komiteja občinske konference Jožeta Kavčiča in ga na novo delovno dolžnost rektorja Kmetijsko živilskega kombinata Kranj. Ob razrešitvi se zahvalil za uspešno delo in ga sekretarja komiteja izvolila Kristina Kobal, sedanjo direktorico renjske območne skupnosti Triglav.

Diplomirana pravnikinja Kobal je že dlje časa aktivna benopolitična delavka. Tako med drugim sekretarka občinske konference občinske konference ZK Kranj, trenutno pa je tudi predsednica občinske skupščine in članica medobčinskega sveta ZK renjsko. Po sedanji izvolitvi bo nastala sekretarja komiteja občinske konference zveze komunistov Kranj Kobal poklicno.

BRALCI SPRAŠUJEJO tel.: 21-860

ZEMLJIŠKI PRISPEVEK
D.D. iz Kranja: »Zanima me, zakaj je občinska skupščina Kranja septembra tako zelo povzela nadomestilo za uporabo mestnega zemljišča? Prispevek je višji od 25 dinarjev na 100 dinarjev. Takšna podražitev se mi zdi občutno previsoka.«

Samoupravna stanovanjska skupnost: »V občini Kranj smo samoupravno dogovorili, da uresničimo program desetletne izgradnje za kar pa potrebujemo znatno več sredstev. Višina prispevka je razločno odvisna pač od komunalne in druge urejenosti posameznega območja, opredeljuje pa jo odlok, ki smo ga sprejeli na skupščini občine. Višji prispevek torej temelji na sprejetem programu, izhaja pa iz obveznosti za katero smo se domenili.«

OTROŠKI DODATEK

A. E. iz Lesc: »Kdo je upravičen do otroškega dodatka in kolikšen?«

Skupnost otroškega varstva Radovljica: »Po pravilniku o pogojih in merilih za uveljavljanje pravice do denarne pomoči otrokom v radovljiški občini imajo pravico do denarne pomoči vsi otroci, ki prebivajo v Sloveniji, in otroci, katerih roditelji imajo na območju Slovenije delovno mesto, ki samostojno opravlja dejavnost z osebnimi dohodki določene sredstva, ob pogojih, da celotni dohodek družine ne dosega določene dohodka na družinskega člana. Dohodkovni pogoji za uveljavljanje pravice do denarne pomoči se ugotavljajo na podlagi vseh dohodkov družine oziroma otroka, ne glede na vire, po katerih so pridobljeni. Od 1. maja letos znaša dodatek 850 dinarjev mesečno, če dohodek ne presega 2.200 dinarjev, 610 dinarjev, če dohodek ni večji kot 2.600 dinarjev na člana, 300 dinarjev, če ni višji kot 3.200 dinarjev in 245 dinarjev, če ne presega 3.900 dinarjev. Posebni dohodek za samohranjavnike znaša 170 dinarjev mesečno, za težje prizadete otroke pa 370 dinarjev mesečno, ki jih določa pravilnik.«

GLAS

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja Casopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavce — V. d. odgovorni urednik Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zlobir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaž Gradec, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1968 kot poltednik, od januarja 1969 trikrat tedensko, od januarja 1984 kot poltednik ob areдах in sobod od januarja 1988 kot tednik in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana, tab. od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana, Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moša Pijade 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31989 — Telefoni: n.c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialna propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Elan kupil švedsko firmo

Begunje - Elan, tovarna športnega orodja v Begunjah je v zadnjem času izredno prodrla na tuje tržnišče. V Elanu v Begunjah izdelujejo kvalitetne alpeke in tekaške čevlje, v Brnici v Avstriji poliuretančne smuči in v Elanu v Skandinaviji ceneneje lesene tekaške smuči. Vsi rezultati do zdaj kažejo, da je bila poslovna usmeritev Elana pravilna, vendar pa mednarodna konkurenca terja nove in nove odločitve.

Med temi odločitvami je tudi poizkus po izboljšanju prodajne organizacije na Švedskem in dolgoročno prodorju vse Skandinavije.

Elanu se zavedajo, da bodo kar najhitreje sami vodili zastopnikov, ki danes vodijo večji del proizvodnje - 90 odstotkov izvoza. Prva možnost se je odprla na Švedskem, kjer večletni zastopnik Elana, firma Ryon, ki je v koncernu MONARK, ni več pravega interesa za nadaljevanje dela. Zato je prišlo do predloga bi Elan kot največji dobavitelj Ryonu odkupil to firmo od koncerna MONARK in začel voditi izvozne posle v okviru že obstoječega mešanega podjetja Skandinavien. Tako bi v Elanu začeli sami voditi trgovsko delovanje, kar bi precej zmanjšalo stroške poslovanja.

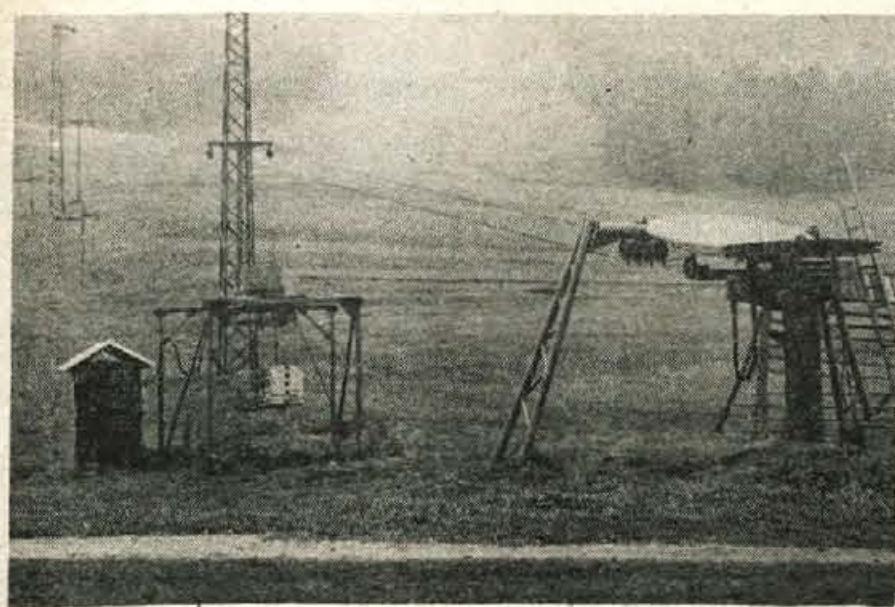
Prvi program švedske firme je širok, glavna dejavnost pa je izdelava na debelo. Pričakujejo, da bodo prodaja iz Jugoslavije naraščala vsaj za 10 odstotkov letno. Najbolj rentabilna in predvidevajo, da bo vrnjena že v štirih letih.

D. S.

Stane Božič novi direktor Gradbinca

dosedanji direktor Ludvik ... odšel na novo službeno mesto, je pred nekaj dnevi deloval svet Gradbinca imenoval novega direktorja Staneta Božiča, ki je bil pred tem vodja tehniške organizacije Industrijske gradnje v njihovi delovni organizaciji. Od leta 1963, ko je delal v Projektu, predhodni direktor Gradbinca, je vedno opravljeno dela in se je izkazal kot uspešen vodja, pod njegovim vodstvom je tozad dosegal dobre rezultate. - M. Č.

Kranjskogorske žičnice danes še samevajo, ob prvem snegu pa se bodo zavrtle z uro močjo. Zdaj je Gorenjka postavila še dvosedežnico in tri nove vlečnice in upajo, da v prihodnje na smučiščih ne bo predolgih vrst. - Foto: D. Sedej

Žičnice prinašajo denar

V hotelsko turistični delovni organizaciji Gorenjka na Jesenicah si želijo, da bi dobili devizno stimulacijo tudi za promet na kranjskogorskih žičnicah

Jesenice - Hotelsko turistična delovna organizacija Gorenjka z Jesenic združuje tri temeljne organizacije: gostinstvo Jesenice, hotel v Kranjski gori in žičnice Kranjska gora. Izmed skupno 350 delavcev jih je največ zaposlenih v šestih hotelih v Kranjski gori in na Jesenicah.

V prvem polletju letošnjega leta so v jeseniški Gorenjki presegli plan s tem, da je bilo največ dohodka v prvem tromesečju, precej pa si obetajo tudi od tretjega tromesečja. Okoli 36.000 tujih nočitev ali za 22 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju je spodbuden rezultat, kot je bilo pričakovati, je upadel obisk domačih gostov. Tako kot vse druge turistične in gostinske delovne organizacije bodo tudi v Gorenjki zabeležili boljše poslovne rezultate tedaj, ko bodo tuje turistične agencije nakazale plačilo. Po zakonu je določen trimesečni rok, Gorenjka pa pričakuje za okoli 20 milijonov dinarjev prometa.

V hotelsko turistični delovni organizaciji, ki ima v Kranjski gori največ hotelov, imajo precejšnje težave predvsem zato, ker jim ne priznajo devizne stimulacije pri prometu na kranjskogorskih žičnicah. Povsem razumljivo je, da tuji turisti prihajajo v Kranjsko goro zato, da bi pozimi smučali, in v ceni aranžmaja imajo vozovnico že obračunano. Prinašajo torej tudi devizni prihodek, ki bi se kako prišel prav kranjskogorskim žičničarjem.

Obisk v hotelih je zelo dober tudi poleti, predvsem tujih gostov, ki jih pripeljejo agencije. Zadnja leta v »mrtvi« sezoni zapirajo nekatere manjše hotele in izkazalo se je, da so s tem precej prihranili. Izmenoma sta zaprti Prisanek ali Larix.

V letošnji sezoni gradi Gorenjka štiri nove žičnice, med njimi dvosedežnico. S tem bodo povečali zmogljivost smučarskih naprav za tretjino in upajo, da bodo vrste pred smučarskimi vlečnicami precej krajše. Prav tako pa želijo omejiti odliv naših smučarjev čez mejo. Vendar tudi pri tej precejšnji naložbi - veljala je 70 milijonov dinarjev - ni šlo brez težav. Še zdaj niso uvozili opreme za dvosedežnico, čeprav so vsa dela že opravili. Zataknilo se je na carini.

Za prihodnje pa načrtujejo izgradnjo žičnic na Trebež nasproti Porenčevega doma. Prav tako bi treba nekaj storiti s smučarskimi napravami na Črnem vrhu nad Jesenicami, ki so že precej dotrajane.

D. Sedej

Manj surovega jekla

V slovenskih železarnah so imeli v prvem polletju letošnjega leta veliko težav pri proizvodnji surovega jekla - Na Jesenicah primanjkuje delavcev, ki bi delali v železarni

Jesenice - Sestavljena organizacija združenega dela slovenske železarne zaposluje okoli 17.000 delavcev, v organizacijo pa sodijo tudi gorenjske delovne organizacije: jeseniška Železarna, Veriga Lesce in Plamen Kropa. Te organizacije zaposlujejo tudi največ delavcev iz jeseniške in radovljiške občine.

V prvem polletju letošnjega leta so v sestavljeni organizaciji, ki združuje še štorsko in ravensko železarno, Tovil Ljubljana in Žično Celje, dosegli razmeroma skromne uspehe. Proizvodnja surovega železa je sicer porasla, vendar pa je bila proizvod-

nja surovega jekla, ki postaja vedno bolj pomembna, v primerjavi z lanskim letom za 4 odstotke manjša. V proizvodnji surovega jekla je imela največ problemov železarna Store, le malo boljše rezultate je dosegla jeseniška Železarna. Le-ta je proizvedla za 4 odstotke manj surovega jekla kot lani v prvem polletju in dosegla za 6 odstotkov manjšo blagovno proizvodnjo. Predelovalci pa so v povprečju dosegli podobne rezultate kot lani.

Vzroki za manjšo proizvodnjo surovega jekla so predvsem v pomanjkljivi oskrbi s surovinami, kar je spet povezano z deviznimi problemi. Predvsem na Jesenicah pa se že kot zelo resen problem pojavlja pomanjkanje delavcev, predvsem tistih, ki so pripravljani delati v težkih razmerah.

Doma so slovenske železarne jeklo lahko prodale, večje probleme pa so imele s prodajo na tujem. Zaostreni pogoji so, tako ocenjujejo, tudi vzroki za skromnejše uspehe letošnje polletne proizvodnje. Dosežena vrednost izvoza v prvem polletju je nižja od lanske in pri izvozu na konvertibilno področje so zaostali celo za 21 odstotkov, medtem ko je bila prodaja na klirinško območje za 70 odstotkov višja kot lani. Največji izpad opažajo pri izvozu traktorjev v Italijo, zavedajo pa se, da bodo morali izvoz obdržati in računati s poslabšano konjunkturo na tujem tržišču. Njihovo poslovanje je predvsem odvisno od izvoza.

Kljub manjši fizični proizvodnji pa je vrednostno proizvodnja precej porasla, v poprečju za 47 odstotkov. Največ so k temu prispevale višje cene, spremenjena struktura proizvodnje in izvoz.

Slovenski železarji so tudi skromno investirali in bistveno zaostajajo za predvidevanji. Eden od pomembnih razlogov so težave, ki jih imajo pri uvozu opreme. Zavedajo pa se, da še niso vsega storili, da bi bilo uresničevanje njihovih planskih nalog na področju naložb učinkovitejše in hitreje.

D. Sedej

Največji uvoznik je Železarna

V jeseniški občini so izvozno uvozni rezultati zadovoljivi - Največji uvoznik in izvoznik je Železarna - Veliko izvažata Tehnični biro

Jesenice - V prvem polletju letošnjega leta je bila v jeseniški občini zunanjetrgovinska menjava ugodna. Rast izvoza je bila v primerjavi s prvim tromesečjem manjša, uvoza pa je bilo tokrat več, vendar uvoz naračča veliko počasneje kot izvoz.

Prodaja na tuje se je tokrat povečala za 39 odstotkov. Uvoz se je v prvem polletju letošnjega leta povečal za 4 odstotke, v prvem tromesečju pa je bil nižji za 6 odstotkov.

Deset delovnih organizacij iz jeseniške občine je v šestih mesecih izvozilo za 13.013 tisoč dolarjev blaga, od tega samo jeseniška Železarna za 11.034 tisoč dolarjev ali 85 odstotkov vsega izvoza v občini. Močno sta izvoz tokrat povečali dve delovni organizaciji in sicer Izolirka in Tehnični biro. V izvoznih dosežkih se je povečal delež izvoza pri Tehničnem biroju: za 1,6 odstotka v prvem polletju lani na 6,4 odstotka letos. Tehnični biro je letos sklenil petletno pogodbo za storitve v tujini. Izvojni dosežki bodo v tej delovni organizaciji odlični tudi ob koncu leta.

Uvoz surovin, reprodukcijskega materiala in opreme je letos znašal 23.413 tisoč dolarjev, kar je za 3,8 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju. Skoraj ves uvoz odpade na jeseniško Železarno, ki je letni plan uvoza dosegla s 37 odstotki. Večji jeseniški uvozniki so tudi Iskra na Blejski Dobravi, Planika Breznica in Vatrostalna Jesenice.

Po šestih mesecih letošnjega leta je bilo z izvozom pokritega 55 odstotkov uvoza, lani po šestih mesecih pa 41 odstotkov. Več kot polovico pokrivanja uvoza z izvozom, ki so ga v jeseniškem gospodarstvu prvič dosegli v prvih treh mesecih, se je nadaljevalo tudi v drugem tromesečju. Zato lahko trdijo, da je pokrivanje zelo ugodno, vendar predvsem zaradi uspešnega izvoza na klirinško področje ter manjšega uvoza iz klirinškega tržišča.

D. Sedej

Tretjino oblačil izvozijo

Delavci tržiškega Tria so letos povečali izvoz usnjene konfekcije, njihov razvoj pa je usmerjen v razširitev proizvodnje notranjnikov za čevljarstvo industrijo

Tržiče - Čeprav rezultati poslovanja v prvem polletju niso ravno blesteči, so delavci tržiškega Tria zadovoljni. Ne gre namreč pozabiti, da so si za nove prostore v industrijski coni tako rekoč pritrjali od ust in da je zdaj končno prišel čas, ko so odplačali večino kreditov in se postavili na trdnije noge.

Boljše delovne razmere in organizacija proizvodnje so pripomogle, da so v prvih šestih mesecih naredili za blizu šest odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Vzoredno s tem so ugodno rasli tudi finančni kazalci. Ustvarili so skoraj 140 milijonov dinarjev celotnega prihodka, kar je dobrih 54 odstotkov več kot lani. Dohodek se je povečal za 52 odstotkov, in to ne na račun višjih cen izdelkov, ki še zdaleč niso ujele podražitve surovin in reprodukcijskih materialov, medtem ko se je dohodek na zaposlenega povečal za dobrih 56 odstotkov.

Osebnih dohodki so nekaj let prav zaradi naložbe krepko zaostajali za povprečjem tržiškega gospodarstva. Tudi v letošnjem polletju, čeprav so zanje v masi namenili skoraj 39 odstotkov več in se je povprečni mesečni osebni dohodek popravil za dobrih 41 odstotkov ter dosegel 9683 dinarjev, ga povsem še niso dohiteli. Pričakujejo pa, da se mu bodo s

15-odstotnim povišanjem v drugem polletju tesno približali.

Največ težav ima 200-članski kolektiv Tria še vedno v oddelku konfekcije. Organizacijo proizvodnje so sicer uredili, tako da so letos plan presegli za tri odstotke in izboljšali kvaliteto. Poraja pa se drug problem. Na domačem trgu ni dovolj kakovostnih surovin, zelo drage so pa še delno jih morajo plačevati z devizami.

Na področju izvoza so delavci Tria letos zelo uspešni. Na tuje so prodali tretjino usnjene konfekcije v vrednosti okrog šest milijonov dinarjev, kar je dobrih 80 odstotkov celoletnega plana in skoraj štiristo odstotkov več kot lani. Dobro polovico so izvozili na konvertibilni trg, ki ga želijo obdržati, čeprav dohodkovno ni toliko zanimiv.

Največ možnosti razvoja v Triu vidijo v proizvodnji notranjnikov za domačo čevljarstvo industrijo. Letos jih bodo izdelali najmanj 25.000 parov, štiri odstotke več kot lani, kljub temu pa povpraševanja še ne bodo zadovoljili. Omejuje jih prostor. Zato nameravajo že prihodnje leto sprazniti skladišče in v njem razširiti izdelavo notranjnikov za okrog 30 odstotkov. Vprašanje pa je seveda, kakšne bodo tedaj možnosti za gradnjo novega skladišča in za uvoz strojev.

H. Jelovčan

Analiza gospodarskih razmer

Ljubljana - Ob zaključku prvega polletja je predsedstvo republiškega sindikata razpravljalo o problemih gospodarske in družbene ureditve, posebej pa so se opredelili do naslednjih važnih vprašanj: planiranja, samoupravnih odnosov, izvoznih prizadevanj, varčevanja, nagrajevanja, dela inšpekcij, izgub v gospodarstvu ter odgovornosti.

Preveč ambiciozno planiranje in nerealno obljubljanje je neučinkovito, zato se sindikat zavzema za realnejše in neprestano planiranje. Posebno, kadar gre za načrtovanje v samoupravnih interesnih skupnostih in negospodarskih organizacijah združenega dela, bi morali vsebinsko plana natančno pretehtati in oceniti, ali je sploh uresničljiva. Odgovornost za realno planiranje je treba zaostri tudi v družbenopolitični skupnosti.

Zaradi nenehnega poudarjanja gospodarske učinkovitosti delovnih organizacij včasih rada zaostane skrb za samoupravne odnose. Da bi kar najbolj uravnovesili gospodar-

stvo in dosegli čim večjo produktivnost, se poslužujemo tudi nesamoupravnih mehanizmov, med njimi administrativnih ukrepov, pa tudi tehnobirokratsko odločanje v imenu delavcev ni nikara redkost. Sindikat se je zavzel, da bi kljub vsakodnevni problemom reprodukcije ne zanemarjali iskanja rešitev za pravi vpliv delavca na odločanje.

Tudi osebni dohodki so še premalo odvisni od proizvodnih rezultatov. Padanje realnih osebnih dohodkov namreč slabi materialni in socialni položaj delavcev, sili pa tudi v uravnilovko kot posledico socialnega stanja raznih kategorij delavcev. Zato se tudi pobude za višje vrednotenje dela v težkih okoliščinah ter proizvodnega in ustvarjalnega dela težko uveljavljajo. Sindikat predlaga, da bi začeli v organizaciji javne razprave, ki bi se ponovno zavzele za odpravljanje teh pomanjkljivosti.

Predsedstvo republiške zveze sindikatov se je lotilo tudi analize gospodarskih razmer in še posebej izpostavili zaskrbljujoče izgube v gospodarstvu. Predlagali so resnejša prizadevanja delovnih organizacij za izvažanje izdelkov, obravnavali pa so tudi nekatera drobna vprašanja gospodarstva, ki pa so za delovnega človeka prav tako pomembna. Opredelili so se tudi do kolektivne in osebne odgovornosti, za kateri menijo, da bi ju bilo treba še bolj zaostri. Da odgovornost ne bi bila le nekaj formalnega in brezimnega, predlagajo kvalitetno obravnavanje obračunov in zaključnih računov gospodarjenja v gospodarstvu in družbenih dejavnostih; znani pa morajo biti tudi konkretni nosilci teh odgovornosti.

Delovni obiski

Kranj - Skupina članov izvršnega sveta kranjske občinske skupščine je v sredo in včeraj obiskala nekatere delovne organizacije v občini. Glede na sedanja izvozno-uvozna prizadevanja so v sredo obiskali Ikos in Exoterm, včeraj pa delovno organizacijo Kokra. Povsod so razpravljali o sedanjem položaju in o izgledih do konca leta ter v prihodnjem letu.

obra obratovanje odpraševalne naprave - Dela pri izgradnji odpraševalne naprave, zaradi katere se bodo znatno izboljšale delovne razmere jeklarjev in tudi ozačje bo čistejše - naprava trenutno zadržala 12 ton prahu - potekajo po načrtu. Zdaj nadaljujejo z montažo nad električno pečjo, obenem pa opravljajo tudi prva prizadevanja ob strokovnih nasvetih monterjev dobavitelja opreme. Predvidevajo, da bo naprava poskusno začela obratovati oktobra ali novembra dni prej kot so predvidevali. Delovne razmere na gradbišču so zaradi debeline prahu domala neznosne, zato monterji in delavci gradbišču zaslужijo za dobro in hitro opravljeno delo vse priznanje. - Foto: D. Sedej

Gospodarjenje v prvem polletju

Prevelika rast stroškov

Realne rasti celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka so nižje kot lani - Stroški so previsoki, manjša je ekonomičnost poslovanja - Osebnih dohodki še vedno padajo

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem so gospodarski rezultati letošnjega prvega polletja na prvi pogled zadovoljivi, realna gibanja pa so manj zadovoljiva. Zaradi visoke rasti domačih cen, se je kljub lanskim devalvaciji dinarja zmanjšal interes za izvoz na konvertibilno področje in je bilo potrebno sprejeti dodatne spodbude za prodajo zlasti na konvertibilno področje. Tako se bo iz sredstev SIS in proračuna združilo za izvozne stimulacije 18.194.000 dinarjev. Izvršni svet je sklenil, da vsem tozdom v občini, ki bodo v letu 1981 več kot 10 odstotkov od vrednosti proizvodnje izvozele na konvertibilno področje, prizna dodatno izvozno stimulacijo v višini 0,5 odstotka od bruto osebnih dohodkov, obračunanih v obdobju od 1. julija do 31. decembra letos.

V prvem polletju so ta pogoji izpolnili: Alpes - tozd sestavljivo pohištvo, Gradis - LIO, Gorenjska predilnica - tozd Predilnica, Iskra - TGA Reteče, Iskra Železniki, Jelovica - tozd Montažni objekti, Kroj, Šešir, Termika, GG - tozd Gozdarstvo.

Zaskrbnjujoča je nizka rast fizičnega obsega proizvodnje, saj je v prvem polletju bila proizvodnja večja le za 1,5 odstotka, v resoluciji pa je bila predvidena 3 do 4 odstotna rast. Tudi ekonomičnost poslovanja je padla za 5 odstotkov. Celotni prihodek je v primerjavi z lanskim letom porastel za 46 odstotkov, porabljena sredstva pa za 53 odstotkov, kar je deloma posledica nesorazmerij med cenami surovin in cenami izdelkov, deloma pa tudi zaradi slabega izkoristka materiala in sredstev za delo.

Zaradi izredno visoke rasti stroškov je bila rast dohodka nižja kot v trimesečju in sicer za 2 odstotka in je znašala 29 odstotkov. Doseženi čisti dohodek je po rasti še za 4 odstotke manjši od dohodka, kar pomeni, da so zakonske in pogodbenne obveznosti naraščale hitreje kot

dohodek oziroma družbeni proizvod. Razporejeni dohodek je za 0,7 odstotka večji od doseženega dohodka, zaradi izgube v LTH - Zamrzovalne skrinje v višini 15.122.000 din. Poudariti pa ob tem velja, da se OZD zavedajo resnosti gospodarskega položaja in zelo povečujejo vlaganja v pospešeno amortizacijo in poslovni sklad.

Tudi pokritje uvoza z izvozom je boljše, vendar predvsem na račun izvoza na klinirsko področje. Tu se je namreč povečal kar za 136 odstotkov, medtem, ko je izvoz na zahod upadel za dobrih 6 odstotkov, v dežele v razvoju pa je bil kar za polovico manjši. Nasprotno temu pa je bilo iz konvertibilnega področja uvoženega kar za 19,7 odstotka več in s klinirkega za 6 odstotkov več.

Poprečno število zaposlenih se je znižalo, povečalo pa se je nadurno delo. Povečanje nadurnega dela je deloma posledica manjšega zaposlovanja v OZD, deloma pa povečanja izostankov z dela.

Če na kratko povzamemo gornje podatke, je potrebno ugotoviti, da so z ozirom na stopnjo inflacije dosežene nominalne rasti celotnega prihodka, dohodka, čistega dohodka in sredstev za OD realno nižje kot v letu 1980; da je amortizacija po predpisani stopnji praktično izgubila svoj namen in je zato umestna odločitev tistih OZD, ki so močno povečale pospešeno amortizacijo; rast porabljenih sredstev je kljub rasti cen surovinam in repromaterijalu previsoka, kar neposredno vpliva na dosežene rezultate; trend padanja izvoza na konvertibilno področje, ki se je začel lani in se nadaljeval v I. polletju, se umirja in nakazuje možnost, da bo v II. polletju izboljšano pokritje na konvertibilnem področju; zaposlenost in osebni dohodki še nadalje nakazujejo trend upadanja in ta trend je potrebno do konca leta spraviti v resolucijske okvire.

Kdaj bodo odprte trgovine?

Predlog odloka o poslovnem času v občini Škofja Loka ureja poslovni čas za enote OZD, ki opravljajo promet blaga na drobno, obrtne in druge storitve ter druge storitve na bencinskih črpalkah, v trafikah,

prodajalnih časopisov, bankah in poštah ter obratovalnice samostojnih obrtnikov, ki opravljajo obrtne in gostinske storitve ter prodajo na drobno.

Izvršni svet, ki je obravnaval osnutek omenjenega odloka je menil, da mora biti čas poslovanja v dejavnostih, ki jih odlok obravnava bolj prilagojen prostemu času prebivalstva v občini, da se mora določiti koliko najmanj morajo poslovati in ne koliko največ smejo poslovati in, da odlok ne sme prepovedati poslovanja ob nedeljah in praznikih.

Hkrati pa izvršni svet meni, da je potrebno zagotoviti, da je v Škofji Loki, Zireh, Železniki in v Gorenji vasi odprta po ena prodajalna z živili od 5.30 dalje, okrepevalnice pa določijo začetek poslovanja med 5. in 7. uro, v mestu Škofja Loka se poleg dežurstva v soboto do 18. ure uvede tudi dežurstvo ob nedeljah od 8. do 10. ure. Začetek poslovanja prodajalnih obrtnih poslovalnic je tako sedaj predlagan med 7. in 9. uro. Gostinci pa morajo imeti svoje obrate odprte vsaj 9 ur dnevno in imajo lahko dva dni v tednu zaprto.

Boštjan Jocič, načelnik uprave inšpekcijskih služb

Predsedstvo skupščine gorenjskih občin je na seji 25. maja predlagalo, da se za načelnika uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko imenuje Boštjan Jocič iz Preddvora in za njegovega namestnika Ivo Berčiča iz Škofje Loke.

Mesto in tri mestna naselja

Na podlagi 2. člena zakona o prenehanju lastninske pravice in drugih pravic na zemljiščih, namenjenih za kompleksno graditev, mora pristojni organ družbenopolitične skupnosti z ustreznim aktom, določenim v statutu občine, opredeliti naselja, ki se štejejo za mesto ali za naselje mestnega značaja. V Škofjeloški občini je le eno mesto - Škofja Loka in tri mestna naselja - Železniki, Žiri in Gorenja vas.

Obvezno radiofotografiranje

Inštitut za pljučne bolezni Golnik bo od 2. do 12. novembra izvedel radiofotografiranje občanov starih 45 in več let. Radiofotografiranje je obvezno in brezplačno. Radiografija ima namen, da med prebivalstvom odkriva bolezni prsnega koša. Najpogostejše bolezni, ki jih s tem odkrivajo, sta tuberkuloza in pljučni rak.

Sanacija uspešna

V delovni organizaciji Remont gradnje Žiri je bil lani uveden ukrep začasnega družbenega varstva - Sanacija uspešno poteka, vprašljiva pa je dolgoročna usmeritev

Občinska skupščina je na novembrski seji leta 1980 sprejela ukrep začasnega družbenega varstva v Remontu Žiri. S tem ukrepom je bil tudi določen začasni poslovodni organ in sicer za dobo enega leta. Prvo poročilo začasnega poslovodnega organa o poteku sanacije izvršni svet obravnaval skupno z mnenjem komiteja za družbeno planiranje in urejanje prostora februarja letos in sprejel sklep, ki podpre predlagane razvojne usmeritve za obdobje 1981-1985 sanacijo obstoječega stanja.

Iz poročila, ki je bilo posredovano avgusta, se vidi, da so bili v polletju izdelani vsi osnovni samoupravni akti, ki jih delovna organizacija pred tem ni imela ali pa niso bili v skladu z obstoječo zakonodajo. Vsi akti so bili tudi samoupravno verificirani. Planirani rezultati leto 1981 sicer niso bili v celoti realizirani, so pa kljub temu zadovoljivo saj nižja rast porabljenih sredstev kaže na zadovoljivo poslovno. Tudi razporejanje dohodka je z ozirom na doseženi dohodek ugodno.

Glavni problem, ki še ostaja, je zagotovitev potrebnih stroškov kadrov s področja gradbeništva, kar pa je dolgoročna naloga. Ob upoštevanju gornjih podatkov se vidi, da je prvi del sanacije Remontu Žiri uspešno izveden, da pa je kljub temu potrebno nadaljnje bolj jasno opredeliti nadaljnjo razvojno politiko posebno v zvezi na izredno veliko konkurenčnost v gradbeništvu in komunalni dejavnosti, ki se zmanjšuje vzporedno z manjšanjem investicijske dejavnosti, kar pomeni, da se bodo obdržale le tiste delovne organizacije, bodo sposobne pravočasno in hitro se prilagoditi nastalim pogojem gospodarjenja na tem področju.

Ker je prvi del sanacije uspešen, izvršni svet meni, da ni potrebna likvidacijska podjetja. Niso pa še rešena vsa kadrovska-organizacijska vprašanja in dolgoročna razvojna usmeritve delovne organizacije. Naj ukrep družbenega varstva še nekaj časa ostane.

DOGOVORIMO SE

Poročilo

O izvršitvi sklepov 25. seje družbenopolitičnega zbora z dne 29/6-1981, 16. seje zbora združenega dela in 14. seje zbora krajevnih skupnosti z dne 1/7-1981 ter 9. skupnega zasedanja zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora z dne 16/7-1981

1. Izvleček sklepov iz zapisnika 25. seje družbenopolitičnega zbora z dne 29/6-1981, 16. seje zbora združenega dela in 14. seje zbora krajevnih skupnosti z dne 1/7-1981 ter 9. skupnega zasedanja zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora z dne 16/7-1981 je bil posredovan članom predsedstva izvršnega sveta ter upravnim organom za seznanitev in neposredno izvajanje.

Nekateri sklepi so objavljeni v Biltenu INDOK centra. Delo v zvezi z delegatskim vprašanjem delegata družbenopolitičnega zbora glede odloka o pogrebnih svečanostih je v teku.

Vprašanje delegacije Krajevnih skupnosti Škofja Loka glede kontrole dela privatnih lastnikov žag je bilo posredovano Upravi inšpekcijskih služb za Gorenjsko Kranj.

Vprašanje delegacije Krajevnih skupnosti Lučine v zvezi s spremembo voznega reda na relaciji Lučine-Škofja Loka je bilo posredovano Alpetouru Škofja Loka. Na vprašanje iste delegacije glede uresničevanja srednjeročnega plana pa odgovor na osnovi predhodno zbranih podatkov, pripravlja komitej za družbeno planiranje in urejanje prostora.

Na vprašanje delegacije Krajevnih skupnosti Sovodnjak je bil prenesa dela zadružnega doma v upravljanje krajevnih skupnosti, bil odgovor sekretariata za občno upravo in proračun poslan 5/8-1981.

3. Akti
- odlok o določitvi prispevnih stopenj za uresničevanje programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Škofja Loka v obdobju 1981-1985 za leto 1981 in drugo polletje 1981.

- odlok o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Delca II - II. faza,

- sklep o potrditvi zaključnega računa davkov občanov občine Škofja Loka za leto 1980,

- sklep o potrditvi zaključnega računa prispevka za starostno zavarovanje kmetov za leto 1980

- sklep o potrditvi zaključnega računa nadomestila za upokoženo stavbna zemljišča občine Škofja Loka za leto 1980

so bili objavljeni v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 22 z dne 14/7-1981.

4. O sklepih, sprejetih v zvezi z analizo delovanja delegatskega sveta sta bili obveščeni Občinska konferenca SZDL Škofja Loka in Občinska konferenca ZK Škofja Loka.

Celotno gradivo je objavljeno v Biltenu INDOK centra št. 5-8. Občinska popisna komisija je bila obveščena o sklepih, sprejetih v zvezi z informacijo o poteku popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1981.

6. O sprejemu družbenega dogovora o merilih za vrednotenje storitvenih pravnih pomoči je bil obveščeni Republiški sekretariat za pravne sodje, upravo in proračun Ljubljana.

7. Kmetijska zemljiška skupnost Škofja Loka, Kmetijska zadruga Škofja Loka, Uprava inšpekcijskih služb za Gorenjsko Kranj in občinski komitej za družbeno planiranje in urejanje prostora so bili obveščeni o sklepih, sprejetih v zvezi s poročilom in analizo razvoja kmečkega turizma v letih 1976-1980 na območju občine Škofja Loka.

8. Sklepi, sprejeti ob predlogu za imenovanje direktorja Uprave za družbene prihodke občine Škofja Loka so bili posredovani izvršnemu svetu občinske skupščine, Občinski konferenci SZDL Škofja Loka, Občinskemu svetu Zveze sindikatov Škofja Loka in Občinski konferenci ZK Škofja Loka.

9. Informacija o uresničevanju družbenega plana občine 1981-1985 in resolucije v letu 1981 skupno s sklepi, ki so bili sprejeti na skupnem zasedanju vseh zborov dne 16/7-1981, je bila poslana vsem OZD in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim v občini.

10. Sklepi o volitvah in imenovanjih so bili izdani.

Dnevni red

- delegatska vprašanja
- potrditev zapisnikov prejšnjih sej
- poročilo o uresnitvi programa dela zborov občinske skupščine na I. polletje 1981 in predlog sprememb in dopolnitev programa dela zborov za II. polletje 1981
- predlog odloka o ustanovitvi, organizaciji in nalogah službe za opazovanje, obveščanje in alarmiranje v občini Škofja Loka
- predlog sklepa za najetje posojila pri vojaškem servisu Narodne banke Jugoslavije za obdobje 1981-1985
- analiza gospodarjenja gospodarstva in negospodarstva v prvem polletju 1981 ter analiza uresničevanja dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka za leto 1981 v prvem polletju 1981
- poročilo o sanaciji v DO Remont gradnje Žiri
- predlog odloka o poslovnem času v občini Škofja Loka
- predlog odloka o dopolnitvi odloka o davku na promet nepremičnin v občini Škofja Loka
- predlog za imenovanje načelnika in namestnika Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko
- osnutek odloka o urejanju prostora v občini Škofja Loka za obdobje 1981-1985
- predlog odloka o določitvi naselij, ki se v občini Škofja Loka štejejo za mesto ali naselje mestnega značaja
- predlog za izdajo soglasja k statutu Glasbene šole Škofja Loka

Poenostavitev lokacijskih postopkov

Odlok o urejanju prostora v občini Škofja Loka za obdobje 1981-1985 naj bi se uporabljal do sprejetja podrobnejše urbanistične dokumentacije. Sedaj je pripravljen osnutek tega odloka. Obravnava merila za urejanje prostora, namensko uporabo zemljišč, komunalno opremljanje zemljišč, pogoje za graditev objektov, zlasti glede njihove lege, funkcije, višine in oblikovanja, velikost stavbnih zemljišč, postopke za razvrščanje nedovoljenih gradenj, variantno predlaga poenostavitev nekaterih postopkov, ter opredeljuje pomožne in druge posege, ki vplivajo na spremembo prostora. Pravilnik za izvajanje in grafične priloge, izdelane v M 1:5000, ki bodo sestavni deli tega odloka pa bodo še podrobneje opredeljevali možnosti za posamezne posege v prostor.

V osnutku so predvidene nekatere poenostavitve lokacijskih postopkov za gradnje stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij in drugih manjših objektov na območjih, ki se ne urejajo z urbanističnim in zazidalnim načrtom, oziroma le-ti še niso izdelani. Poenostavitev je predlagana s tem, da se lokacijski pogoji določajo v postopku za izdajo gradbenega dovoljenja. Osnutek predvideva za obravnavo nedovoljenih gradenj komisijo z namenom, da se zagotovi širša družbena seznanitev z nezakonitimi pojavi v prostoru in pripravi ustrezne predloge za nadaljnje odločanje upravnega organa.

Z odlokom bodo dane načrtovalcem smernice za enotno urejanje prostora, upravnemu organu pa merila, za odločanje o konkretnih lokacijah. Sprejem tega odloka ne pomeni odlaganja izdelave urbanističnih dokumentov, saj so za Selško in Poljansko dolino že v izdelavi, za Žiri pa se pripravljata pogodba, za Škofjo Loko pa so že pridobljene ponudbe novega načrtovalca.

Fotografija nastane šele v temnici

Ujeti v fotografski objektiv potop... osmilen kljubuje naravnim silam... otožen otroški pogled... Nič... je motivov, na vsakem ko... se ponujajo očesu, ki zna... zgovati.

Loč za zanimivimi motivi je zna... tudi za prve resnejše fotograf... Tržičana Božidarja Sin... 24-letnega študenta umet... zgodovine. Nekako pred š... sedmimi leti se je začel po... jati za njimi. Moral jih je ujeti... na papir. Osnovno znanje o... slik je dobil v foto klubu... bil tam deležen prve likovne...

Kmalu je doumel, da zgolj lepi... ki jih je iskal precej poprek... dovolj za uspešno kreativno fo... Ob študiju umetnostne... se mu je začel ostriti čut... slike. Postajal je, ob... izkušnjah in preučevanju del... umetnikov, vse bolj samo... in zahteven.

Prejeto v Sinkovčevem... razstavi je pomenila razstava v... hiši 1976. leta, na kateri... prikazal blizu trideset fotografij... diapozitivov. Šlo je predvsem

za romantične posnetke veličastne grške pokrajine in arhitekture. »Takrat je nastala Skupina 77,« se spominja. »Veliko smo razpravljali o likovni problematiki. Moja opredelitev za fotografijo, v kateri prevladuje likovno-estetska nota, manj pa pripovedna, sodi prav v tisti čas.« To je bilo tudi obdobje, ko je Božidar Sinkovec največ sodeloval na fo-

tografskih natečajih. Dosegel je niz vidnejših priznanj, med katerimi je verjetno najpomembnejša prva nagrada na jugoslovanski razstavi mladinske fotografije v Titogradu 1979. leta. Po eno fotografijo je prispeval tudi v jugoslovanski kolekciji, ki sta potovali v Indijo oziroma Zambijo. Kot član Skupine 77 pa je prejel Prešernovo nagrado gorenjskih občin za leto 1979.

Zdaj spet razstavlja. V tržičkem paviljonu NOB prikazuje petdeset del, nastalih pretežno v zadnjih treh letih. Strogo zasnovana in oblikovno enotno zaključena celota, v kateri se vsak element, bodisi fotografija sama ali pa njene združbe, vklaplja vanjo, je sestavljena iz štirih sklopov: gre za posnetke arhitekture, krajine, za abstraktne slike brez prepoznavnih elementov in za eksperimentalne fotografije, ki so včasih samo dokumentacija happeninga, senc.

Zanimivo je, da na nobeni Sinkovčevi fotografiji ni človeka, zato se morda njegova dela marsikomu na prvi pogled zdijo prazna.

»Res je, da človek ni neposredno prisoten. A čutiti ga je povsod, najsi bo v kulturni krajini ali v detajlu. Treba ga je le znati poiskati. Vzemimo, na primer, posnetek stare hiše. Mar ni njen omet od blizu podoben razbrzdanemu obrazu človeka, ki je že veliko doživel? Ali pa kolensnice v snegu, ki se ponujajo kot vzorec, likovna igra, lahko pa tudi kot sad dela nekega kmeta. Trenutno res še ne čutim potrebe, da bi v svoje fotografije vklapljal človeški lik. Morda kdaj pozneje. Prej bi rad ta cikel še dopolnil.«

Fotografija kot umetnost se je na Slovenskem uveljavila šele v zadnjih letih. O tem pričajo vse številnejše fotografske razstave v galerijah pa tudi odnos kritikov do te likovne zvrsti. Kljub temu pa večina nanjo še ne gleda preveč spoštljivo.

Fotografira pač lahko vsak. Ni težko posneti lepe romantične pokrajine ali slike za družinski album. Še posebno všečna je, če je barvna. Vendar pa bo taka slika v primerjavi s kreativno kaj hitro izgubila lesk. Navadno nima pravega reda, kompozicije, nadgradnje motiva, medtem ko umetniška fotografija lahko z dosti manj elementi ogromno pove. Črna-bela fotografija je tudi neprimerno bolj izrazna. Avtor lahko sam izpelje celoten postopek od pritiska na sprožilec do končnega izdelka, lahko nadzoruje proces. Kajti kreativna fotografija dejansko nastane šele v temnici.«

Če je torej fotografija umetnost, ki ji večina ljudi še ni naklonjena, kakšne možnosti uveljavitve ima potemtakem fotograf, umetnik?

»Ukvarjanje samo s kreativno fotografijo pri nas ni mogoče. Od nje se ne da živeti. Ostaja le knjžiček oziroma se mora fotograf ukvarjati še s komercialno fotografijo. No, tudi to vedno ni slabo. Nivo komercialne fotografije se na ta način iz čistega obrtništva dviga na dokaj visoko vizualno likovno stopnjo. Vsekakor je za napredek in uveljavitev kreativne fotografije nujno, da se čim več mladih vključi v delo foto klubov, ki so pri nas edini nosilci razvoja umetnosti te vrste.«

H. Jelovčan

Tradicionalno in novo

Čeprav so na razstavi v Prešernovi hiši v Kranju prikazani v glavnem akvareli, ne gre pozabiti na Merharjeva risarska prizadevanja. S podobno lahko kot akvareli rastejo tudi slikarjeve risbe, še posebej portreti. Enostavnost in doganost Merharjevih portretov poznajo komaj preštevni portretiranci, ki so ob najrazličnejših prilikah vede ali nevede postali objekt slikarjevega izredno hitrega skicnega oblikovanja.

Jaka Jeraša se v kletnem razstavišču Prešernove hiše predstavlja z izborom figurálnih fotografskih kompozicij, ki prinašajo nov, svež element v naša sodobna fotografska prizadevanja. Dosledno predstavlja le dela človeške figure ali celo njene sence v Jeraševem zadnjem fotografskem ciklu vnaša v fotografijo svojevrstno razpoloženje in izjemno notranjo napetost, ki na poseben način širi kompozicijsko zasnovano sliko prek roba vidnega polja.

Fotografija Jake Jeraše ni v sebi zaključena tvorba, temveč dinamično razgiban splet likovnih sestavin, ki jih šele figura povezuje v celoto. Vloga človekovega telesa v ustvarjalnih iskanjih sodobne fotografije zlepa ni tako usodno pomembna kot v Jeraševem delu. Človekovemu »torzu« se podreja vse ostalo v sliki – ambient, predmeti in še posebej gledalčeva pozornost. Svojevrstna atmosfera, ki jo občutimo v avtorjevih fotografijah in ki je rezultat za ustvarjanje njegove nagnjenosti k ustvarjanju dramatičnih napetosti, se seli tudi v nas in zdi se, kot da preplavlja vse okolje. V vsaki kompoziciji na novo rojeni sugestivnosti Jeraševe ustvarjalnosti se je težko upreti, vedno znova se vračamo k razstavljenim delom, saj jih z enim pogledom še zdaleč ne moremo do kraja dojeti. Ta razmišljanja, poglobljeni in zraven izmikajoči se zven Jeraševe fotografije gledalec sprejema in ga ustvarjalno dopolnjuje.

Cene Avguštin

Začetek gledališke sezone

Kranj – V teh dneh je Prešernovo gledališče že zaključilo vpis abonmajev za delovne kolektive in so že docela zasedeni. Do konca meseca bo gledališče zaključilo tudi vpis mladinskega abonmaja, ki se je v preteklih letih povsem uveljavil. Po večletnih napovedih pa bo gledališče letos v svoj cikel končno zajelo tudi najmlajše gledalce z vpisom v lutkovni abonma.

Če primerjamo število abonmajev s sezono 1974/75, lahko ugotovimo izjemno rast v primerjavi z gledališko sezono pred sedmimi leti, saj je letos abonmajev kar trikrat več. Ob dejstvu, da se gledališče v zadnjih letih ni bistveno kadrovske okrepilo, pomeni tako veliko število velik uspeh vseh, ki sodelujejo pri oblikovanju repertoarja in izvedbi predstav. Kranjsko gledališče bo tudi v prihodnje velik del predstav odigralo za izven, doma, pa tudi na gostovanjih.

Že na začetku sezone bo Prešernovo gledališče ponudilo gledalcem vrsto predstav. Najprej bodo obnovili lanskoletno zadnjo predstavo lutkovne igrice Matije Logarja »Kvik, zabe rig« za lutkovni abonma. V začetku oktobra bo premiera znamenite Shakespearove komedije »Sen kresne noči«, ki je namenjena predvsem mladinskemu

abonmaju, 3. oktobra pa bo abonma za odraslo publiko odprla uspešno uprizoritev Mrožkovih »Emigrantov«, ki je konec lanske sezone pobrala vrsto priznanj.

V oktobru bo gledališče obnovilo dramo Rudija Šeliga »Svatba« ter v ciklu predstav gostovalo v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani. Vmes bo predstava gostovala v Mariboru na Borštnikovem srečanju, gostovanja v Ljubljani pa se bodo predvidoma zaključila z uprizoritvami v Cankarjevem domu v začetku decembra.

Gledališče se že pospešeno pripravljata na novo uprizoritev v začetku novembra in sicer najnovejšo komedije Fadila Hadžića »Glavniki«.

V tem času je gledališče povabljenost na vrsto gostovanj. Za uprizoritve kranjske gledališke hiše se zelo zanimajo predvsem v Trbovljah, saj so prosili kar za tri različne predstave.

Sezona kranjskega gledališča je tako že v začetku izjemno bogata, vendar se v gledališču kljub temu boje, da vsem povabilom tudi v letošnji sezoni ne bodo kos, saj je povpraševanje po kranjskih uprizoritvah že preteklo sezono preseglo ponudbo.

M.L.

Jože Petermelj: Vrnitev ni avtobiografski roman

Sem pa eden tistih Andrejev, ki so v prvih povojnih letih odšli z zemlje z velikimi, prevelikimi upi

Pred nedavnim je pri založbi Kmečki glas izšel roman Jožeta Petermelja Vrnitev. Z njim se je umetnik, priznani slikar, ki je imel samostojno in v sodelovanju s prijatelji doma in v svetu že več kot sto razstav, predstavil z novim talentom. S svojim pisanjem bralcu približa čas neposredno po vojni, najtežja leta obnove in izgradnje, ko so nove razmere razmajale stare odnose in povzročale številne osebne tragedije in razočaranja.

Ni je stvari, ki sem jo zapisal, da se ne bi zgodila, pravi umetnik, ki se je rodil pred 54 leti v Jarčji dolini pri Zireh v številni kmečki družini. Bilo je osem fantov in eno dekle. Že sedemnajstleten se je vključil v narodnoosvobodilno borbo in do konca vojne prenašal pošto po gornjopoljanskih grapah in bregih, po vojni pa se je v žirovski Čevljarni izučil za čevljarja.

Leta 1952 je začel slikati. Vendar to ni bilo njegovo prvo umetniško ustvarjanje. Najprej je poiskoval glasbo, seveda po posluhu in brez učitelja. Nekaj časa je slabo igral, potem vse bolj dovršeno in nazadnje odlično. Imel je svoj ansambel, ki so ga ljudje radi poslušali in mu ploskali. Toda, ko je to dosegel, pravi, je začel spoznavati, kako ničev je še to znanje in je glasbo opustil.

Tudi slika po posluhu. »mala«, kot sam reče slikanju, kar je doživel kot otrok. Zamisli si detajl in naredi po spominu. To so drobci, odlomki iz življenja; to črtice, drobni zapisi, utrinki. Neke dobe, strnjene dogajanja se ne da naslikati. Njegova generacija pa je toliko doživela. Najbolj razgibano obdobje; narodnoosvobodilno borbo, revolucijo, socialno in seksualno revolucijo. Tega se ne da naslikati. To se lahko le prelije na papir, zajame v knjižnem delu.

Ko je bil delavec v Alpini, je slikal za hobi. Sedaj, ko njegova platna visijo na razstavah v Ljubljani, Trstu, New Yorku, Zürichu, Quiebecu, Torontu, Dunaju, Parizu, Stockholmu in drugod, piše. Sedaj je svobodni umetnik in je njegovo delo »malanje«. V prostem času pa zapisuje, kar je doživel, piše o življenju generacije, ki je skoraj v otroških letih skusila vojno in revolucijo in potem rasla skupaj z našo družbo.

Najprej je začel pisati prispevke za oddaje »Se pomnite tovariši«, njegovi zapisi so se pojavili v Loških razgledih in nazadnje v Žirovskem občasniku. Hkrati je pisal roman. Prvzaprav je že petnajst let, kar je zgodba nastala v svoji zasnovi. Potem je dolga leta popraviljal, črtal,

dočeval, čistil slog. Čeprav kot celota razkriva podobo prvih povojnih let, je to roman posameznika. Mlada kmečka fanta se vrmeta iz vojne, prepričana, da bosta zaživela v svobodi po svoje, čeprav sta v partizanih neločljiva. Martin je prepričan, da se je bojeval tudi za osvoboditev svojega doma, svoje kmetije, na kateri bo sedaj svobodni kmet. Andrej pa meni, da se je bojeval za man, če ne bo šel v industrijo, če se v njegovem socialnem položaju ne bo nič spremenilo. To je roman zloma posameznika in je hkrati družbeno kritičen. Dogaja se v času, ko smo se borili za svobodno domovino, proti napadam informiroja, hkrati pa smo gradili socializem na vasi s stalinističnimi metodami. To pa je tudi osnova konflikta. Delavec v mestu ni doživel tistega, kar je pričakoval, Martin, ki ostane doma, je preozek, da bi doumel nove razmere, in se zlomi. Razočaran nad mestom se vrne domov delavec Andrej.

Pisatelj je postavil dogajanje v Volaško grapo, v kraje pod Blegoškim. Čeprav roman ni avtobiografski, pravi, da je tudi sam eden tistih Andrejev, ki so tedaj trumoma odhajali s kmetij. To so bili veliki prelomni časi, časi težkih sprememb in škoda je, da bi šli v pozabo. Nič koliko zgodb, romanov bi se še dalo napisati.

Enega je že napisal. Andraž in dolinci, je njegov delovni naslov. V njem je opisal Žiri in svojo dolino. Začne se leta 1927, ob krizi, in se konča leta 1955.

L. Bogataj

Kulturni koledar

Kranj – V Kranju bo v ponedeljek, 28. septembra, gostovale mehiški folklorni ansambel »Cancion de balet folklorico« in »Música en pesni in plesu«, najboljši znanih tovrstnih ansamblov Latinske Amerike. Ansambel, ki si ga bomo imeli v gostinstvo ogledati v ponedeljek ob 19.30 v sportalni dvorani na Kranjski, je lani že gostoval pri nas in je bil eden najboljših predstavitev umetnosti, kar si jih ogledali do zdaj. Dvigali ples, ritem in strastno dramatičnost mehiške glasbe spremlja tudi bleščeča igra lepi so tudi plešni kostumi, ki jih je preko dvesto. Priredila pripravila društvo Modrina, vpisnice po 150 dinarjev pa je treba dobiti v turistični agenciji na Kranjski.

Mestni hiši Gorenjskega gledališča je na ogled stalna razstava, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska ter stalna razstava del kranjskega kiparja Lojzeta Staneta Zagarja. V drugem nadstropju je na ogled razstava Mateja Plana, kultura na Krasu.

Prešernovi hiši sta odprta Prešernov spominski muzej in Prešernova soba. V galerijskih prostorih razstavlja svoja dela Milan Merhar, v kletnem razstavišču pa svoje fotografije Jaka Jeraša.

Galeriji Mestne hiše je na ogled razstava slik Franca Kraljeviča, v Stobriščni dvorani Mali galeriji pa se predstavlja slikarka Alenka Ploman.

Baročni stavbi v Tavčarjevi ulici je na ogled stalna razstava NOB na Gorenjskem, republiška stalna zbirka slik o revoluciji.

Titovem trgu, na preho Tavčarjevo ulico, je odprta stalna zbirka Kulturnozgodovinski spomenik Kranja. V kletni Staneta Zagarja kletni muzej Prešernove hiše. Na Zgornjem Jeserju si lahko ogledate poznorožniški restavrirani kulturni spomenik Jenkova kmetija, ki je opremljen z etnografskim gradivom.

Pisateljica Berta Golob je v knjigi »Sovražim vas« zbrala prgišče pretresljivih črtic, s katerimi razkriva stisko mladih fantov in deklet, ki jih je življenje pahnilo pod streho vzgajališča v Pred-dvoru.

Dorijan

Kadar je bil žalosten, se je napil. Žalost je planila vanj nepričakovano. Tisti dan je gotovo še kaj ukradel. Drugo jutro je prišel v šolo na pol mrtev.

Kadar je bil nasmejana volje, je včasih dejal: »Ne boste mi verjeli, vendar teče skozme filmski trak. Vse vidim. Vse, kar sem doživel.« Nekoč je rekel: »Vidite, še šestnajst let nimam, pa pijem. Ne morem drugače.«

Takrat, ko je okradel prijatelja, je tajil. Stavila sem samo na njegove oči, ki se niso znale zlagati. Dolg trenutek tišine... potem se je sesul na kolena in nekje iz drobovja, iz tistih zagonetnih žepov izbljuval nakradeni denar.

»Dorijan, zakaj?«

»Odpustite, saj je ne bom nikoli več.« A Dorijan je še kradel in tudi pil je še. Skozenj je tekel filmski trak: mati, invalidski voziček, oče, ločitev, beg, potikanje, prva tatvina, prva omama v žganju, prvo dekle, nešteto bolečin, nova omama, nov naval slasti in spet nova, velika odločitev: SAJ NE BOM NIKOLI VEČ, potem pa obupan klic po usmiljenju: JAZ NE MOREM DRUGAČE.

»Povejte mi, zakaj sem tak.« Velikokrat je šel zadnji iz razreda. Kaj mi je hotel povedati? To je bil Dorijan, fant, ki je rekel: ne morem drugače. Otrok, ki že dolgo ni imel več doma.

ANDREJ ŠTREMPELJ

LHOTSE 12

Vso pot do trojke je pometalo po steni. Veter je raznašal sneg. Od tam, kjer sva z Vikijem končala, smer zavije v ozek žleb. Ta nas je pripeljal mimo trikotnega previsa v položen svet. Od tam smo prečili daleč na levo na snežišče pod ogromnim previsom v steni. Še za nas, ki smo takih stvari navajeni, je bilo to nekaj nenavadnega. Ta, skoraj tisoč metrov visok previsen odlom, štejejo geologi za največji previs na svetu.

V enega od zastrugov, ki jih na snežišču ni manjkalo, je bila izkopana luknja za trojko. Šotor smo le redko uporabljali. Skoraj vedno je bil zasut do vrha. Sredi poti sta nas Tensing in Ang Nima prehitela. Imela sta slabo vest. Ne da bi jima kdo dal rekel, sta v opravičilo rekla, da bosta skušala še danes priti na štirico. Vsem nam je bilo takoj jasno, da hočeta zopet dobiti boljše prenočišče. Na trojki smo ju potem res našli v votlini. Z Mkom sva se žrtvovala in po večerji odšla v šotor.

Vso pot do dvojke do trojke me je rahlo zeblo v noge. Nekatere sredi poti sem se ogrel v levo, desna pa je še naprej ostala otrpla. Ne vem zakaj, ampak pozabil sem nanjo. Šele na trojki me je zaskrbelo. Isto se je godilo Roku, le da je imel on trdih vseh deset prstov. Sezula sva čevlje in vse nogavice. Začela sva masirati prste. Pomagal nama je tudi Mk. Po petnajstih minutah ni bilo nič boljše. Pograbil me je. Poka: kaj če je že prepozno? Po radiu sem poklical Doka. Prijatelj mi je dal tablete za poživitev krvnega obtoka in »kopanje« v topli vodi. Takoj sva ga ubogala. V majhno posodo sva oba naenkrat vsačila prste. Pomagal je! Prsti so postali topli in občutljivi. Odleglo mi je.

Dok mi je kasneje pripovedoval kako je bilo v bazi. Vsi so ga nepadli, ko nama je predlagal toplo kopal, češ da je to v danih razmerah nemogoče. Ravno, ko so se ga najhujše lotili, sem se oglašil po radiu, da je toplo voda zelo dobro učinkovala. Večje uługe do jutra v tistem trenutku res nisem mogel napraviti.

Popoldne je rahlo snežilo. Mariji sem napisal nekaj vrstic.

Za pozen odhod iz tabora sta bila dva vzroka. Roku se zjutraj ni dalo kuhati zajtrka. Z Mkom v šotoru nisva imela gorilnika. Drugi je sem bal mraza. Še vedno je na nas pivala izredna smola, ki jo je imel Peter s prsti na rokah. Šele ob devetih smo odšli na pot. Bilo je toplo, kasneje celo vroče. Dobrih sto metrov nad taborom mi je začel nagajati trebuh. Strašansko me je zavijalo. Le s težavo sem hodil naprej. Globoko se je vdiral. Sredi dolikega snežišča nisem mogel več. Ihtavo sem odložil krošnjo, se odvezal, slekel plezalni pas in vso obleko in ... Pet metrov naokrog sem posvinjal ves sneg. Prebava se mi noče in noče urediti. Ze mesec dni imam težave.

Dolge prečke so vodile do pod skalnega skoka. S seboj smo imeli dve jamarški lestvi dolgi po petnajst metrov. Ena je bila namenjena za skalni skok nad štirico, druga pa za tega na koncu prečk. Po težavah, ki sem jih imel takoj nad trojko sem začutil bolečino pod rebri in desni strani. Vsakih pet metrov sem moral počivati, Mk in Rok sta mi ušla daleč naprej. Počasi je začela bolečina popuščati. Pod skalami sta me počakala, ker sem imel samo jaz kladivo. Začelo je snežiti. Pri pritrdjevanju lestve smo imeli največ težav z zabijanjem klinov. Skala je na površini zelo krhka. Potem, ko si jo očistil pa nikjer ni bilo nobene špranje. Postajalo je vedno bolj mraz. Preden sva dokončno pridrla lestev, nama je Mk ušel že daleč naprej.

Zimar je neprestano spodroval. Močno je snežilo. Nad skokom je bilo več snežišč prekinjenih z velikimi zastrugi ali manjšimi skalnimi pragovi. V zelo strmih snegu se je globoko udiral. Hoja je bila naporna. Kljub debelim volnenim rokavicam me je začelo zebsti. Na štirico so bile roke že občutljive. Zavil sem se v majhno luknjo in na vso moč začel kopati s cepinom, dokler se nisem ogrel.

V osrčju stene.

Luknja sta začela Marjon in Čita kakih petnajst metrov pred šotorom. Postavila sta ga Pavel in Filip. Po slabopredni noči sta preplezala navpičen odstavček takoj za šotorom.

Luknja je bila zelo majhna. Led, v katerega smo jo dolbili je bil idealen za kopanje. Mk je v šotoru še pred mojim prihodom skuhal čaj. Prinesel mi ga je v votlino. Skupaj s »himalajskim kruhom« je bilo to najljubše kosilo. Himalajski kruhek smo imenovali posebno vrsto prepečenca, ki so ga nalašč za nas spekli v Zitu. Vanj so zapekali sem zake, orehe in vitamine.

S cepinom sem nakopal velik kup ledu, ki ga je Mk potem zmetal iz luknje. Tako sva delala vse do večera. Rok je ta čas spal v šotoru. Luknja sva povečala za dve osebi. Utrujena kot sva bila sva zaspala brez problemov.

Marjon in Čita sta sestopila v bazo. Napela sta raztečaj vrvi nad štirico. Marjon se ni in ni mogel ogreti vrste. Čita je plezal naprej. Nad navpičnim skokom, ki sta ga opremila Filip in Pavel sta zavila na raz. Potem je bilo treba doseči ozek žleb, ki pripelje na zgornje pahljajasto snežišče. Zaustavila sta ju mraz in navpična stopnja pred žlebom.

Rok je v bazi pozabil puhače hlače. Zato je odšel iz štirice šele, ko je posijalo sonce. Z Mkom sva bila takrat že na koncu fiksnih vrvi. Na polici pod previsom, kjer je Čita zadnji pritrdil vrvi, sva se pripravila. Od spodaj je izgledalo precej enostavno. Snel sem rokavice in poizkusil. Vsi oprimki so bili zasuti s nekam. Stena me je tiščala navzven. Prsti so mi takoj otrpni. Moral sem nazaj. Potem sem s pomočjo klinov, ki so šli v skalo le po centimeter ali dva, splezal na ozko lašto. Na razu, kamor me je pripeljala, je izginila. Raz je bil popolnoma gladek. Obešati sem se moral na piškavo zabite klinke, ker drugačnih nisem mogel zabiti. V poč — kamin. Do sem sem zabil kakih deset klinov. Za borih petnajst metrov sem potreboval dve uri. V noge me je tako zeblo, da prstov sploh nisem čutil. V večino klinov sem vrvi privezal kar z vrvmi zankami, ker nisem imel dovolj vponk. Kar je vrvi zelo nerada tekla. Po poč — kaminu sem napredoval prosto. Bil sem v sila nerodnem položaju, ko se vrvi ni premaknila niti za milimeter več. Zagrozen v poč sem molvil sapo. Po več neuspelih poizkusih sem izpod snega odkopal dober oprimek. Z njegovo pomočjo sem končno lahko potegnil vrvi. Na prvi polički sem uredil sidrišče.

vodiči 2. bataljona KO so tako 13. avgusta 1942 nad Davovcem pri Hribarjevi koči po vrsti padali v zasedo. Vzrok je bil v tem, ker so Nemci in raztrganci tedaj že zasledovali 2. četo 2. bataljona KO-Krvavško, ki so jo belogardistični trgovci Mejači in drugi nemški agenti že zapletli v svoje mreže. Nekateri borci te čete so že nasledili bratoma Mejačema iz Komende in so izdali javko pri Hribarjevi koči, toda tedaj v četi še niso vedeli, da prihaja tudi že močnejša enota 2. grupe odredov. Vedeli so le, da se po 1. avgustu morajo z Jelovice nad Davovcem vrniti njihovi vodiči in kurirji. Ker jih pa v predvidevanem roku še ni bilo, so iz 2. čete 2. bataljona KO k Hribarjevi koči vsak dan pošiljali po dva borca, a običajno ne vedno ista. Ker se jih je pa medtem nekaj že javilo Mejaču in prestv njegja Nemcem, česar pa v poveljstvu Krvavške čete niso vedeli, so Nemci in raztrganci napravili zasedo pri Hribarjevi koči.

Ker so zasledovali le četo, je bilo Nemcem in raztrgancem, ki so se pripeljali iz Sentvidca in iz drugih krajev Gorenjske, nad Davovcem le okoli 100. Za utrjeno borce Simonovega bataljona pa še vedno dosti in preveč, saj so imeli sovražniki odlične položaje in tod jih tedaj ni pričakoval nihče.

Ta pojasnila so toliko umestnejša, ker je namestnik komandanta 2. grupe odredov Peter Stante-Skala še 1975. leta vzpon in žrtve na Davovcu takole opisal:

IZIGRANA SMRT IN SUŽNOST

Martin Prešeren

«Hvala bogu!» je izjavila Erika in si prekrižala roke, na prstanu Nenadoma so ji pričele polzeti solze po licih. Sama ni vedela, ali je stanega strahu, da ji cariniki ne bi našli nemških mark, ki jih je skrivaj svojih prsih, ali pa ker orožniki niso našli spiska komunistov. Morda zaradi veselja, ker se pelje svobodi naproti? Ali pa ker zapušča svojega starega očeta?

Vlak se je z močnimi sunki poganjal proti predoru, ki loči zvezno Avstrijo od Jugoslavije. Sprevednik je prižgal luči, še preden se je predor pregledal je vozne listke in brez besed odšel. Zunaj se je prižgal v predor močno zadimilo, nato pa je nastala tema, kolesa so močno udela in razbijala v odmevajočem temnem predoru. V kupejih je bilo vse vsak izmed potnikov je premišljeval o svoji negotovosti, o usodi, za katero se je odločil. V Jugoslaviji jih pač ni nihče preganjal, niti ni nikomur njih storil kaj žalega, čeprav je propagandni minister Goebels iz Beograda pošiljal v svet laži o preganjanju nemško mislečih ljudi v Jugoslaviji. Dolgo časa je minilo, preden je bil predor premagan. Svetloba v vagonih je nastala od porajajočega se jutra na avstrijski strani, je obetala, da bližajo železniški postaji v Podrožici. Tu ni deževalo, le vetrovi iz oblačel je bilo. Erika si je močno zadržala naglavno ruto. Potnik izstopali in tudi Eriki in Hansu je uspelo s svojima kovčkoma prebiti do vrat in nato na peron. Zvočnik, ki je oddajal bojne pesmi, je najprej je postanka pol ure, nato pa bo vlak odpeljal proti Beljaku. Na kolodvoru je Erika vrgla oči na vihrajoče rdeče zastave s ključastim križem, skoraj iz vsake hiše in na visokih drogovi, postavljenih kolodvoru. Nemški vojski s čeladami, plinskimi maskami, brzostrelnimi kolodvoru in z nekaj ročnimi granatami za pasom so korakali v smeri korakom in v vzornem redu mimo kolodvoru. Kamijoni, natrpani vojaštvom, so brzeli proti St. Jakobu v Rožni dolini. Rezka povprečja dajala vtis, kot da se bo že jutri pričela vojna.

Erika se je zasmejala in rekla Hansu: »Hans, ali ni lepo? Pogledaj te vojske, vojaki in vse drugo, še diha se svobodneje, tudi zrak je drugačen. Vori je seveda v nemškem jeziku, slovenščino je odvrkla za vedno. Hans je postal boljše volje in zvesto pritrjeval nekoliko starejši sestri.

Zagledala sta ženske, ki so imele na glavi zapeta pokrivala, oznažene rdečim križem, prav tako rokave in broške, belata pod vratom na rdečih bluzah. Te ženske so hodile med došlimi potniki s kanglico vročega čaja. Erika je v rokah ter ponujala čaj vsakemu potniku. Tudi Erika in Hans sta ga popila.

«Ali si videl, Hans, kakšen red je tukaj? Ja, ja, Hitler, ta ve, da treba ljudem. Njegova dobrota in nežnost se mu bo nekoč tisočkrat pokazala. Kaj naj bi tisti smrkvanci tam na Jesenicah, ki ne vedo, kaj je v njihovi »sveti« Hitlerjevi, preleta banda jugoslovanska,« je kar nekaj in vpogleda v svetlji jezici Slovence, ki so bili zanjo najslabša rasa na svetu.

Zvočnik je po nemški koračnici objavil, naj se vrsti nemški preganjeni iz Jugoslavije javijo v sprejemni pisarni. Vrsta pred vrsti pisarne je bila urejena, ko sta se Erika in Hans postavila na rep. Teh lažnih preganjenih je bilo okoli petindvajset. Vsak se je le kratek čas zadržal v pisarni in sta prišla na vrsto tudi Erika in Hans. Vstopila sta oba naenkrat v formirani predstavniki »velikega Reicha« so ju pozdravili s »Heil Hitler« dvignili roke. Tudi Erika in Hans sta nerodno dvignila roki in pozdravili. Približala sta se mizi, za katero je sedelo petero »Heil Hitler«. Približala sta se mizi, za katero je sedelo petero oblečenih v uniforme gestapa. Bili so urejeni in zlikani, smehljajoč obrazov. Na kraju sedeči uniformiranec ju je poklical in vprašal za ime in ime, kraj, od koder sta prišla, rojstvo in njuno zadnje bivališče. V rubežem na karton, jima zelo vpljudno izročil kartoteko in ju napovedal zabeležil na karton, svojem sosedu, ki jima je izročil nekakšno majo majo ter vpisal v kartoteko. Tretji jima je dal vsakemu po sto nemških mark, peti pa nekaj dokumentov s pripombo, naj se javita v njihovi glavni pisarni v Beljaku najhaja nedaleč od glavnega kolodvoru. Tam bosta sprejeta na razgovor z vodrov »Heil Hitler« in že sta se znašla zunaj. Nato sta se podala na kolodvor.

«Ali si videl, Hans, kako to gre?» je vsa goreča za Hitlerja in Nemce blebetala Erika pohvalne besede Hansu, ki je stal poleg nje kakor mati in je gledal, kot bi jo šele prvič videl.

«Popazi malo, Hans, takoj se vrnem,« in že je smuknila skozi kolodvorskega stranišča s termovko v roki. Ko je vzela iz nedrj denar, je odprla steklenico in iz nje izvlekla spisek komunistov.

«Tako, preklete barabe, le počakajte še malo!» in pri tem vse zaprla v svojo torbico. »Vse to bom nosil v glavni pisarni v Beljaku. Tako bomo videli, kdo bo koga, vi nas ali mi vas, ušivci hudičevi!« Nato odšla na peron, kjer jo je čakal Hans.

Ko je stopila k bratu, jo je nekdo poklical po imenu. Ozrla se je zagledala Pavla, Karlovega brata.

«Ti si že tudi tukaj, Pavel?» ga je začudeno vprašala. Erika je poznala, ker je bila večkrat pri Karlu, kjer so se pogovarjali, jedli in pili.

IVAN JAN-SREČKO

5

KOKRŠKI ODRED

Komaj sta se okoli sedmih ustavila pri koči, že ju je prikrižala nemška in raztrganska zaseda najprej prevarila s »smrt fašizma«, takoj nato pa napadla. Antona Vrhovnika je zadel kratek rafal in je bil takoj mrtev. Franca Vrhovnika pa so ujeli, pretepali in ga raztrgali obleko, sezuli čevlje in ga zvezali. Oba so odvlekli v goščavo nad kočjo in se spet poskrili okoli kočje. Med raztrganci je bilo tudi nekaj fantov iz Kokre, ki so kraj in kočjo dobro poznali.

Strmeljanje, ki pa je bilo zaradi streljanja in oddaljenosti nejasno, sta slišala dva vodiča Simonovega bataljona: Janez Pregled, ki je že z Jelovice nosil nahrbtnik literature, s Kope pa še puškomitraljez za Krvavško četo, in Jože Slevac, ki je bil otovorjen s strelivom. Iz Simonovega bataljona, ki se je ustavil pod Kopo, sta bila poslana naprej na javko h koči. Ko sta se ji približala, so tudi nanju skočili raztrganci in ju ujeli, jima zvezali roke in odgnali k mrtvemu Antonu in že ujetemu ter zastraženemu Francu Vrhovniku-Ristu. Tu so jima zvezali tudi noge in vse skupaj še močnejše zastražili.

Pod njimi pa je bilo več zased, v katerih so čakali v civilne obleke preoblečeni policisti in raztrganci, vmes pa tudi uniformirani Nemci; vseh je bilo okoli 100. V zasedah so spet potuhnjeno čakali na nove žrtve.

Simonov bataljon z grupnim štabom na Kopi je medtem v dežju nestrpno čakal in vedril, kakor je vedel in znal. Ker pa so oba vodiča tako izgenada zgrabili Nemci in raztrganci, niso borci 2. grupe odredov o nevarni zasedi nad Davovcem ničesar slutili. To je bilo navduhuje. Sicer so v Simonovem bataljonu slišali nekaj oddaljenih strelav, in sicer tisti kratki rafali, ki ga je bil dobil Anton Vrhovnik, toda to so imeli za streljanje na gata. Sledila je nova napanka, ki so ji poleg vsega botrovala še mokrota, lakota in utrujenost.

Ker patrolje ni bilo nazaj, je bataljon z grupnim štabom vred brez ugotavljanja, kaj se je zgodilo z vodičema, krenil naprej proti Davovcu. Vodila sta ga preostala dva vodiča: domačin Jože Grlic z Ambroža in Janez Koselj. Kuriji in

... nadaljevali smo pot na Kravavec (mišljeno je nad Davovec — op. I. J.). Objubljeno nam je bilo, da bomo tam dobili zalogo hrane, ki naj bi jo za nas pripravila Kokrška četa (pravilno: borci iz Kokrškega odreda — op. I. J.). Vodili so nas kurirji iz Skofjeloske čete (gre za napako: vodili so borci iz Krvavške čete ali 2. čete 2. bataljona KO — op. I. J.). Pod vrhom smo se malo ustavili, da bi poslušali poročila in se odpočili. Pripravljala se je nevihta ... Poslali smo majhno patroljo z dvema vodnikoma naprej, da bi poiskala zvezo s četo Kokrškega odreda, ki bi po dogovoru morala oditi, neje bi od pripraviti hrano za naš bataljon. Poslušali smo nič kaj spodbudna poročila z ruske fronte, kar zaslisišmo kratek rafal in nekaj strelav od raz, kamor je šla naša patrolja. Razumljivo, da smo postali pozorni. Toda vodnik, ki je bil pri nas, je dejal, da streljajo partizani na gata. Na žalost in našo nesrečo smo mu verjeli.

Kmalu zatem smo odšli za partuljo. Pralo nas je in na vso moč treskalo. Na ozki poti nas se ustavila krava ... Vzpenjali smo se po nekem žlebu ... Nenadno je zagrmelo po naši koloni. Na obeh straneh žleba so nas Nemci že tri dni čakali v zasedi. Ogenj ... je bil strašno. Na kak odpora še pomislili nismo. Nastala je velika zmešnjava, in vsi povprek smo drveli nazaj, se spotikali, padali ... Končno se je večina le rešila, a imeli smo hude

izgube. Sedaj ni bilo nobene dvojne več, da smo bili iz vodniki pa so bili gestapovski huni ...

To pa ni tako preprosto, tudi vohunstva obdožena v sta padla. Če bi ostali pri obliki na mrtvih po nedolžnem madež. Oba vodiča iz Kokrške odreda, to je Jože Grlic iz 2. bataljona in Janez Koselj, ki sta odrednega štaba, ki sta hodila čelu kolone in sta bila s tem izvidniki, sta sama 13. avgusta junaško padla kot žrtvi izdajstva. Da sta padla oba vodiča, je padu nad Davovcem v Krvavški odred, ki se je udeležil zadrževal v Kamniški Bistrici hotel povedat Mirko Kralj ... ki mu je uspelo uiti.

Potem ko so Nemci in raztrganci pogнали Simonov bataljon, mnini navzdol in je tam obležalo borcev, so napadali poprej borce Krvavške čete (Franca Vrhovnika-Rista, Jožeta Slevca, Janeza Pregleda) hitro navzdol do kmeta Davovca.

Še preden so dosegli domačih kakih 50 metrov od kraja napadli na obstoječega bataljona misarja Zajca-Sama. Eden med raztrgancem, in sicer Antona Krč, Orinov iz Zgornje Kokre, je razbil obraz in izbil tudi oči. Med njimi je bilo nekaj žrtv. Jih je Krč vtaknil v žep. Zato zmalicenega komisarja ...

Snidenje po sedemintridesetih letih

Ameriški navigator, poročnik William Crim, ki je julija 1944. padal na robu Iške soteske, je po sedemintridesetih letih svojega rešitelja Franca Škrabo, tedaj 15-letnega kurirja Kovačevega Frenka z Iga

Franc Škraba

šali dolg žvižg, neobičajen za partizane. Naši niso, smo ugotovili. Kurirja sta se brž odpravila proti Krimu v njuno bazo, sam pa nisem upal nazaj v sotesko Iške, od koder je prihajal žvižg. Leto prej so tam Nemci postavili zasado in pobili okrog trideset partizanov. Skril sem se, prepričan, da je žvižg znak za obkolitev.

Na robu gozda, kakšnih šestdeset metrov stran, sem zagledal človeka. Bil je v zeleno-rumeni uniformi, kakršno so nosili tudi Nemci. V njegovi roki sem videl puško. Najbolje, da mu pridem za hrbet, sem sklenil. Pripravil sem se za strel, ko se mi je zazdelo, da nekaj le ni v redu. Zavpil sem: Hände hoch! Vojak je takoj dvignil roki. Bil je brez orožja. Začel me je ogovarjati: Soldier, partizan, Tito, in gledal zvezdo na moji kapi. Spoznal sem zavezniškega letalca. Objel me je. Povabil sem ga k češnji, poklical kurirja, ki še nista bila daleč, in postregli smo mu s svežimi plodovi. Poslej mi je pravil cherry-tree boy.

Težko sva se sporazumela, saj angleško takrat nisem znal. Nekaj italijanskih besed sva le našla skupnih. Hotel je vedeti, kje je. Povedal sem, da blizu Krima. Pa mu nikakor ni bilo razumljivo. Da je on Billy, je dejal, in kar naprej govoril nekaj o Krimu. Napisal mi je svoj naslov, ki

Tamle je bilo, kaže William Crim.

pa sem ga spravil v torbico, ne da bi ga pogledal. Tudi svileni zemljevid in kompas, ki mi ju je podaril, sem z njo vred izgubil v neki hajki. Šele čez več dni, ko sem našel njegovo padalo in na njem opazil ime William Crim, sem ugotovil, zakaj se nisva mogla sporazumeti. Zanimivo pisal se je Crim in je pristal blizu Krima.

Najprej sem ga odpeljal do razbitin letelce trdnjave. Našla sva le

krvavo obvezo. No, kasneje sem zvedel, da se jih je od dvanajstih članov posadke rešilo samo pet. Crima sem odvedel v našo kurirsko postojanko in nato na komando mesta Velike Lašče, ki je bila pri vasi Golo. Tam je že bil eden od letalcev iz nesrečnega Liberatorja. Čez nekaj dni je William Crim odletel s partizanskega letališča v Nadlesku pri Ložu v Bari. Menda me je iskal, da bi se poslovila, a sem bil takrat na poti.

Tu bi zgodbo lahko sklenili, če... V četrtek, 10. septembra, je bil radijski gost Edi Šelhaus, ki raziskuje usode zavezniških letalcev na naših tleh in je v svoji knjigi Stotinka sreče popisal tudi pripoved Franca Škrabe. Že med oddajo so ga poklicali in povedali, da je William Crim v Ljubljani in sprašuje za svojega neznanega rešitelja, »cherry-tree boy«.

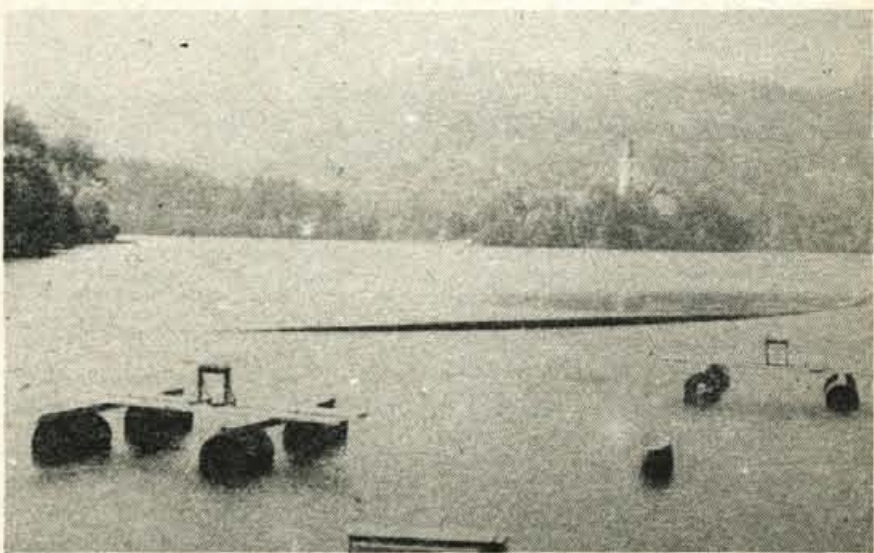
Tako se je nekdanji ameriški navigator, zdaj 58-letni letalski inženir iz Denverja v zvezni državi Colorado, naslednji dan ob treh popoldne spet objel s Francem Škrabo. Pet dni je ostal njegov gost. Odpravila sta se na prizorišče prvega srečanja, »rekonstruirala« dogodka — češnje, žal, ni več — in obiskala nekatere ljudi, ki so Američanu pomagali k drugemu rojstvu, kot sam pravi. Vseh nista utegnila poiskati. Jih bosta drugič, ko bo spet prišel in se vsem osebno zahvalil.

William Crim je dejal, da ga je dogodek izpred sedemintridesetih let nenehno žgal. Dejajle, da je Franc Škraba šesti član njegove družine, tolikokrat ga je spominjal ženi in otrokom. Vedno močnejša je bila v njem želja, da bi ga poiskal, ugotovil, če še živi, kaj dela. Ni več držal, moral je priti. Cetuji morda zaman.

Med svojim obiskom se ni mogel načuditi razvoju naših krajev, sproščenosti ljudi. Veliko se je tudi pogovarjal s člani skupine Liberator, ki iščejo razbitine zavezniških letal. Edi Šelhaus mu je pokazal knjigo Stotinka sreče. V njej je fotografija neznanih štirih mož v koleslju; »furmana« v kravati in klobuku, partizana in dveh zavezniških letalcev. »Tole je pa moj prijatelj Langford,« je nenadoma vzkliknil Crim. »Ja, to sem pa jaz!« Navdušenju ni bilo kraja, posebno še, ko je brat Franca Škrabe spoznal partizana-prevajalca Albina Jamnika in ko so ugotovili, kdo je imenitni »furman«. Skrivnosti torej ni več.

Na Bledu je Crim spet zagledal koleselj. »Bagi, bagi,« ni mogel skriti veselja ob spominu na dan, ko se je vozil v podobnem, le mnogo prej je bilo in v drugačem času.

William Crim je četrti zavezniški letalec, ki je po vojni obiskal nekdanje prijatelje. Četrty od skupaj več kot tristoletih, kolikor so jih pred okupatorji in domačimi izdajalci rešili pripadniki narodnoosvobodilnega gibanja. »Ponosen sem, da sem vaš prijatelj,« je dejal ob slovesu. H. Jelovčan

Drugi krak blejske »natege« — Na Bledu, na Mlinem, so te dni začeli polagati na jezersko dno drugi krak »natege«, ki bo črpala vodo iz Zake. Tako na Bledu uresničujejo program, da bi jezero usaj deloma očistili tako, da bi črpali umazano vodo in jo odvajali v Savo. Razen tega pa v radoljski občini predvidevajo, da bi opravili pregled kanalizacije ob jezeru. Pregled naj bi opravil Franc Pelko, ob tem pa se že pripravljajo, da bodo cesto od Toplic do Mlina za šest dni zaprli za ves promet z motornimi vozili. — Foto: D. Sedej

Praznik Golnika

Iz skromnih razmer zdravilišča za pljučne bolnike je v šestih desetletjih golniški inštitut prerasel v slovensko vrhunsko ustanovo za zdravljenje pljučnih boleznih

Golnik — Z odkritjem spomenika NOB v golniškem parku in spominskih obeležij se to nedeljo na Golniku začeljo slovesnosti ob praznovanju šestdesetletnice Golnika, ki se bodo nadaljevale prihodnji teden s slavnostnimi sejami in podelitvijo priznanj zaposlenim v Inštitutu za pljučne bolezni in tuberkulozo. Ob tej priložnosti bodo izročili namenu tudi novozgrajeni oddelek za kardiopulmonarno rehabilitacijo in tudi novo preurejene in opremljene bolniške oddelke v Železničarski stavbi. Razen »Golniškega simpozija«, ki se ga udeležuje vrsta najvidnejših jugoslovanskih specialistov pulmologov, bodo slavnosti ob obletnici, katere pokrovitelj je Izvršni svet SRS, dosegle višek s slavnostno akademijo v petek, 2. oktobra v prostorihranski občinski skupščini.

Obletnice so navadno priložnost za pregled ustvarjanja v preteklosti in prav tako tudi usmeritve za naprej. Golniški inštitut, nekdanje zdravilišče za »pljučne bolne« v starem golniškem gradu, ima kot sedanja vrhunška medicinska ustanova v okviru Kliničnega centra pač kaj pokazati. V šestih desetletjih od ustanovitve se je sicer medicinska dejavnost, značilna za prvo obdobje, precej spremenila, kot se je seveda spremenila tudi nacionalna patologija na Slovenskem. Golniško zdravilišče se je od ustanovitve naprej vsa desetletja uveljavljalo kot zagrižen botev proti eni najzavratnejših boleznih — tuberkulozi, ki je na primer med obema vojnama letno pomorila okoli 5.000 Slovencev. Od za-

četnih 40 postelj je z razmahom obolevanj pri nas število postelj v štirih desetletjih naraslo na več kot 700. S socialnim in medicinskim napredkom se je število jetičnih bolnikov začelo zmanjševati, pri tem pa imajo nedvomno velike zasluge tudi zdravstveni delavci z Golnika, kjer so se šolali kadri za druge zdravstvene ustanove po Jugoslaviji. Golniška ustanova ima velike zasluge na področju boja proti tuberkulozi in pri samem zdravljenju te bolezni. Med zdravniki, ki so s svojim delom dali ustanovi pečat, sta prav gotovo ustanovitelj bolnišnice in inštituta dr. Robert Neubauer in dr. Tomaž Furlan.

Tuberkulozo, bolezen revnih, so zdaj zamenjale druge pljučne bolezni, ki jih poraja sodobno življenje; zato je dejavnost golniškega inštituta usmerjena predvsem na to novo področje bolezni pljuč. Tuberkulozo pljuč so namreč zamenjala rakasta obolenja na pljučih, kronična obstruktivna bolezen pljuč, pljučna sarkoidoza in podobno. Inštitut je s tem pokazal spodobnost, da se prilagodi drugačni obolevnosti prebivalstva in tudi novim zahtevam razvoja medicine, saj so se prav v golniškem inštitutu razvile nekatere nove in najbolj zahtevne diagnostične metode. Tudi nekatere redke pljučne bolezni so bile prvič diagnosticirane prav na Golniku, še vedno pa se v Sloveniji okoli polovica vseh hujših obolenj na pljučih, kot so pljučni rak in durgo, zdravi prav v golniškem inštitutu. L. M.

PA NISMO SE UKLONILI

Bodite srečni, dragi prijatelji!

Genadij Aleksandrovič Favorski

Dvorana se je umirila šele, ko se je dvignil Franc Štefe-Miško in pomahal s pismom, da bi jim ga prebral. Pisal mu je njihov nekdanji soborec Genadij Aleksandrovič Favorski, Rus, ki je 6. februarja 1943 s svojim sotovarišem Poluninom prišel v njihov odred. Andrej Cvetko-Srečko ju je skupaj z bratom Milošem pripeljal iz celovških zaporov. Organizirali so pobeg za vso skupino Rusov, toda do konca je uspelo priti le njima. Mnogi so se žive spominjali. Brali so v knjigi o Kokrškem odredu tudi o tem dogodku. Bila sta menda sploh prva sovjetska državljana, rdečearmejca, ki sta se pridružila slovenskim oziroma jugoslovanskim partizanom. Bila sta med vojnimi ujetniki, ki so jih bili Nemci pripeljali v Celovec in jih zaprli v posebno tovarniško taborišče. Tu sta prišla v stik s slovenskimi aktivisti in v začetku januarja 1943 so začeli pripravljati pobeg. Aktivisti iz Kranja so ruskima beguncema poslali obleko in ponarejene dokumente. V Celovcu so se prikradli na vlak. Neopaženi so prišli do Kranja, na vlak proti Trzinu pa so begunci čutili da so jih prepoznali. Zato so že pred Križami med vozniko skočili iz vagona. V Križah je vlak takoj obkolila močna nemška patrulja, a prepozno...

»Prihod prvih sovjetskih borcev je zelo razgibal Kokrško skupino. Tovariši so Rusoma posvečali veliko pozornost, se pogovarjali o vsem mogočem, se učili tudi rusčine. Rusa pa slovenščine. Genadij Aleksandrovič Favorski se spominja, da je bila skupina zelo udarna, tovariši iz skupine pa vedo, da sta bila tako Genadij kot Boris neugnana, predvsem pa spretna in borbena fanta. Nepristano sta jih priganjala v nove akcije,« piše Jan. Boris Polunin je padel še tisto pomlad, Genadij pa je bil kasneje na Stajerskem, danes pa živi na daljnem Sahalinu. Knjigo je prebrla v dušku in takoj napisal pismo tovarišem v Slovenijo. Kako globoke so te vezi, priča pismo, pisano njegovemu komisarju Mišku.

»Dragi moj prijatelj, podarili ste mi spomine na mojo mladost, na moje prijatelje — tovariše, kateri so s tako iskreno toploto sprejeli mene z Borisom v svojo složno, bojevalniško družino kot rodna brata, brata po orožju in borbi. Na preostanek mojega življenja ste mi poklonili svojo družbo, katere sem neskončno vesel; družbo, katero čuvam v svojem srcu, neprecenljiv zaklad, družbo, s katero mi je vedno radostno in toplo. In ne samo meni, temveč vsaj moji družini, mojim znancom in prijateljem. Najprisrčnejša hvala!

Ko prebiram knjige, se ponovno srečujem s prijatelji — tovariši, katere sem spoznal v svoji mladosti. Nekateri med njimi, na veliko žalost, niso dočakali svetlega dne zmage. Padli so kot heroji, darovali so najdražje, svoja življenja za svobodo ne samo Jugoslavije, temveč za ves svet, rešujoč človeštvo sive kuge, norega fašizma.

Dragi Franc, nemogoče je na tem belem papirju opisati velika čustva moje hvaležnosti vsem poštenim ljudem, kateri so v letih težke preizkušnje druge svetovne vojne vzeli v roke orožje, da bi ohranili svobodo, tistim, ki že 35 let čuvajo mir in nadaljujejo titansko borbo, da bi očuvali mir v svetu.

Naše prijateljstvo, porojeno v vojni, oprano s krvjo naših tovarišev, je za vedno nerazdružljivo — ono je sveto.

Te knjige bom še enkrat prebral. Ko sem prvič čital, nekaterih stavkov nisem popolnoma dojel. Slovenščino sem že nekoliko pozabil in sem si moral večkrat pomagati s slovarjem. Kljub temu je vtis veličasten. S tem, da ste ohranili zgodovino in borbo Kokrškega odreda, ste naredili veliko, zelo dobro delo, kar je pomembno za naše otroke, za doraščajočo pokolenje, ki prihaja za nami.

Vse tri knjige so odlično opremljene, dobro napisane, ilustrirane so z zelo redkimi dragocenimi posnetki. Opravljeno je veliko delo. Prosim te, sporoči moji prisrčno zahvalo pisatelju Ivanu Janu za njegov trud. Zaaluži veliko, globoko spoštovanje.

Sedaj bom čital te knjige svojemu sinu, ženi, prijateljem, dopolnjeval jih bom s svojo pripovedjo o izrednih, pogumnih, drznih so-

borcih Kokrškega odreda, katere sem osebno poznal in o katerih sem še veliko zvedel iz knjig, ki si mi jih poslal.

Te dni se posebno jasno porajajo spomini na mojo mladost, na tisti čas, ki sem ga prebil med vami. Spominjam se, kako si me ti, dragi Miško, jemal na prve akcije, učil partizanskega načina bojevanja, potrpežljivo pripovedoval o položaju v deželi, o borbi, o četnikih, ustaših in vsemogočih belogradistični golazni, o borbi jugoslovanskih komunistov. Tudi jaz sem vam pripovedoval o svoji deželi sovjetov, o Rdeči armadi. Spominjam se dragega Andreja, Miloša, katerega sta s svojimi prijatelji pomagala nama z Borisom bežati iz fašističnega suženjstva. Spominjam se svojega prvega, velikega in drznega komandanta Fajfarja, odličnega človeka, našega kuharja Petra, ki me je lačnega nahranil z žgancem, odličnega človeka Mileta, s katerim sva bila na skovjevski konferenci, komisarja bolnice Plahuna, kamor sem prišel z ranami po veliki hajki in kjer me je zdravil dragi mi doktor Lojze. Spominjam se dobrih ljudi: Nikota, Planina, Staneta, Jureta, Lojzke, Nuše, Juga, Maroka in še mnogih, mnogih drugih. Spominjam se civilistov — aktivistov Gorenjske in Slovenije, katere sem spoznal tisti čas. Oni so nas vedno pričakali z ljubeznijo, nam dajali strepo in hrano. Prisrčno in bratovsko jih pozdravljam ter jim želim vse najboljšje. Spominjam se vseh in vsega dobrega, vendar je nemogoče vse to napisati v tem pismu.

V teh spominih se mi prikazujejo njihova bliska in draga mi lica in že stoterokrat mi je žal, da živim tako daleč od vas.

Nešteto se mi neizmerno toži po prijateljih. Želim si srečanja z njimi, jih objeti, se od srca pogovoriti, se spomniti na naše mladostne borbene pohode.

Bodite srečni, dragi moji prijatelji!

Malokatero oko v dvorani križke šole je tedaj ostalo suho. Kar so ločile meje, razmere, življenje, bo strnjeno v pisani besedi na straneh kronike o Kokrškem odredu. Nikoli ne bo ostalo pozabljeno. Prav nič iz naše borbe. Tudi tvoj doprinos ne, Genadij.

D. Dolenc

Ta mesec na vrtu

Zimsko endivijo bomo spravljali oktobra, zato ji v začetku septembra še enkrat pognojimo. Gnojilo mora hitro delovati, zato bolj ustreza raztopina umetnih gnojil kot suh granulat.

Belušna zelena je navadno v sredini septembra toliko dorasla, da jo je potrebno beliti. Med beljenjem ne sme priti svetloba do pecljev belušne zelene, če hočemo, da bodo nežni in okusni. Zato jih obdamo s primerno snovjo, ki ne prepušča svetlobe. Najbolj se za to obneseta močan ovojni papir (po potrebi v več plasteh) in valovita lepenka. Rastline tesno povijemo, tako da svetloba tudi pri tleh ne more do zelenja. Na spodnji strani prisujemo nekoliko zemlje okoli omota, tako da je svetlobi popolnoma onemogočen dostop v notranjost. Omot spodaj in zgoraj čvrsto povežemo. Strešna lepenka ni uporabna za beljenje zelene, ker bi se zelenjava navzela vonja po karbolineju in bitumenu.

Fižol, ki ga pridelujemo za suho zrnje, pripravimo takoj, ko se začne stročje sušiti in krčiti. Rastline v vrtu porežemo, kar je bolje kot izruvati, in jih s stroki navzdol obesimo na suhem in zračnem prostoru, da se do konca posušijo. Pri tem pozorjajo tudi stroki, ki ob spravilu še niso bili suhi. Ponekod v Sloveniji jeseni fižol na njivah kar izrujejo, povežejo s slamo v manjše snopiče, te pa nalože med rebra kozolcev, kjer fižol dozori in se posuši.

Kdor pusti na prostem dve ali tri rastline koprja popolnoma dozoreti, mu naslednje leto skoraj ne bo treba sejati te dišavnice. Dozorelo seme odpada že ob rahli sapici; ker dobro prezimi v zemlji, spomladi kmalu vzklije, če ga pregloboko ne podkopljemo pri obdelavi zemlje. Seveda imamo potem rastline tam, kjer jih nismo želeli, zato je »planirana« setev spomladi boljša.

Korjander dozoreva septembra, semena pa moramo pobrati preden sama odpadejo. Zato jih pobirajmo že zgodaj zjutraj, ko so še vlažna. Semena dosušimo na soncu, razprostrta na čisti tkanini. Ko so dovolj posušena, se zlahka ločijo od pecljev, nato jih spravimo v zaprtih posodah.

Sadja, ki septembra rado odpada v precejšnjem obsegu, ne smemo pustiti predolgo na tleh. Ker gre v tem času za črvido sadje, je nevarnost, da se ličinke razlezejo in v zemlji zabubijo. To moramo preprečiti tako, da dnevno pobiramo sadje. Septembra odpadlo sadje na splošno predelamo v marmelado ali želeje. Če leži predolgo na tleh se navzame duha po zemlji, tega pa obdrži tudi izdelek.

M. MESSEGUE: NARAVA IMA VSELEJ PRAV

Encijanovo vino

Zakaj bi kupovali v trgovinah aperitive, če jih lahko z malo denarja sami pripravimo doma? Sami lahko naredimo čudovita okrepujoča vina! Namakajte v hladnem prostoru v veliki prsteni posodi pest encijanovih korenin v kozarcu močnega alkohola. Naslednji dan dolijte liter belega vina; v tej mešanici naj se namaka encijan do konca tedna. Že v nedeljo lahko ponudite kozarček te pijače svojemu prijatelju. Zanje vam bo posebno hvaležen tisti, ki trpi za protinom ali čuti da se ga loteva gripa.

Čim manj misliti o sebi pomeni biti tem manj nesrečen.

Comtesse DIANE

Od življenja ne zahtevaj več, kot ti lahko da; to je edini način, da nismo nesrečni

Vessiot

Iščemo stare recepte

Zadnjič smo na tej strani povprašali naše bralke kako skuhamo govnač. Oglasila se nam je T. G. iz Radovljice in poslala takle recept zanj. Pravi, da je njen govnač že veliko ljudi pohvalilo. Takole gre:

Surovo zelje očistiš, narežeš na široke rezance, popariš in odcediš. Potem ga daš kuhat v vreli slan krop. Takoj zatem nalupiš krompir, ga narežeš na koščke in ga daš kuhat k zelju. Dodaš tudi strok ali dva česna.

Ko se krompir skuha, odliješ vso tekočino v posebno skodelico, krompir in zelje pa dobro zmečkaš s tolkačem. Na masti zarumeniš malo moke (ajnpren), dodaš govnaču, še enkrat dobro zmešaš in priliješ nekaj vode, ki smo jo prej odlijli, da je jed ravno prav gosta. Kolikor imate pač radi gosto. Še enkrat pristavimo govnač k ognju, da povre kakšnih 5 minut, malo popopramo in dodamo košček masla, pa je govnač nared. Zraven postrežemo govedino iz juhe, klobaso, suho meso in podobno.

Ga kakšna od vas, drage bralke, skuha še kako drugače? Če ga, oglašite se nam.

Olupljeni paradižniki

Marsikomu so v jedeh, ki jih pripravimo s paradižnikom, soprne tiste tanke ostre paradižnikove koščke, ki ostanejo v jedi, ko se paradižnik sam lepo pokuha. Če hočemo, koščke slahka odstranimo. Takole gre to:

1. Paradižnike zgoraj narahlo sarehemo »na križe« in jih minuto podrimo v vreli vodi.

2. Vzamemo jih iz vode in jim s koničastim nožem odstranimo kožico.

3. Če hočete odstraniti tudi semenje, paradižnik prerežite in z žličko odstranite seme in vodo. Ne pa tega vreči stran; koristno lahko sok uporabite za omako, golaž, juho ali podobno.

ZDRAVJE

Na tem mestu odpiramo novo rubriko zdravniških namenov. Prosimo vas, dragi bralci, da se nam oglašate z vašimi težavami, pa vam bomo skušali odgovoriti. Pišite na naš naslov: GLAS, Pijadeja 1, Kranj, pod »Zdravje«.

Vprašanje: »Imam tri leta staro hčerko, ki vse od poldruga trpi za vnetjem grla in ušes. Stalno dobiva antibiotike, toda prebela vnetja – ima tudi povečane mandlje – se stalno ponavljajo. V času je prebolela norice, ošpice, škrlatinko in virusno pljučnico. Zelo neječa je. Splošni zdravniki odklanjajo operacijo mandljev. Meni o tem otroški zdravnik?«

C. S. K.

Dr. Milena Zavrnik: »Med in srednjim ušesom je direktno potom tako imenovanih 'Evstakijevih tub'. Zato ni nič redkega, da se cija iz žrela razširi tudi na srednje. Ponavljajoča se vnetja srednjega ušesa lahko zapustijo trajne posledice (glušnost, gluho). Mislim, da je prav, da o tem odloča specialist ušes, grlo in nos.

Glede ostalih bolezni, ki jih je vaš otrok prebolel, pa lahko da so značilne nalezljive bolezni, katerih se je vaš otrok pač nalezil. Nekatere se ne bodo ponovile (norice, ošpice), druge pa lahko ponovijo (tudi scarlatine).

Če je bil otrok resnično tolikokrat bolan, ni nič čudnega, da slab apetit.«

Gobe po mednarodno

GOBE Z MOŽGANI PO ROMUNSKO

Potrebujemo 50 dkg gob, 40 dkg telečjih možganov, 1 žlico masla, 1 čebulo, narezano na drobne koščke, 1 dcl belega vina, sol in poper po okusu.

Gobe očistimo in narežemo na tanke rezine. Možgane prevremo v vodi in jim odstranimo kožico. Narežemo jih na večje kose. V posodi stopimo maslo, dodamo gobe in jih pražimo 10 minut. Dodamo čebulo in premešamo. Dodamo še možgane in jih prelijemo z vinom. Nazadnje posolimo in dodamo poper. Jed naj vre še pet minut.

ITALIJANSKA GOBJA OMAKA

Potrebujemo: 25 dkg gob, 1 na drobno narezano čebulo, 1 strok strtega česna, 2 žlici paradižnikove mezge, 3 olupljene in narezane paradižnike, 5 žlic olivnega olja, ščepec bazilike, ščepec origana, sol in poper po okusu, 1 žlico narezanega peteršilja in skodelo vode.

Na olju prepražimo čebulo in česen. Dušimo, toda ne smeta porjaveti. Dodamo paradižnik, paradižnikovo mezgo, baziliko, origano, poper in vodo in pustimo, da vse skupaj vre v odkriti posodi eno uro. Medtem očistimo in narežemo gobe na tanke rezine. Dodamo jih omaki 10 minut pred serviranjem in vmešavamo peteršilj. Omaka naj še enkrat zavre.

Ta omaka se prilaga špagetom in vsem drugim testeninam.

GOBE Z RIBAMI PO RUSKO

Potrebujemo: 30 dkg gob, 30 dkg ribjih zrezkov, 3 žlice masla, 1 lovorov list, 1 manjšo nastrgano kumaro, 1 sesekljano čebulo, 1 žlico paradižnikove mezge, 1 žličko odcejenih in narezanih kaper, 25 dkg kislega zelja, 1 žličko sladkorja, sol in poper po okusu, kruhove drobtine po potrebi in 1 žlico narezanega koprja.

Gobe očistimo in narežemo na drobne koščke. Na maslu opražimo čebulo, dodamo gobe in jih dušimo 10 minut. Dodamo kisel zelje, paradižnikovo mezgo, sladkor, sol in poper in dušimo v pokriti posodi še 15 minut.

Ribo narežemo na večje kose in jo damo v posodo z vodo. Dodamo lovorov list, kumaro in kapre. Ribo kuhamo na nizki temperaturi 10 minut. Dodamo sol in nekaj zrn popra.

V namazan in s kruhom drobtinami potresen pekač damo ribje zrezke, ki jih vzamemo iz vode in jih vmešamo v posode z luknjasto lopatko, da ne zdrobijo. Po zrezkih posujemo gobe, vse skupaj pa potresemo drobtinami in narezanim krompirjem. Dodamo kepice masla. Pečemo srednje vroči pečici.

PIŠČANEC Z GOBAMI PO ŠPANSKO

Potrebujemo: 1 večji piščanec, 40 dkg gob, 3 večje čebule in razrezane paradižnike, 1 žlica narezanega peteršilja, delo kurje juhe, 1 olupljen in narezan jajčevc, 1 lovorov list, stroka strtega česna, 1 sesekljano čebulo, pol žličke rožmarina, 1 žlica olivnega olja, sol in poper po okusu, 3 žlice masla, pol timijana.

Piščanca očistimo in prelijemo po sredini, vendar naj ostane v enem kosu. Potresemo ga s soljo in poprom in zdrgnemo z rožmarinom in žlico masla. V posodi segreje olivno olje, dodamo maslo. Piščanca potresemo po vseh straneh, ga vžame ven, na preostalo olje pa damo čebulo in česen ter dušimo, damo kocke jajčevca in poper, da bi še malo olja, paradižnik dušimo 10 minut. Dodamo kurjo juho in dušimo, da se zmehča. To zelenjavo položimo piščancu ga prelijemo z juho, dodamo lovorov list, timijan in peteršilj. Kuhamo na zmerni temperaturi eno uro. Dodamo narezane gobe in kuhamo še 20 minut.

ENOLONČNICA Z GOBAMI PO MADŽARSKO

Potrebujemo: manjšega piščanca, 1,5 l vode, 30 dkg gob, 1 žlico narezane čebule (lahko tudi korenine), 1 žlica koren, narezan na kolobarje, žlico narezanega peteršilja, žličko timijana, 1 lovorov strok, skodelo skuhanih in odcedenih jajčnih rezancev, 1 žličko paprike, sol in poper po okusu, žlico surovega masla.

Piščanca očistimo in ga potresemo z vodo. Dodamo maslo, vodo in dodamo peteršilj, lovorov list, zeleno in koren. Ko je piščanec kuhan, ga vzamemo ven in ohladimo, mu odstranimo kožico, ter meso narežemo na manjše kose. Meso damo nazaj v juho, začnimo s timijanom, soljo in poprom. Dodamo jajčne rezance in nazadnje gobe. Kuhamo 10 minut. Na maslu popražimo pekočo papriko in prilijemo juho. Serviramo vroče.

Maline so prepletene

Naša bralka Ažmanova iz Kranja sprašuje za nasvet glede svojega malinovega nasada. Maline so namreč zrasle do metra in pol visoko in so prepletene s slakom. Rada bi zvedela, če jih lahko poreže in koliko, da ne bo škodovalo rodu prihodnje leto, in kako naj zatre slak.

Ing. Anka Bernard: »Malin nikakor ne smete zdaj rezati, ker so to mladike, ki bodo prihodnje leto rodile. Če jih porežemo, ne bo rodu. Le stare, suhe veje lahko odstranite, v kolikor jih še niste takoj poobiranjū.

s slakom

Slak uničujemo le mehansko z okopavanjem oziroma puljenjem. Obstoje sicer herbicidi za uničevanje slaka, vendar se pri nas ne dobijo. Namenjeni so le bolj plantažnemu načinu gojenja malin.

Slak le odtrgamo čim globlje v zemlji, pa se bo posušil tudi na steblo. Verjetno je nasad malin težko negovati, če ni zasajen v vrstah tako, da je dostopen z vseh strani. Kakorkoli že, tudi nasad malin mora biti negovan, če hočemo, da dobro rodi. Če pustimo, da vse raste vmes, ni pravega pridelka.»

Sivo z rdečim karom

Malce tale kostim spominja na obleke naših prababic. Vsaj zgornji del. Toda prav taki in podobni bodo to jesen silno moderni. Na krilu so namesto gumbov lahko tudi gube. Zal tule ne moremo postreči z barvami, povemo vam pa lahko, da je kostim srednje sive barve, pentlja pod vratom in karirasti šal, ki gre izredno lepo zraven, pa je kombinacija sive in bordo rdeče barve.

Praznovanje pod Krvavcem

Cerklje - Prebivalci krajevnih skupnosti Cerklje, Brnik, Zalog, Poženik in Senturška gora so izbrali 4. oktober za praznični dan. Tega dne leta 1944 je drugi bataljon Slavonske brigade v Bolkovi hiši v Zalogu uničil štab črne roke in izdal jece domovine in slovenskega naroda. Preden so partizani minirali postojanje Franca Bolka v Zalogu, se družina rešila iz prvega nadstropja po rjuhah. Ubitih je bilo devet najpomembnejših organizatorjev črne roke na Gorenjskem, ki so imeli namen uničiti samo na cerkljanskem območju več kot 70 simpatizantov osvobodilnega gibanja. Pri napadu je padel tudi komandant drugega bataljona Slavonske brigade Juda. S tem je bil preprečen daljnji pokol, mučenje in trpljenje slovenskih ljudi ne samo na Gorenjskem, ampak širom Slovenije.

V petih krajevnih skupnostih cerkljanskega območja so za letošnje praznovanje pripravili številne prireditve, osrednja prireditev pa bo v nedeljo, 4. oktobra pri spomeniku v Poženiku. Srečanje bo v Poženiku streliščju z vojaško puško, ob 17. uri pa bo v Poženiku Brniku sektorska prireditev s slavnostno podelitvijo priznanj. V nedeljo ob 9. uri bo

Lovska družina Cerklje organizirala športno strelsko tekmovanje pri spodnji postaji žičnice na Krvavec, ob 10. uri pa bo partizanski mnogoboj pri osnovni šoli Davorin Jenko v Cerkljah. V torek, 29. septembra bo ob 19. uri zanimiva rokometna tekma Stari : Mladi na igrišču za šolo v Cerkljah. V sredo, bo ob 18. uri tradicionalno košarkarsko srečanje Vzhod : Zahod, v četrtek ob 17. uri pa bo košarkarski turnir s sodelovanjem štirih ekip. V petek, 2. oktobra bo rokometna tekma občinske lige, v soboto, 3. oktobra ob 17. uri pa bo mladinski kviz o poznavanju domačega kraja. Praznovanje bo zaključeno v nedeljo, 4. oktobra. Ob 8. uri bo trim akcija - kolesarjenje, ob 10. uri bo Avtomoto društvo Cerklje organiziralo tradicionalno tekmovanje traktoristov pri Zadrnem domu v Cerkljah, osrednja prireditev pa bo ob 15. uri pri spomeniku v Poženiku. Zadnjih nekaj let je bilo v marsičem prelomno za krajevne skupnosti pod Krvavcem. Tako so v krajevni skupnosti Cerklje dali največ pozornosti komunalni ureditvi, asfaltiranju cest, zgradili več transformatorskih postaj, začeli so urejati središče Cerkelj in razširjali telefonsko centralo. V krajevni skupnosti Brnik so pričeli za gradnjo gasil-

skega doma in doma DPO, obnovili so kanalizacijo na Zg. Brniku, v prihodnjem letu pa bodo dokončali dom in uredili okolico, zgradili obrežje potoka Reka na Sp. Brniku in posodobili več vaških cest. V krajevni skupnosti Poženik bodo med drugim uredili javno razsvetljavo, skratka v vaseh pod Krvavcem si prizadevajo, da bi bile vasi resnično urejene. Tudi tiste probleme, ki so danes še pereči, bodo prav gotovo razrešili, saj so že velikokrat dokazali svojo pripravljenost in voljo, ki pomenita pot do novih uspehov.

J. Kuhar

Lovsko tekmovanje pod Krvavcem

Cerklje - V počastitev praznikov krajevnih skupnosti pod Krvavcem prireja Lovska družina Cerklje v nedeljo, 27. septembra že 12. lovsko športno tekmovanje, ki bo pri spodnji postaji žičnice na Krvavec. Tekmovanje bo v streljanju na umetne golobe in v tarčo srnjaka za prehodni pokal krajevnih skupnosti. Lovci Gorenjske in Slovenije, vabljeni na tekmovanje!

PRAKER TANGO

V naših kioskih, prodajalnah s souvenirji prodajamo večinoma kič. To nam je jasno, ko si ogledujemo čaple, osličke in drugo robo, ki se na široko bohoto na policah. O vsem tem pišemo, vse to omenjamo in kritiziramo, a nič ne pomagamo.

Pri tem niso izjema tudi razglednice. Večinoma so prav pocukrane, tiste z našimi lepimi alpskimi jezeri ali motivi vasi in mest. Vse po vrsti so starega in kar najstarejšega datuma, barvne seveda in gredo v promet, ker razglednice gredo vedno v promet. Menda turisti ne bodo pohijali pozdravov na hotelskih računih?

V vrsto kiča in razglednic pa se uvršča še kič posebne sorte. Skrajno neokusne podobice praker tanga, lovskih trofej in tako dalje, ki jih poznamo. Menda naj bi pozele salve smeja in so krasna zabavica opiti planinski družbi v planinski postojanki. Nič naj ne bi bilo bolj smešnega in zafrkljivo kot poslati sodelavcu podobico debele ženske, ki pretepa moža, pa nedoumni podnapis Praker tango; ta je še najbolj nedolžna, ostale podobice so do konca neokusne in izražajo okus najnižje sorte.

Prodajalcev seveda nič ne briga, samo da se prodaja. Res niso poklicani, da bi krojili okus in skrbeli za znošen kulturni nivo kupcev. Lahko mi poročate, da se s svojo visoko kulturo mirne duše lahko obrnem stran, če teh podobice ne maram. Saj se, a kaj, ko jih srečujem vsepodroč. Se na srečanju harmonikarjev na Pohljuki je za tekmovalec visela neokusna risba z vulgarno prispodobno kravjega vimenca, za katero me je bilo pošteno sram. Očitno pa se ni nič sramovala kulturna skupnost Slovenije, ki je bila med drugim tudi pokroviteljica prireditve...

VAŠA PISMA

IZLET UPOKOJENCEV

Nakelska podružnica društva upokojencev je letos priredila izlet svojih članov v Lipico in Postojno. Sredi septembra so se podali na izlet trije avtobusi izletnikov, in sicer iz Podbrezj, Zadrage, Dupelj, Naklega in Strahinja.

Ze dopoldne smo prispeli v Lipico, kjer nas je seveda najbolj zanimala kobilarna. V Lipici smo obiskali tudi predstavo jahanja konj.

Zadovoljni smo nadaljevali pot v Postojno, kjer nam je bil ob 17. uri določen ogled svetovno znane jame. Žal se je pri vstopnicah v Postojnsko jama malce zataknilo, ker je vodič dobil štiri vstopnice premalo, pa je moral primakniti delež iz svojega žepa, da smo mogli vsi na ogled.

Enodneveni izlet, tudi vožnja in vse ogledane znamenitosti, so nas navdušili. Taka doživetja res niso odveč.

Saša Pretnar, Podbrezje

Črtomir Zorec

POGOVORI O TRŽIČU, NJEGOVH KRAJH IN LJUDEH

Cerkvica sv. Radegunde na Bregu pri Žirovnici

(92. zapisa)

Dlje časa sem se z opisi krajev držal Stolovega podgorja (Rodine, Smokučje, Doslovčje, Breznica, Zabrznica, Selo, Žirovnica in Moste). Zdaj pa le moram stopiti še do Brega nad Savo in v Prešernovo Vrbo, ki veljata za ravninski vasi.

BREG NAD SAVO

Moral bi reči: Breg nad Savo pri Žirovnici. Saj imamo celo vrsto vasi s tem imenom, enega celo tudi nad Savo pod Kranjem, na robu Sorškega polja. Potem so še: Breg ob Kokri, Breg ob Bistrici, Breg pri Borovnici, Breg pri Vrhniki, Breg pri Kamniku, pri Ljubljani, pri Novem mestu, pri Trebnjem, pri Litiji, pri Komendi in še in še bi jih lahko našteval. Saj je Breg nekako vesplošno slovensko krajevno in ledinsko ime. Zanimivo je gotovo, da si prebivalci vseh teh Bregov pravijo, da so Brežani - tako Gorenjci, Dolenjci in Notranjci. Le ne Štajerskem so doma Breženci (Breg pri Poljčanah), na Bregu pri Mežici pa si pravijo Bregovci.

Naš Breg pri Žirovnici je zanimiv tudi zaradi svoje hitre rasti v teku stoletja: leta 1880 je imel 80 prebivalcev, danes jih ima že prek 300! Seveda je k tej rasti pripomogla nova savska elektrarna, vsekakor pa tudi izjemno lepa lega vasi na ravnini, tik nad globoko strugo deročee Save. Stran od prometne ceste, a le 1 km od Žirovnice. Kot nalašč za novo naselje delavskih hiš, ki si žele miru. Tako je nastal v zadnjih letih Novi Breg. To je novo naselje s hišami ob cesti, na severni strani proti Žirovnici.

Stari Breg je stisnjen okrog svoje podružnične cerkvice, ki je posvečena sv. Radegundi. Stavba je že zelo stara, prvič se najde njeno ime v listinah že v sredini 15. stoletja. Iz te dobe izvirajo tudi zanimive freske v cerkveni notranjščini. Na vnanji strani je naslikan velikanski sv. Krištof, vendar je podoba iz poznejših let. Kot tudi dragocen oltar, ki ga listine prvič omenjajo leta 1668.

Ne bi rad spet kaj oporekel tej tuji svetnici. Brežanom je z leti postala pač domača. Njeno ime pomeni »svetovalko v boju«. Bila je rojena leta 518 kot hčerka kralja Turingije. Pozneje je postala frankovska kraljica (žena kralja Klotarja). Vendar je šel o njej glas, da je bila bolj svetnica kot kraljica. Kmalu je

zavrgla krono in se kot opatinja posvetila skrbi za gobavce in druge reveže.

Omenim še pobožno legendo o zvezdnih utrinkih, ki so jih ljudje v višinah nad Bregom in Breznico, da sta se tako pozdravljala breška Radegunda in brežniški Lovrenc iz stare cerkve v Rebri...

Breške njive leže res na ravnem, toda plast prsti je plitva, saj je vsa ravnina pravzaprav prodnati nanos. Proti savski strugi je tudi nekaj pašnikov. Za Stare Brežane je bilo kruha doma vsekakor zadosti, mladina pa si je poiskala zaslužek v bližnjih tovarnah na Javorniku in na Jesenicah. Seveda pa tudi savska elektrarna (HE Moste) zaposluje dosti domačinov.

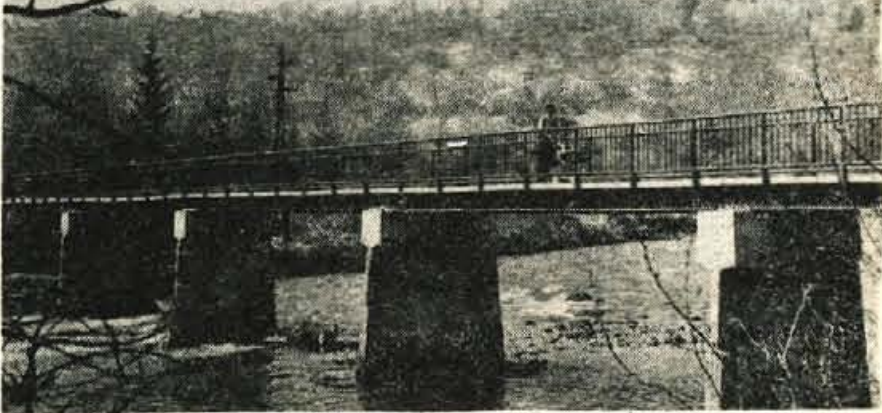
PIŠKOTOVARJEV MOST

Desni in levi breg Save pod vasjo je že od nekdaj povezoval lesen most. Vendar je narasla Sava dostikrat most podrli, če že ne povsem odnesla.

Zdaj je most docela nov in trden, stoji na betonskih oporah in ni več strahu zanj. Le cesta od Brega do mostu v globeli je strma in slabo vzdrževana. Najbrž jo sproti uničuje težak tovorni promet. Ker gre natančno prek sredine Save in mostu občinska meja Radovljica-Jesenice) se pred leti dela pri obnovi niso mogla prav složno zastaviti. Do polovice mostu je bilo narejeno tako, na drugi polovici pa drugače. No, zdaj so stvari postavljene prav. Bolj hudo pa je s premalo skrbjo za varstvo okolja. Na levem bregu je v obrežno grmovje nagrmadeno pravo obilje lesenih in drugih ostankov prejšnjega mostu, ki zares kazi okolico.

Ko velja vendar ta del savske struge še vedno za tako romantičnega, ohranjenega v stari ljudski pesmi tudi kot nevarnega, saj so tu prek bredli (ali plavali?) vasaovalci iz Zasipa na Breg ali pa z Brega v Zasip na desnem bregu. Besedilo pesmi je bilo nekako tako: kaj se ti fantič čez Savco podajaš, ko plavati ne znaš! Savice sila bi tebe umorila, deklici v hramu bi počilo srce! - No, zdaj je pot varna v obe smeri...

Kljub bližnji Savi, a seveda močno oneaženi od industrijskih odpadkov iz jeseniških in javorniških železarskih obratov, so si morali Brežani napeljati vodovod izpod Ajdne nad Mostami.

Piškotovarjev most čez Savo pod Bregom pri Žirovnici

Kmečki dan v Lescah

Lesce - Konjerejsko društvo za Gorenjsko, ki ima sedež v Radovljici, bo organiziralo v nedeljo, 27. septembra, Kmečki dan na hipodromu pod Lescami.

Kmečki dan je že tradicionalna prireditev Konjerejskega društva za Gorenjsko, ki postaja vedno bolj delovno in aktivno. V nedeljo bo od 9. do 10. ure najprej prihod konj, ob 10. uri pa ocenjevanje. Ob 12. uri bo

razglasitev rezultatov in podelitev priznanj, ob 13. uri bo slavnostni sprevid in ob 14. uri zanimive kmečke dirke voz - galopke in dirke z zapravljičkami. Kmečki dan se bo končal s tekmovanjem kmečkih konj v moči vleke.

Če bo slabo vreme, bo prireditev naslednjo nedeljo, 4. oktobra.

D. Sedej

Skupščina občine Kranj, Odbor za kompleksno spominsko ureditev Udinega boršta, Kranj, Trg revolucije 1, razpisuje javni splošni slovenski anonimen

NATEČAJ

za pridobitev programskih rešitev širšega območja spominskega kompleksa dogajanjem med NOV v Udinem borštu in idejne rešitve spominskega obeležja na ožjem območju Udinega boršta.

Natečaj je republiški in anonimen. Pravico do udeležbe imajo vse pravne in fizične osebe, katerih sedež ali kraj stalnega bivališča je SR Slovenija.

Namen natečaja je dobiti predlog programskih rešitev širšega območja spominskega kompleksa dogajanjem med NOV v Udinem borštu in idejne rešitve spominskega obeležja na ožjem območju.

Motivna udeleževanje natečaja je, da na kreativen način predstavijo bistvo in veličino dogajanja med NOV v Udinem borštu.

Vsi udeleženci lahko sodelujejo na natečaju le z enim natečajnim osnutkom.

Ročni natečajni del je 15. 1. 1982, do 14. ure na naslov: Občinski odbor Zveze obrambnih borcev NOV Kranj, Trg revolucije 1, (stavba občinske skupščine). Za elaborate pošljite po pošti ali železniško v dastum poštnega žiga ali datum na tovrstnem listu.

Podljetelj mora hkrati brzojavno sporočiti razpisovalcu o oddanem elaboratu.

Osejalna komisija bo zaključila svoje delo do 31. 1. 1982.

Razpisovalec bo po končanem delu žirije razstavil vse natečajne objekte v Kranju.

Nagrade: I. nagrada 200.000 din

II. nagrada 100.000 din

III. nagrada 50.000 din

Na dva odkupa po 25.000 din

Za ostale natečajne rešitve, ki bodo zadostile pogojem natečaja bodo izplačane odškodnine v višini 8.000 din.

Nagrade, odkupi in odškodnine bodo izplačane v neto zneskih.

Zarjto sestavljajo: Predsednik Dušan Koren

MARTIN KOŠIR Grega Košak

Člani Karel Kravcar

Član dr. Avgustin Milan Ogriz

Stane Bernik Ivan dr. Sedej

Stane Božič Janez Sušnik

Jole Čučha Drago Stefe

Lopar Goštica Franc Stefe-Miško

Rodolf Hribnik-Svarun Stane Vrhovec

Ivan Jan Tine Zaletel

Maver Jerkič Olga Zupan

10. Razpisno gradivo dobe interesi po pošti ali neposredno pri Občinskem odboru Zveze obrambnih borcev NOV Kranj, Trg revolucije 1 (telefon 26-193 Kranj), proti plačilu odškodnine din 1000. Podloge je mogoče dvigniti do 15. 10. 1981.

OBVESCEVALEC VUČKO 6 Jelo Peternelj

Pri Martinovcu
v Pševem
zvečer mizo vrtijo

Skrivnost javorjevega pokrova –

prevara ali kaj

Kako in zakaj se vrti 29 kilogramov težak pokrov javorjeve mize na poveznem merniku, se sprašujejo radovedneži, ki se vsak dan proti večeru zgrinjajo v kmečko vežo k Martinovcu v Pševu – »Strokovnjaki« vseh vrat so že stali ob njej, veleumne teorije pa privabljajo nove in nove – Tudi deske v podu so skušali dvigniti, da bi odkrili skriti motorček, ki salamensko hitro žene pokrov – Gospodar Janez se le smehlja, a skrivnosti ne razodene

Pševu – Pri Martinovcu v Pševem ob večerih mizo vrtijo, se je šušljalo med ljudmi. Kdo bi verjel takšnim neumnostim, miza je miza, pa da bi se sama vrtela. Vse skupaj smo jemali bolj za čenče, podobne tistim, da so se prvi že s čolni umaknili pred vesoljnim potopom na bližnji Jošt. Ljudska domišljija od Krjavlja sem le ni več tako bujna, da bi človek kar verjel na prvo besedo, ne da bi videl ali otipal. No, potem so vso stvar obelodanili v časopisih, češ da je celo doktor fizike odšel iz Pševa hudo zamišljen, ne vedoč, zakaj in na kakšen način se vrti 29 kilogramov težak pokrov bele javorove mize. Od takrat pri Žanovih, po domače pri Martinovcu, nimajo več miru. Vsak dan se proti večeru zgrinjajo k njim skupine mladih in ne tako mladih radovednežev. V soboto se jih je za mizo v sicer dokaj majhni kmečki veži zvrstilo preko petdeset, v nedeljo so prihajali ves dan in tudi v ponedeljek smo ob našem obisku naleteli na fante in dekleta iz Nakla in okolice.

Oče in mati, Janez in Marija Žanova, ter »tamlada« dva se le smeji, ko jih povprašamo po skrivnosti. Saj ne da bi nam jo izdali. Tega upanja niti za trenutek nismo imeli, kajti potem bi se večerna »romanja«, v vasico pod Joštom kmalu končala. Sin Janez le skomigne z rameni in namigne, naj poskusimo sami.

Ob pogledu na preprostost naprave bi staval zaboj piva, da tale »neživa stvar« pač ne more sama od sebe »oživeti« oziroma se vrteti okoli svojega središča. Na sredi kmečke veže je na dveh gajbicah poveznjen žitni mernik, lesen in z dvema železnima obročema. Na sredini dna je zvrtna luknja in vanjo postavljen zatič, nanj pa položimo pokrov stare kmečke javorove mize (Zatič je le zavoljo tega, da pokrov ne zdrse z mernika).

No, potem smo po navodilih gospodarja Janeza položili roke na pokrov (vsaj sedem do deset parov jih mora biti za začetek, pozneje, ko stee, lahko kateri popusti), ne preveč trdo, raje bolj nalahno, da je ne bi preveč ovirali pri zagonu. Srečo imate, pravi ljudje ste skupaj, nam je dal vedeti Martinovc, ko smo se po dveh,

treh minutah vsi skupaj z mizo vred pričeli vrteti. Sprva počasi, a pozneje vedno hitreje smo tekali po veži. Pa smo roke za hip vsi naenkrat vzdignili od pokrova – in glej ga zlomka – »pobezljana« miza se je ustavila. Položili smo jih nazaj v navzgor obrnjenimi dlanmi in pokrov na merniku se je pričel vrteti v nasprotno smer. Obrčali smo roke, miza se je uskala zdaj v levo, zdaj v desno in prej smo se trudili mi kot skrivnostni pokrov.

»Ata, tale stvar ima pa motorček,« se je brihtno postavil nekdo iz družine, ki je vrtela za nami. Pa je obrnil pokrov, premetal gajbice in najraje bi razdril še mernik. Gospodar mu pove, da je neki Nemec, ki ga je tudi prinesel »firbat« na Pševu, skušal dvigniti celo deske v podu. Težko ga je bilo prepričati, da pod njim ni čudežnega strojčka, ki bi na daleč poganjal pokrov. In Martinovc rad ponagaja družinam. »Počakajte, grem vklopit,« se je pošalil in že sta dva planila od mize za njim. Pa ni bilo nobenega »šalterja«, s katerim bi vklapljal in izklapljal. Odslej so budno spremljali vsak gospodarjev gib, vse se jim je zdelo sumljivo. Deset minut ali še čez so čakali, da jim je zagomazelo v prstih in se je pokrov zavrtel le za polovico svoje dolžine. Več se jim pač ni hotel, ker so bili po gospodarjevih besedah preveč nemirni. Zgodi se celo, da miza ostane gluha za želje radovednežev. V soboto je menda stala družina ob njej z dlanmi na pokrovu več kot petdeset minut, a se ni premaknila niti za centimeter. (Najbrže je zmanjkalo toka, so ugotavljali pozneje). Vse je odvisno od ljudi, pravijo Martinovčevi.

Ob sukanju mize (in ob češnjevcu) so raznovrstni strokovnjaki in veleumi postavili že prenekatero teorijo. Nekateri trdijo, da se pokrov vrti zaradi statične elektrike, drugi pravijo, da se energija ustvarja med človeško roko in železnim obročem na merniku. Zagovorniki teh teorij so prihitali na Pševu celo z aparati, merili, zapisovali, računali, a pogruntal ni še nihče. Nekateri je skrivnost javorove mize dobesedno obsedla, tudi do spanja jim ni več in vedno znova in znova hodijo opazovat (upamo, da ne zaradi češnjevca) Martinovčevo posebnost. Spet tretji menijo, da gre za spretno postavljeno zanko, v katero se vsak (tepec) ujame, za prevaro, kot »domneva« se gospodar. »Samo dobiti tistega, ki bo to razvozljal,« se zasmeje Martinovčev Janez. Od konca maja že vrtijo mizo v Pševem. »Rojstni dan smo praznovali, veliko nas je bilo, pa je sorodnik iz Poljanske doline dejal, češ zavrtimo mizo. Postavili smo pokrov na mernik, pridržali roke in miza se je pričela sukati,« pravi mama Marija.

Od takrat je minilo že pet mesecev in miza pri Martinovcu se še vedno vrti, lahko zaključimo zapis kot v pravljici.

C. Zaplotnik

OB PRAZNIKU ENOT ZA ZVEZE NAŠIH OBOROŽENIH SIL

temelj uspešnega

Pripadniki enot za zveze praznujejo letos 40. obletnico delovanja – Učinkovitost zvez prek razvejanih sistemov omogoča le dobra strokovna usposobljenost ljudi, ki upravljajo naprave za zveze – Redno urjenje vezistov povečuje njihovo borbena pripravljenost

Zveze; nevidne niti, ki povezujejo različne dele sveta in omogočajo stike med najbolj oddaljenimi ljudstvi. Ta splet raznih tehničnih sistemov postaja danes vse bolj razvejan in potreben tudi na manjšem prostoru. Naš sistem zvez, ki ga sestavlja v tehnično in tehnološko celoto povezan skupek objektov, naprav, aparatov in druge opreme, uporabljamo v vsej državi in njenih posameznih delih za prenos raznih sporočil. Splošne potrebe zadovoljuje sistem zvez jugoslovanskih pošt, telegrafov in telefonov ter sistem zvez naših radijskih in televizijskih postaj. Za posebne potrebe so namenjeni sistemi zvez jugoslovanskih oboroženih sil, železnice in elektro gospodarstva.

Razvoj sistema zvez v naših oboroženih silah poteka že štiri desetletja. Enote za zveze so namreč ustanovili kot prvi rod naše armade prav pred 40 leti. Na vojaško političnem posvetovanju v Stolichah 26. septembra 1941. leta so sprejeli poleg temeljev vodenja in poveljevanja tudi organizacijo zvez narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije. Zato pripadniki roda zvez v naših oboroženih silah praznujejo ta dan.

V prvih dneh vstaje našega ljudstva proti okupatorju so partizanske enote povezovali domala samo kurirji. Kurirake in signalne zveze so že prvo leto borbe dopolnila tudi druga sredstva za prenos sporočil. Z razvojem vstaje in vojaških enot so rastle potrebe po čim boljji opremljenosti z napravami za zveze; do konca 1943. leta so v naše enote narodnoosvobodilne vojske uvedli radijske zveze, temu pa je na vseh ravneh poveljevanja v armadi sledila vse številnejša uporaba žičnih zvez.

Po vojni so enote za zveze preale ob prizadevanju vse jugoslovanske skupnosti v sodoben del naših oboroženih sil, ki zagotavlja učinkovito vodenje in poveljevanje v njih. Sistem zvez v oboroženih silah se razrača in izpopolnjuje kot sestavni del zvez naše družbe.

OD TEORIJE DO PRAKSE

Razvejani sistemi in naj-sodobnejša sredstva za zveze zahtevajo od ljudi, ki z njimi upravljajo, dobro strokovno usposobljenost in visoko stopnjo odgovornosti. Le z izrednimi moralno političnimi kvaliteta-mi vseh pripadnikov enot za zveze je namreč mož do-seči stalno borbena pri-pravljenost tega roda ar-made na najvišji ravni. Se posebno zaradi splošnih družbenih prizadevanj za gospodarsko ustaletev pa tudi vezisti težijo k večji storilnosti, boljšemu od-nosu do tehničnih sredstev in gospodarniški uporabi materialov. Tako je vasko njihovo urjenje na terenu kar najbolj intenzivno, da bi dosegli čim boljše rezul-tate.

»Vrhunec teoretičnega dela pouka vezistov,« po-jasnjuje starešina Slavo-ljub Ljubenović iz ene številnih enot za zveze naše armade, »je praktično vzpostavljanje zvez na te-renu. Med enkratnim urje-njem opravimo hkrati več nalog. Razen tega, da vo-jake seznanimo z borbeni-mi razmerami in jih uspo-sabljammo za delo v njih, so vedne vaje pomembne tudi za utrjevanje telesne pripravljenosti vojakov in starešin.

Delo na terenu se razli-kuje od pouka v učilnicah. Predvsem gre za premike in akcije na večjih razda-ljnih, kar je prav gotovo težje od statičnega dela v zaprtem prostoru. Med vajami povežemo različne oblike zvez – razdijsko-re-lejne, radijske in žične – v enoten sistem, ki mora brezhibno delovati, čeprav ga ovira namišljen sovraž-nik.

Seveda, za uspešnost vaj so odločilne temeljite pri-prave. Pred odhodom na teren seznanimo posamez-nike in kolektiv z name-nom urjenja ter nalogami, ki jih bo treba izpolniti. Pri motivaciji kolektiva za do-sego čim boljšega uspeha pri urjenju odigrajo pomembno vlogo sestanki or-ganizacij Zveze komun-istov in Zveze socialistične mladine ter svetov za var-nost in samozaščito pa kulturne in športne aktiv-nosti. Dogovor za prosto-

voljno izpolniti v veliko postojda se ukvarjajo z vaje.

DELO IN VEZISTOV

Gospod Janez... v... niki enot... koviča. V... na terenu... veti v ab... so se t... rali, da j... naz ne b... Na nj... bili sled... saj ni od... meščanje... postavljaj... napenjanje... ga kabl... go seden... naprav a... nas gos... nas sezna... zadenanj... ocenah... uspešna.

Nekateri... večina od... ča s sred... madi, so... vtise o bi... Tole so p... ku mad vaj

Boris... iz Pšev... pred ob... ukvarjal... stvom, s... dosti nove... sam svoje... se vojake... sebnost za... čas največ... v rad... bu.

Radijski... demt iz... hova: »V... vse zani... smo med... si tudi pr... bleznov. Na... težave pri... nov način... dinaki... predsednik...

13. SREČANJE PIONIRJEV DOPISNIKOV SLOVENIJE V ŽALCU

Najmlajših tekoča besed

Blizu dvesto slovenskih pionirjev dopisnikov in njihovih mentorjev se je v petek in soboto zbralo v gostoljubnem Žalcu – Med njimi tudi pet »Glasovcev«: Nataša Kern, Tea Jamnik, Stanka Nježič, Irena Prosenc in Andreja Ahačič-Trate, Ježkov rod in Odmevi izpod Krvavca med nagrajenimi šolskimi glasili

Veliki hmeljski nasadi z žičnicami so bili v petek, ko je proti Žalcu, mestu trinajstega srečanja slovenskih pionirjev dopisnikov, hitelo blizu dvesto mladih novinarjev in njihovih mentorjev z vseh koncev Slovenije, prazni. Že pred dobrim mesecem so domačini pospravili dragoceni pridelek, zeleno zlato, kot mu pravijo.

V Žalcu, naglo se razvijajočem mestu, ki leži ob bregovih Savinje, žive gostoljubni ljudje. Pristrčno so sprejeli množico mladih, jih popeljali na svoje domove, ponudili prenočišča. Nova prijateljstva so bila brž sklenjena.

Uradni del srečanja se je začel popoldne v novi osnovni šoli Peter Sprajc-Jur. Pionirji so iz pogovora z novinarjem Francetom Forstneričem in s pisateljema Mihom Matejtom ter Jožetom Snojem zajeli veliko zanimivega in koristnega za delo. Potem so obiskali čebelnjak v Gotovljah, muzej občinske gasilske zveze, ribogojnico Hmezad in prometni soligon ter jamo Pekel s potokom »eklenjčico«, netopirji in kapniki, ki urijo domišljijo s svojimi špagetastimi, cvetačastimi in bananastimi oblikami.

V soboto zjutraj smo si v šoli najprej ogledali razstavo pionirskih šolskih glasil in mladinskega periodičnega tiska, zatem pa so se predstavniki uredništva slovenskih časopisov in revij pogovarjali z dopisniki, ki so jih izbrali za srečanje. Tudi Glas je imel svojo »ekipo«, pet deklet: četrtošolko Teo Jamnik iz Škofje Loke, osmošolke Nataša Kern iz Tržiča, Stanka Nježič in Irena Prosenc iz Kranja ter Andrejo Ahačič iz Škofje Loke, ki zdaj že obiskuje prvo leto usmerjenega izobraževanja. Beseda je tekla o naši rubriki za mlade dopisnike, o njihovem delu, nagnjenjih in željah.

Mentorji so se sestali na običajnem strokovnem posvetu, člani nagrajenih šolskih glasil spet na svojem, vsi skupaj pa nato na slovesnosti ob otvoritvi prve razstave pionirske grafike. Srečanje pionirjev dopisnikov je namreč sovpadlo s srečanjem pionirjev grafikov Slovenije, ki so v osnovni šoli v okviru tabor-skih kulturnih dnevov, ki se trenutno odvijajo v Žalcu, razstavili svoja dela na temo življenja okrog mene. Čeprav je bila prireditev prva, poslej bo vsako drugo leto, je uspela tako po kvaliteti pokazanih grafik kot po

odzivnosti, saj so na razstavi sodelovali učenci iz 54 slovenskih osnovnih šol.

Zaključna prireditev trinajstega srečanja slovenskih pionirjev dopisnikov je bila v dvorani novega gasilskega doma. Gostitelji so pripravili zanimiv kulturni spored. Njihovi ubrani glasovi so podajali pesmi in črtice književnikov domačinov, slavnostna govornica pa je bila pesnica Neža Maurer, ki je na izredno duhovito in razumljiv način pripovedovala o novinarstvu in pisanju sploh.

Na slovesnosti je Franc Sali podelil priznanja in nagrade uredništvom pionirskih šolskih glasil, ki jih je izbrala žirija. Ta je opozorila tudi na nekatere pomanjkljivosti, ki jih je opazila med listanjem po glasilih. V uredništvih bodo morali posvetiti več skrbi jeziku, drugod spet bolj ohranjati pristnost otroškega izraza in manj posegati vanj, je menila. Pripomnila je tudi, da je z vidika informiranosti, sprotnega preverjanja in spremljanja ustvarjalne moči piscev in njihovega napredka več vredno tisto glasilo, ki izide, čeprav na manj straneh, večkrat na leto, in ki vsebuje dela učencev, sistemsko urejena, od prvega do osmega razreda.

Prvo nagrado je dobilo glasilo Vrtiljak iz osnovne šole Maks Pečar v Črnučah, drugo do četrto glasila Glas mladih iz osnovne šole Boris Zihel v Ljubljani, Krošnja iz osnovne šole v Ribnici ter Solkanska

sapica iz osnovne šole v Solkanu, dodeljenih pa je bilo tudi več posebnih nagrad. Brstje iz osnovne šole heroj Franc Bukovec v Preski pri Medvodah je dobilo nagrado za likovno opremo, nagrade za tematske številke pa so vse odšle na Gorenjsko. Trate iz osnovne šole Cvetko Golar v Škofji Loki so jo dobile za številko, posneto na kaseti, Ježkov rod, glasilo osnovne šole Karavanški kurirji s Koroške Bele za številko.

posvečeno narodnoosvobodilni boju in 40. obletnici vstaje izpod Krvavca pa za številko ob obletnici Titove smrti.

Se skupno kosilo in letalsko najsto srečanje pionirjev dopisnikov Slovenije je bilo sklenjeno, zelenega zlata in gostoljubnosti se je vedno bolj oddaljevalo, skih srcih pa bo ostala vedno ča, draga.

H. Jelenc

»Glasovce« dekleta na srečanju v Žalcu: Stanka, Nataša, Tea, Irena, Andreja – Foto: H. J.

Naša varnost skupna skrb

Razstava Varnost in družbena samozaščita bo na Gorenjskem do torka, 29. septembra – Že prvi dan si je razstavo ogledalo 2636 obiskovalcev, največ mladine

Te dni je v prostorih Gorenjskega sejma v Kranju, kjer je od začetka tega tedna odprta zvezna razstava Varnost in družbena samozaščita, živahno. Že prvi dan razstave, v torek, so imeli vodniki po razstavi veliko dela, saj si je dopoldne in popoldne ogledalo razstavljene dokumente, fotografije in druge eksponate okoli 2600 ljudi, med njimi največ šolake mladine. V naslednjih dneh pa so najavile organizirane obiske tudi skupine iz krajevnih skupnosti, delovnih organizacij, strokovnih služb, vojniki, pripadniki teritorialnih enot in drugi. Da je med obiskovalci v prvih dneh toliko mladih, je pravzaprav razumljivo: ne le, da je razstava o varnosti in družbeni samozaščiti tudi dopolnilo k znanju, predpisanemu s šolskim učnim programom, pač pa je takšno seznanjanje mladih s področjem varnosti pomembno tudi zato, da se lahko že zgodaj pripravijo tudi na vlogo, ki jo ima v sistemu varnosti in samozaščite v naši socialistični družbi prav vsak občan. Če pa je ta vloga

predstavljena tako nazorno, s pregledom zgodovinskih temeljev nastanka revolucije in NOB ter varovanja teh pridobitev tako v medvojnem in povojnem obdobju, z rastjo sistema varnosti in predstavitvijo aktualnih vprašanj, potem bi lahko že zdaj, na začetku obžalovali, da kljub velikemu obisku in zanimanju razstave ne bo mogoče podaljšati.

Že doslej si je namreč razstavo na poti po Sloveniji ogledalo več kot 173.000 ljudi v enajstih mestih, z Gorenjske pa bo razstava potovala še v Trbovlje. Organizator razstave – zvezni sekretariat za notranje zadeve v sodelovanju z republiškim sekretariatom – sicer že razmišlja o stalni postavitvi razstave, najverjetneje bi bila v Beogradu. Doselej je ta potujoča razstava obiskala že vse jugoslovanske republike in pokrajini, ogledalo jo je več kot dva milijona obiskovalcev. Prvič je bila predstavljena leta 1974 v Beogradu ob 30-letnici ustanovitve organov za notranje zadeve. Kasneje je bila dopolnjena, več podarila so dobile aktualne teme, predvsem samozaščitne aktivnosti. V Slovenijo je razstava prišla letos, ko praznujemo 40-letnico varnostno obveščevalne službe OF in narodne zaščite. Prav zato je bila tudi dopolnjena z gradivom, ki podrobneje osvetljuje začetke in smotre našega varnostnega sistema, porojenega že v letu 1941, ko je Boris Kidrič v Slovenskem poročevalcu zapisal: »... narodi, ki niso znali odkriti pete kolone in jo zatreti, so izgubili svojo svobodo. Zasužnjeni narodi, ki ne bodo znali pri koreninah izpodrežati početja svojih notranjih sovražnikov, se ne bodo mogli do kraja osvoboditi...«

V posebni vitrini je tudi originalni dokument – odlok NKOJ o ustanovitvi oddelka za zaščito naroda s podpisom tovariša Tita. Kronologija razvoja organov za notranje zadeve nam je sicer znana, toda spomin rad izpušča podrobnosti, posamezne dogodke, ki pa ujeti v fotografijo in dokument oživljajo dogodke ne tako davne preteklosti tridesetih, štiridesetih let. V množici dogodkov, ki so postali zgodovina, izstopajo obrazi ljudi, ki so s svojim delovanjem pisali našo zgodovino v obdobju NOB, v boju s kontrarevolucijo, terorizmom. V štiridesetih letih je pri opravljanju varnostnih nalog izgubilo življenje več kot 2.000 pripadnikov varnostnih služb in več kot 1200 pripadnikov KNOJ in obmejnih enot JLA.

Obiskovalci se ustavljajo tudi ob vitrinah, kjer so na ogled dokazi o subverzivnem delovanju nam sovražne emigracije. Tega v povojnem obdobju ni bilo ravno malo, saj smo doživeli okoli 200 hujših terorističnih akcij, medtem ko je bilo okoli 600 odkritih in preprečenih. Takšni in podobni poskusi, vplivati na drugačen razvoj naše družbe in socialističnega samoupravljanja, so vedno nalezli na ogorčenje naših ljudi. Takšni poskusi so se doslej za vrinjene avanturiste vedno klavrno končali, saj so se jim skupaj z organi za notranje zadeve postavili po robu tudi občani. Razstava seznanja tudi z drugimi varnostnimi problemi, kot so na primer takšni, ki so v zvezi s tujimi obveščevalnimi službami. Takšno odkrito seznanjanje z nekaterimi problemi varnosti nikakor nima namena vzbujati občutka ogroženosti; nasprotno – vprašanja varnosti in zaščite nikakor niso zgolj zadeva države, pač pa so v takem podružbljenem sistemu varnosti tudi stvar občanov. Znanje, kako skrbeti za lastno varnost in s tem za varnost nas vseh v sistemu družbene samozaščite moramo krepiti in pridobivati sami. Zgodovina hudih preizkušenj od NOB naprej je začrtala dve smeri izgradnje našega varnostnega sistema: nadaljnji razvoj specializiranih služb v okviru organov za notranje zadeve, po drugi strani pa varnostni sistem podružbljamo. To pomeni, da mora občan vedeti in znati, na kakšen način se lahko zoperstavi ogroženosti družbe kot celote ali posameznika.

Sestavni del razstave so tudi tehnični pripomočki organov za notranje zadeve od klasičnih rentgenskih aparatov za odkrivanje kovinskih predmetov do sodobnega robota, iskalca eksplozivnih in drugih nevarnih snovi in predmetov, z laserjem opremljenega orožja do pripomočkov sodobnega informacijskega sistema, kot je daljinski terminal, priključen na centralni računalnik RSNZ.

L. M.

Razstava Varnost in družbena samozaščita, ki ostaja na Gorenjskem dober teden, vzbuja veliko zanimanje, saj si jo vsak dan ogleda okoli 2.000 obiskovalcev: na dan otvoritve, v ponedeljek, so na razstavo prišli tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij z vseh gorenjskih občin in drugi vabljani.

Poleg dokumentov in fotografij o razvoju našega varnostnega sistema vzbuja radovednost predvsem sodobna tehnična oprema organov za notranje zadeve.

Foto: L. M.

O razstavi so rekli:

Janez Žnidaršič, pomočnik republiškega sekretarja za notranje zadeve: »Razstava ni le pregled razvoja in organiziranosti organov za notranje zadeve, pač pa je pomembna zato, ker seznanja z aktualnimi vprašanji varnosti.«

Zdravko Krivina, sekretar MS ZKS za Gorenjsko: »Varnost družbe, varovanje pridobitev socialistične izgradnje, družbenega premoženja in dobrin posameznika ne more biti le dolžnost organizacij, kot so organi za notranje zadeve, pač pa je v našem sistemu to dolžnost in pravica vseh občanov.«

Bojan Belingar, predstavnik RSNZ, ki vodi razstave po Sloveniji: »To je prva razstava, s katero se varnostni organi in sistem družbene samozaščite naši javnosti predstavljajo kompletno. Zunanje in notranje politične razmere pa še večjajo zanimanje občanov za seznanjanje z varnostnimi razmerami pri nas.«

Borut Jan, po poklicu delavec z Jesenic: »Razstava vzbuja v obiskovalcu občutek, da smo kot družba in posamezniki sicer izpostavljeni raznim napadom, spletkam, notranjemu in zunanjemu sovražniku, malomarnostim in škodi, nesrečam na cesti in v gorah – toda temu se da uspešno zoperstavljati s skupnim delovanjem usposobljenih organov za notranje zadeve in varnostno osveščenim občanom.«

Iztok Novak, osnovnošolec iz Kranja: »Najbolj zanimivo je bilo pri demonstratorju, ki je kazal pripomočke za odkrivanje kriminalnih dejanj, in druga sodobna tehnika. Izvedel sem za dogodke in podatke, ki jih doslej iz zgodovine nisem poznal ali dovolj razumel, fotografije in razstavljani predmeti pa so dovolj zgovornici.«

AVNOJ 81« — SLOVENSKI MLADINCI PEŠ 230 KILOMETROV PO POTEH DELEGATOV AVNOJ

Danica Dolenc

V torek, 14. julija, smo dopoldne poslušali predavanja o naših aktualnih gospodarskih vprašanjih, ki ga je odlično vodil Tomaž Gubcu, Ivanu Cankarju in Ljubu Šercerju, pozdravljamo domačine z brigadirskim Z-D-R-A-V-O, pa Kočevje-Jajce, pa AVNOJ in drugo. Tudi v pesmi je prvi. Samo da odloži nahrbtnik pred šotorom, že ima kitaro v roki in že jih je vsaj pet pri njem in že slišiš tisto najlepšo: »Sivi sokole, prijatelju stari, daj mi krila sokole, da preletim planine...« Ej, takih mladincev se manjka. Pripovedoval mi je, da so ljubljanski mladinci letos za 1. maja organizirali pohodno brigado od Reke do Ljubljane po poteh brigad, ki so osvobodile Slovenijo, in ki so 9. maja prišle v Ljubljano. Tako prijateljstvo se je skovalo med reškimi in ljubljanskimi mladinci, da so se ljubljanci, ki so zaključili pohod v Ljubljani in se poslavljali od Rečanov na železniški postaji, v trenutku odločili in se spravili še oni na vlak in spremili sopodhodnike nazaj vse do Reke. Tu so jim pa ti organizirali avtobus in jih še cel dan gostili in jim razkazali Reko in okolico. Zdaj jih veže trdno prijateljstvo. Tako se med mladimi

kujejo danes, v miru, vezi. In pri vsem tem, pravi, je bila disciplina pohodnikov na višku. Verjamem mu.

Miha Potočnikov z Bleda, ki je na tej poti zadolžen za izdajo biltena, se že ves večer s svojo skupino v šoli trudi, da bi »izšli«. Že v Ivanjski se mu je polomil razmoževalni stroj in ga je popravil, da je bil ves črn. Zdaj je dobil drugega, pa mu tudi nagaja. Nekaj časa še čakamo, da bi spravili liste skupaj, potem pa pade komanda, da bomo zjutraj dokončali vse skupaj.

Neka čudna sirena nas je zbudila naslednje jutro. »Uzbuna!« Obljubovali so nam jo že od Ivanjske sem. To je pomenilo, da moraš v najkrajšem času pospraviti vse svoje stvari iz šotora, podreti šotor in se umakniti. Moral bi nas videti, kako hitro smo napravljani, kako našemu nahrbtniku... Ampak tretja četa je najhitrejša, pa tudi nič nismo pustili v šotorih. Toda vsi skupaj smo ga pošteno polomili: v vsej tej ihti in naglici smo pozabili na zastave, luč smo pustili goreti, v kotlih je gorilo... Lahko bi tole zamolčala, toda naj bo to v poduk vsem mladim, ki bodo brali tole, da se njim ne bo kaj podobnega pripetilo.

Zdaj seveda ni bilo več časa za spanje, saj je bila ura že štiri proč. Pospravili smo tabor, pobrali smeti – dežurna četa se je vsakokrat v streljih spravila čez ves tabor in pobrala sleherni čik – zajtrkovali smo, zmetali skupaj bilten, in že smo bili spet na poti. Mali Somborčani so bili že pokonci, ko smo šli mimo njihovega tabora. Ej, ko bi vi slišali tisti Z-D-R-A-V-O iz njihovih mladih grl!

»Fantje, pod nami je Kolpa«, je bilo slišati s čela kolone in nismo si mogli kaj, da se ne bi takole zvrtili čez most in malce potili na njeni ograji. Zdaj je naš cilj že blizu.

Vlekla se je sprva hoja po goli cesti od Topuskega proti Boviču. Potem pa smo našli spet gozd in travnike in hribočke. Takoj je bilo bolj živahno. Pod Černicom nas je pot vodila tudi mimo spomenika 1016 žrtvam fašističnega terorja. Tu v bližini so ustaši že 3. avgusta 1941 v vaško cerkev zaprli vaščane, jih poklali in sežgali. Na spomeniku so otroci od enega leta naprej pa tja do starcev...

Opoldanski počitek smo ta dan izkoristili za urjenje v orientiranju na tujem terenu. Menda se je spet najbolje znašla naša skupina. Jaz sem se vrgla na tavžentrože. Travnik nad nami je bil ves rožnat od njih.

V Boviču so nas pričakali in pozdravili predstavniki krajevnih skupnosti. Popoldne so

naši fantje z domačimi zaigrali nogometno tekmo. 7:5 je bil rezultat za naše. Ne morem razumeti, kako zmorejo po toliko kilometrih marša še nogomet. Jaz se pa s svojimi razbolelimi nogami komaj še vlečem. Vse kosti v kostičice v stopalih čutim. Menda bom naj-srečnejši človek, ko bom v Zagrebu sedla na vlak...

Zvečer smo k spomeniku padlim položili venec. Majhna vasica sredi Korduna je Bovič, toda ponaša se s tem, da je bila eno prvih osvobojenih ozemelj pri nas. Že 12. avgusta 1941 so partizani tu uničili žandarmerijsko postajo. Ante Pavelić je kasneje sem privlekel svojo veliko vojsko in od tu sam osebnopoveljeval. 37 borcev je padlo iz te vasice, 126 je bilo žrtev fašističnega terorja, dala pa je tudi svojega heroja, Milana Mraovića-Simića, ki je bil junak Korduna, Žumberaka in Pisarovine. Po njem se danes imenuje nova velika osnovna šola v vasi.

V kraju je čutiti prizadevanje za napredkom. Danes se Bovič ponaša z elektriko, vodo, vodovod, asfaltom, šolo, zdravstvenim domom, trgovino. Vse več ljudi je zaposlenih v bližnji industriji, pred vojno pa tu ni bilo nobenega delavca.

V neposredni bližini Boviča je Petrova gora, ki je v borbi sprejela preko 15.000 ljudi, ki so se sem zatekli v »zbege«. Ljudje iz Boviča so pomagali po vseh svojih močeh. Sploh so Kordunaši tudi med slovenskimi borci uživali velik ugled. Bili so najbolj hrabri partizani, neustrašni borci. Od tu je bilo doma tudi veliko španskih borcev. V neki vasi na Kordunu je 300 žena pletlo nogavice zanje, ki so bili po koncu španske vojne zaprti v francoskih taboriščih.

Ta večer so pohodniki – literati pripravili poseben kulturni večer: predstavili so svoja dela. O ljubezni so največ govorile njihove pesmi, saj Kupido tudi na tem pohodu ni miroval. Spletla so se prijateljstva, vžgala se je ljubezen, mlada, čudežna. Kar fantje niso upali povedati dekletom naravnost, so izrazili v pesmi. Lepo doživetje je bilo to, le morda pre malo razumljivo za naše gostitelje.

(nadaljevanje vsak petek)

Tržiške športne vesti

ALPINISTOV PODVIG - Alpinistični odsek planinskega društva Tržič je v obsežno knjigo svojih uspehov zabeležil nov podvig: njegov član, 31-letni Filip Bence, je postal drugi Jugoslovčan, ki mu je uspelo premagati vse tri najtežje preizkušnje Alp: Walkerjev stebel, severno steno Matterhorna ter severno steno Eigerja.

TOKOS NE IGRA VEČ - V Tržiču je v polnem zamahu jesenski del občinske nogometne trimske lige. Sodeluje deset ekip. Najbolje igrajo spet nogometaši Petrola, ki so zmagali tudi spomladi, zelo malo pa zaostajajo igralci Kopriv, Lepenke, Podmladka ter Primo loca. Žal je liga od prejšnjega tedna siromašnejša za moštvo Tokosa, ki je zaradi neuspehov in osipa igralcev odpovedal sodelovanje v ligi.

Nogomet

V NEDELJO TRIGLAV : ILIRIJA

Kranj - V nedeljo, 27. septembra, ob 15.30 se bodo nogometaši Triglava na stadionu Stanka Mlakarja pomerili v prvenstveni tekmi z ljubljansko Ilirijo. Igralci se pod vodstvom trenerja Jovanovića prizadevno pripravljajo za nedeljski obratun in obljubljajo drugi par točk. Trener ima pred tekmo z Ilirijo na razpolago naslednje igralce: Hafnerja, Betona, Mujiča, Legata, Kordeža, Česna, Panjeto, Ovsenka, Belančiča, Mokiča, Radosavljeviča, Eržena, Krniča, Pavčina, Štularja, Brezarija in Nježiča.

GR

Avtomoto šport

GLOBOČNIK IN AHAČIČ V ČSSR

Lokin - Češkoslovaško mesto Lokin je bilo prireditelj velikega mednarodnega tekmovanja v motokrosu v kategoriji do 250 prostorninskih centimetrov. V konkurenci 40 dirkačev iz NDR, Avstrije, ZRN, Švedske, Jugoslavije in ČSSR sta nastopila tudi dva tekmovalca tržiškega avtomoto društva. Matjaž Globočnik je zasedel osemnajsto in njegov klubski tekmelec Branko Ahačič devetnajsto mesto. Med gosti dirke so bili tudi športni delavci tržiškega avtomoto društva.

JAKOPIČ USPEŠNO BRANI PRVO MESTO

Nova Gorica - Predzadnjo dirko za državno prvenstvo v kartingu je pripravilo avtomoto društvo Nova Gorica na 1200 metrov dolgi progi v tovarni Meblo. Med 90 tekmovalci iz 16 klubov je Sandi Jakopič (AMD Bled), vodilni v nacionalnem razredu do 90 prostorninskih centimetrov zasedel tretje mesto, Dean Majkič (AMD Kranj) pa je bil v seniorski kategoriji A - 100 kubičnih centimetrov petnajsti. Zadnja dirka za državno prvenstvo bo v nedeljo, 27. septembra, na parkirnem prostoru pred vhodom v Postojnsko jamo.

MESTA POD VRHOM

Rogaška Slatina - Na novi motokros progi pri Rogški Slatini je avtomoto društvo Slavko Slander iz Celja pripravilo meddržavno pozivno dirko za kategorije 50, 125 in 250 prostorninskih centimetrov. Udeležili so se je lahko le motokrosisti, ki vozijo tudi za republiško prvenstvo. V vseh treh kategorijah so gorenski tekmovalci zasedli mesta pod vrhom. V razredu do 50 kubičnih centimetrov je zmagal republiški prvak Tomaž Majerle (AMD Bela krajina), drugo mesto pa si je z odlično vožnjo privozil Bojan Pavšek iz Tržiča. V kategoriji srednje težkih motorjev je prvo mesto osvojil Gorazd Sovič (AMD Slavko Slander), tik za njim pa je pripeljal skozi cilj Radovljčan Marjan Mihelič in kot deseti Bogdan Trček iz Žirov. V kategoriji do 250 kubičnih centimetrov je Gorensko zastopala vse močnejša trojka iz Žirov. Marjan Mlinar je imel smolo in je zaradi okvare motorja odstopil, medtem ko sta mladi Aleš Kopač in Ivo Andreuzzi osvojila tretje oz. šeststo mesto.

M. Jenkole

Rokomet

Jutri v Loki Jelovica : Dubovac

Kranj - Ekipa iz Slovenije so imenito začele prvo prvenstvo v novoustanovljeni I. B zvezni rokometni ligi - zahod. Tako so rokometiške Alpeas v športni dvorani Poden v Šk. Loki z visokim rezultatom (32:23) premagale ekipo Potisja, Olimpija je premagala Ugled v gosteh, doma pa so bili uspešni tudi rokometiški Aero Celja nad Mehaniko. V drugem kolu čaka rokometiške Alpeas derbi srečanje z Olimpijo v Ljubljani. V drugi zvezni rokometni ligi - sever se bodo po dveh gostovanjih prvič predstavili domačemu občinstvu rokometiški Jelovica. Z domiselno, atraktivno in borbeno igro lahko osvojijo prvi par prvenstvenih točk. Tekma Jelovica : Dubovac bo jutri ob 19. uri v športni dvorani Poden v Šk. Loki. Rokometiške Preddvora pa v tretjem kolu gostujejo pri ekipi Trokuta. V slovenski rokometni ligi je precej tekem tretjega kola motilo slabo vreme. Tržičani so bili ves čas srečanja z ekipo Partizan TUS boljši nasprotnik in zmagala (28:20) ni bila nikoli vprašljiva. Jutri gostujejo pri trboveljskemu Rudarju. V ženski ligi pa so bile Dupljanke bližje zmagi v igri z ekipo Polane, vendar so na kraju zapravile nekaj stoočetnih priložnosti za zadetek. Rezultat srečanja je bil neodločen 19:19. V nedeljo ob 10. uri gostujejo v Andražu.

V drugi moški republiški rokometni ligi - zahod bo srečanje Zabnica : Jadran jutri ob 18. uri, Preddvorčani pa gostujejo v Ribnici. V moški mladinski republiški rokometni ligi - center bosta jutri in v nedeljo dopolne zanimivi srečanja in sicer jutri ob 18.30 v Strazišču Sava : Prule in v nedeljo ob 10. uri v Kamniku Kamnik : Peko. Mladinke pa se bodo v nedeljo dopolne v tretjem kolu pomerile ob 10. uri Kamnik : Itas Kočevje in ob 11. uri Preddvor : Duplje.

J. K.

Atletika

Nastopili tudi Kranjčani

Maribor - Atletski pokal Slovenije za starejše mladinke, finalno tekmovalje je bilo na stadionu Poljane v Mariboru, so z velikim naskokom premočno osvojile atletinje Maribora, pred Klavdivarjem in Olimpijo. Na odlično pripravljenih atletskih napravah so se tekmovalke izkazale tudi z dobrimi izidi. Kolarjeva (OL) je preskočila višino 172 cm, Majerjeva (Mb) je v kopju premagala mejo 50 m, Kranjčeva (Ol) pa je slavila v sprintu z 12,0 na 100 in 57,0 na 400 m. Mlada Mariborčanka Zlatka Weingartner je v teku na 400 m s časom 58,3 sek. dosegla nov pionirski rekord Slovenije.

REZULTATI - 100 m ovire: 1. Jug (Ve) 14,9, 2. Muršič (Mb) 15,0, 3. Pečovnik (Ve) 15,6; 100 m: 1. Kranjc 12,0, 2. Torkar (obe Ol) 12,3, 3. Četina (Kl) 12,5; 400 m: 1. Kranjc 57,0, 2. Paškulin (obe Ol) 57,9, 3. Weingartner (Mb) 58,3; 800 m: 1. Babič (Kl) 2:15,6, 2. Kmet (Ol) 2:18,4, 3. Štravs (Kl) 2:19,2; daljavo: 1. Hren (Nm) 53,9, 2. Sežerko (Pt) 53,7, 3. Keresteš (Kl) 52,9; višina: 1. Kolar (Ol) 172, 2. Muršič (Mb) 166, 3. Pajenk (Pt) 163, 4. Rant 163, 5. Pavlin (obe Tr) 155; kroga: 1. Bandur (Mb) 12,15, 2. Jazbinšek (Kl) 10,63, 3. Lorber (Mb) 10,38; disk: 1. Bandur 46,00, 2. Majer 33,80, 3. Lorber (vse Mb) 33,22; kopje: 1. Majer 50,06, 2. Pirc (obe Mb) 38,38, 3. Jazbinšek (Kl) 36,68, 7. Vončina (Tr) 28,62; 4x100 m: 1. Olimpija 49,6, 2. Klavdivar 50,2, 3. Maribor 50,3.

Vrstni red ekip: 1. Maribor 257, 2. Klavdivar 152, 3. Olimpija 132, 4. Gorica 37, 5.-6. KAK Ravne in Ptuj 34,5, 7. Triglav 23, 8. Velenje, 22, 9. Novo mesto 16, 10.-11. Ljubljana in Pomurje po 8, 12.-13. Posočje in Postojna po 5 točk. I. Kavčič

Kolesarstvo

Prvenstvo na dirkališču

Kranj - Kolesarska sekcija s Kokrice prireja jutri, 26. septembra, slovensko prvenstvo na dirkališču v Strazišču za rekreativce in veterane. Tekmovanje, ki se bo začelo ob 9. uri, se bo odvijalo po naslednjem vrstnem redu: članice nad 18 let (10 krogov), člani rekreativci od 18 do 35 let (10 krogov), veterani A od 36 do 40 let (20), veterani B od 41 do 45 let (20), veterani C od 46 do 50 let (15), veterani D od 51 do 60 let (10) in veterani E nad 60 let (5 krogov). Za republiške prvake se bodo pomerili v dirki na izpadanje, na čas in v ekipni vožnji. Če bo vreme slabo, prvenstva jutri ne bo.

H. J.

Smučarski skoki

Zanimivi skoki v Kranju

Kranj - Smučarski klub Triglav bo jutri 26. septembra ob 10. uri organiziral na prenovljeni 55-m skakalnici na Gorenji Savi prvenstvo Slovenije za mlajše mladince na plastični skakalnici. Isti dan ob 15. uri pa bo na 15-m skakalnici v Strazišču meddržavno tekmovalje za starejše in mlajše cicibane.

Naslednji vikend pa bo na skakalnicih na Gorenji Savi uradni zaključek letošnje sezone tekmovalja na plastičnih skakalnicih. V soboto, 3. oktobra, ob 15. uri bodo tekmovali starejši in mlajši pionirji na 35-m skakalnici, v nedeljo, 4. oktobra ob 10. uri pa bo na 55-m skakalnici mednarodno tekmovalje. V konkurenci članov in mladincev bodo nastopili poleg jugoslovanskih skakalcev še tekmovalci iz Avstrije, ZRN in Italije. Po prijavih sodeč se obeta kvalitetno tekmovalje.

J. J.

35 let skokov v Kranju

Kranj - Smučarski skakalci kranjskega Triglava bodo jutri 26. septembra, proslavili 35-letnico smučarskih skokov v Kranju. Jubilejna konferenca bo ob 18. uri v osnovni šoli Lucijan Seljak v Strazišču. Klub je v teh letih kar štirinajstkrat osvojil naslov ekipnega državnega prvaka in je torej najuspešnejši povojni klub v državi v smučarskih skokih. Vzgojil je celo kopico državnih prvakov in od leta 1964 dalje je jugoslovansko olimpijsko vrsto na vseh olimpijadah sestavljala polovica kranjskih skakalcev. Na jubilejni konferenci bodo podelili najuspešnejšim skakalcem, najbolj prizadevnim trenerjem, sodnikom in ostalim športnim delavcem posebna priznanja sekcije za skoke SK Triglav. Na to srečanje vabi SK Triglav vse ljubitelje smučarskih skokov iz kranjske občine.

J. J.

Judo

Pripravljeni na novo sezono

Kranj - Judoisti kranjskega Triglava stopajo v novo tekmovalno sezono dobro pripravljani, saj niso mirovali niti v poletnih mesecih. Skrbeli so za kondicijsko pripravljenost in trenirali tehniko. Dvanajst pionirjev, večina članov judo sekcije pri SSD France Prešeren, se je od 1. do 7. avgusta zbrala na skupnih pripravah v Gozd Martuljku. Vodil jih je Robert Markič, vadil pa so dvakrat dnevno po dve uri. Vse stroške bivanja v kampu so plačali udeleženci sami. Za člane je klub organiziral priprave v taboru Visoke šole za telesno kulturo v Rovinju. Poleg kranjskih judoistov sta se priprav - vodil jih je Vili Frelih - udeležila tudi člana Olimpije in Bežigrada. Štirje tekmovalci Triglava Kočila, Janez in Robert Markič in Benedik so poleg tega vadili v dneh od 2. do 10. avgusta še z reprezentanco Ljubljane in z judoisti Pule in Reke. Priprave so veliko pripomogle k izboljšanju partnerne tehnike. Robert Markič in Toni Humar sta se udeležila tudi treningov judoistov ljubljanske Olimpije na Veliki planini. Tudi člani so prav tako kot pionirji vse stroške poletnih priprav plačali iz svojih žepov. V Kranju pač ni denarja niti za tekmovalje, kaj šele za priprave judoistov.

M. Benedik

Komentiramo

Tekmovalni prestiž in sosedska zavist

Domače športno društvo je ob koncu tedna pripravilo množično rekreacijsko ali trim akcijo - test vzdržljivosti in pripravljenosti na zimsko sezono s tekom na deset kilometrov. Prireditev je bila kljub ne tako nizki startnimi (za čaj, diplomo in spominsko značko) množična. Na startu se je med več kot petsto udeleženci iz vse Slovenije zbralo tudi blizu sto kranjanov iz domače vasi, ki so pršli semkaj »zadovoljevat svoje rekreacijske potrebe« (nekateri pa tudi javno razkazovat dotlej tlačeno sosedsko zavist).

Na znak starterja je množica odločno krenila deset kilometrov oddaljenemu cilju nasproti. Vzdržljivejši in kondicijsko boljše pripravljene tekači, med njimi je bilo tudi nekaj znanih športnikov, so se kajpak prebili v ospredje. Le zakaj bi pazili na pete počasnejših? Za njimi so se v razpotegnjeni koloni zvrstili »povprečneži«. V ozadju so se motali tisti, ki so se med tekom pogovarjali, se smejali in vse skupaj jemali bolj za šalo kot zares, bolj ali manj debelušni, pa tisti z ohlapnimi mišicami, ki se na rekreacijo spominjo le ob tem tradicionalnem teku.

Vodilni so mleli meter za metrom in na sredini proge so si nabrali že precejšnjo prednost. Noge pa so jim bile kljub temu še vedno sveže, lahke in poslušne. No, pri sedmih kilometrih je Janez, eden izmed petstotih »trimčkarjev«, opazil, da njegov sosed Polde teče med prvimi. Potegnil je z začelja - moči je bilo takrat še dovolj - z eno samo željo, da ujame važnega in postavljajočega se soseda. Da mu pač pokažem in dokažem, si je mislil, da se lahko tudi brez redne vadbe enačim z njim, ki vsak dan telovadi in skače okoli hiše. Zavist, tekmovalna in sosedska, je obsedla Janeza, ki se je z uničujočim tempom in brez poslušnosti svojega telesa podil za natreniranim in »nabitim« sosedom. Resda se mu je približal na vsega petdeset metrov, resda je bila večina kranjanov za njim, res pa je tudi, da se je Janez na cilju sesedel, da mu niti čaj ni omeščal želodčnih krčev, da še zdaleč ni zmogel ugnati med tekom nabrane sapa. Prizor je spominjal na zaključek maratonske preskušnje, ko se tekmovalci z zadnjimi atomi moči privlečejo na cilj in dobesedno obležijo v naročju svojih varovancev. Polde je svojega soseda »trimčkarja« opazoval le od daleč. Čil in svež je pritekel na cilj, teknil mu je čaj in sproščeno ter z nasmehom na obrazu se je pogovarjal s prijatelji za ciljno črto.

In nauk te zgodbe: če odhajamo na trim preskušnje, pustimo doma tekmovalni prestiž in pozabimo na sosedsko zavist. Tecimo ali kolesarimo po svojih zmoglostih in trenutni telesni pripravljenosti. Trim naj koristi zdravju in utrjevanju organizma. Spomin na nedeljsko rekreativno prireditev naj bodo nova prijateljstva in spoznanja, ne pa želodčni krči in boleče mišice. C. Zaplotnik

LOTERIJA		
srečka št.	din	srečka št.
00	100	6865
40	80	73045
80	80	088425
0340	480	142865
2480	400	
60700	8.100	16
106840	100.080	54996
286440	20.080	91796
407830	20.000	323676
488280	20.080	
51	80	7
01071	6.000	10047
369941	20.000	51037
485781	20.000	013207
	2	40
04022	6.040	185217
46632	2.040	348647
408612	500.040	468
		558
33	60	948
63	80	2438
10633	8.060	8388
26053	2.000	90148
28393	4.000	106638
61273	8.000	152148
		196338
34	60	454038
54	60	09
64	60	19
8194	400	5849
35274	4.000	9029
51944	2.000	01909
61464	2.060	016089
		143289
55	60	336819
195	160	362629

Blejski odbojkarji vabijo
Bled - Odbojkarji klub Bled vse prijatelje odbojke na prvi karški ples v petek, 25. septembra, 20. uri v Kazini pri Park hotelu Bledu. Vstopnice bodo izdane spomin dobite značko kluba in vavije sedežev v Park hotelu na Bledu.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 26. septembra, bodo odprte naslednje dežurne prodajalne:

KRANJ
Central: Delikatosa, Maistrov trg 11, Na vasi, Senčur in Naklem od 7. do 13. ure, vse prodajalne pa bodo odprte od 19. ure: Klemenček, Duplje, Kvec, Cerklje, Hrib, Preddvor, Zg. Jezerko, Na Klancu, Opatkova 84, Kranj.

Zivila: Diskont Naklo, odprta od 12. ure, dežurne prodajalne odprte od 7. do 19. ure in sicer Prehrana, Kranj, C. St. Zaganj PC Zlato Polje, Kidričeva 11, SP Planina, Zupančičeva 11, Britof, PC Bitnje, PC, Senčur, vina in bife Zivila-6Globov.

V nedeljo pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala Kranj do 7. do 11. ure:
Delikatosa, Maistrov trg 11, Kvec, Cerklje, Naklo v Naklem vasi Senčur.

V soboto, 26. septembra bodo odprte v ostalih občinah naslednje prodajalne:

JESENICE
Špecerija Bled, supermarket Titova 22 in Rožca, samopost. 9, Bokalova 5/a.

ŠKOFJA LOKA
NAMA Škofja Loka

TRŽIČ
Mercator, Trg svobode 27, Mercator, Deteljica - Bistrica, Mercator, Pristava

zavarovalna skupnost triglav
GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST Kranj

Izvršni odbor zbora delegatov temeljnih rizičnih skupnosti razpisuje naslednja prosta dela in naloge na katerih delajo delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in sicer:

1. VODENJE SEKTORJA za izvajanje zavarovanj
2. VODENJE SEKTORJA za finance, računovodstvo in informatiko
3. VODENJE SEKTORJA za samoupravno organiziranost in kadre
4. VODENJE POSLOVNE ENOTE JESENICE
5. VODENJE ODDELKA za razvoj zavarovanja, plan, analize, statistiko in terensko mrežo
6. VODENJE ODDELKA za računovodstvo
7. VODENJE ODDELKA za izvajanje zavarovanj na Poslovni enoti Jesenice
8. VODENJE ODDELKA za finančno operativno in računovodstvo na Poslovni enoti Jesenice

Za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za opravljanje navedenih prostih del in nalog so lahko imenovane osebe, ki poleg splošnih pogojev izpolnjujejo še naslednje posebne pogoje:

1. pod točko 1. in 2. - da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri,
- pod 3. - da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo pravne smeri,
- pod 4. - da imajo višjo ali srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri,
- pod 5. - da imajo višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri,
- pod 6., 7. in 8. - da imajo srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri,
2. da imajo najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
3. da imajo primeren odnos do samoupravnega sistema in družbeno politične ureditve ter pravilen odnos do družbenega premoženja, dela in sodelavcev.

Na razpisana dela in naloge bodo delavci zbrani za dobo 4 let.

Kandidati za opravljanje prostih del in nalog naj pošljejo pismene prijave z dokazilo o izpolnjevanju zahtevanih razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi v zaprti ovojnici na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, Oldhamska 2 - razpisna komisija za imenovanje delavcev s posebnimi pooblastili.

Prijavljeni kandidati bodo o rezultatih razpisnega postopka obveščeni v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

OBIŠČITE TINO • OBIŠČITE TINO • OBIŠČITE TINO

V PRITLIČJU BLAGOVNICE TINA

SMO ZA HLADNE DNI PRIPRAVILI

ZA VAŠEGA ŠOLARJA:
flanellate srajce, plišaste mikice, pulije, puloverje, trenirke, telovadne hlače, perilo, tople nogavice, dežna obleka...

ZA VAS:
toplo perilo in pižame, flanellate bluže in srajce, pleteni in trenirke

BLAGO LAHKO KUPITE NA POTROŠNIŠKO POSOJILU

OBIŠČITE TINO • OBIŠČITE TINO • OBIŠČITE TINO

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 26. 9.

8.10 Poročila - 8.15 Ciciban, dober dan: Akvarij - 8.35 Beli delfin, francoska risana serija - 8.50 Divja leta, mladinska nadaljevanka TV Beograd - 9.10 Pisani svet: 24 ur nekada festivala - 9.40 Vloga in pomen čustev v našem življenju, izobraževalna oddaja - 10.00 Nasilje v družini: Billy, angleška dokumentarna serija - 10.55 Proslava ob oblet zasedanja v Stolicah, prenos Bg. - 12.15 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta, češka nadaljevanka - 13.10 Poročila - 13.15 Risanka - 13.25 Nogomet Teteks: Hajduk, prenos - v odmoru Propagandna oddaja - 17.20 Poročila - 17.25 Zaklad nove Francije, kanadski mladinski film - 18.50 Naš kraj - 19.05 Zlata ptica - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noćoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Kraska norost, ameriški film - 21.40 Modni utrinki - 21.45 Parni valjaki, glasbena oddaja TV Zagreb - 22.25 TV kašpot - 22.45 Poročila

Peterici otrok pride na uho, da se v Novi Franciji skriva zaklad s 5000 zlatniki. Odpravijo se na pot, polno pustolovščin in nevarnosti. Na cilj jim pomaga stari Indijanec, ki skrivnost pozna, ne ve pa, da je med tem lastnik zaklada prepeljal v staro Francijo. Otroci so razočarani, vendar se ne dajo. Sklenejo, da se med počitnicami spet odpravijo za zakladom. Kanadski film Zaklad Nove Francije bodo veseli predsemladi gledalci, ki bodo uživali v zabavnih in nepredvidenih dogodivščinah glavnih junakov.

Humor v američkem filmu Kraska norost je nekoliko nenavaden, a nadse zabaven. Zgodba govori o zavrtim neuyorskim pisatelju, ki pogumno pripoveduje o svojem življenju, a se končno ujame v lastne pasti. Igrajo: Sean Connery, Jean Seberg, Joanne Woodward, Patrick O'Neal.

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 Narodna glasba - 17.45 Glasbeni album - 18.00 Glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Selitev, dokumentarna oddaja - 20.45 Poročila - 20.55 Vidiki, dokumentarna oddaja - 21.25 Sportna sobota - 21.45 Komorna glasba skozi stoletja

TV Zagreb I. program:

9.30 TV v šoli - 10.55 Proslava ob obletnici zasedanja v Stolicah - 12.15 TV v šoli: TV koledar, Utvarjanje Titove Jugoslavije - 13.25 Nogomet Teteks: Hajduk - 17.30 Poročila - 17.35 TV koledar - 17.45 Sibenički festival otroka - 18.45 Nogometna reportaža Sarajevo - Crvena zvezda - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zadnji podvig diverzanta Oblaka, jugoslavanski film - 21.40 TV dnevnik - 21.55 Noćni žep

NEDELJA, 27. 9.

9.25 Poročila - 9.30 Živ-žav, otroška matineja - 10.30 D. Savković: Ljubezan po kmečko, nadaljevanka TV Beograd - 11.15 TV kašpot - 11.35 Ljubljanski oktet poje stare vojaške pesmi - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 15.40 Žetev, dokumentarna oddaja TV Novi Sad - 16.00 Poročila - 16.06 Sabina Wulf, vzhodnonemški film - 17.35 Prislunimo tišini, oddaja za slušno prizadete - 18.00 Sportna poročila - 18.10 Sestanek v nebotičniku - 19.10 Risanka - 19.22 TV in radio noćoj - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 J. Veselinov-Zarko, A. Diklić - V. Radovanović: Baza na Donavi, nadaljevanka TV Novi Sad - 21.10 Levstikov tabor v Retjah, reportaža - 21.40 V znamenju - 22.00 Sportni pregled

Oddajniki II. TV mreže:

15.40 Test - 15.55 Nedeljako popoldne - 17.25 Stranpot, ameriški film - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Cedrus, balet - 21.15 Včera, danes, jutri - 21.40 7 + 7, ponovitev zabavno glasbene oddaje

Vzhodnonemški film o Sabini Wulf je nekakšna biografija oziroma izsek iz življenja sodobnega mladega dekleta. Sabina je hči uglednih staršev, toda živi hoće po svoje. Oče jo pošlje v nek zavod, kjer naj bi jo

sprevzgojile. Potem se zaposli v tovarni. Lepo uspeva, vendar ji ljudje kar naprej oporekajo preteklost, čeprav so v resnici slabši od nje. Grotorej za družbeno kritičen film z izrazito moralizatorskim prizvokom.

TV Zagreb I. program:

9.20 Poročila - 9.25 Glasbeni tobogan - 10.55 Otvoritev predora pod Učko, prenos - 12.00 Kmetijska oddaja - 14.00 Narodna glasba - 14.30 Kritična točka - 15.00 Mladinski film - 15.55 Nedeljko popoldne - 17.25 Stranpot, ameriški film - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Baza na Donavi - 21.10 S kamerom po svetu - 21.40 TV dnevnik - 22.00 Sportni pregled

NEDELJEK, 28. 9.

8.45 TV v šoli: TV koledar, G. Vitez: Ogledalce; Kronika v kamnu, Vojin Bakic - 10.00 TV v šoli: Matematika, Risanka, Zemljepis, Mali program, Risanka, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute - 15.30 TV v šoli: Varujmo zobe, G. Vitez: Ogledalce; Klub mladih tehnikov, Zastava in grb - 17.15 Poročila - 17.20 V gosteh pri zboru Suncokrili, otroška oddaja TV Titograd - 17.50 Pušćavski otoki, češki kratki film - 18.05 Jedrska revolucija: Atom pred vojno - 18.35 Obzornik - 18.45 Mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio noćoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 A. Slodnjak - M. Kmecl - J. Droz: Zorenje in boji mladega Levstika, TV feljton - 21.20 Kulturne diagonale - 22.00 V znamenju

Zorenje in boji mladega Levstika je oddaja, posvećena 150. obletnici rojstva očeta Martina Krpana, ki v obliki televizijskega feljtona, za katerega je na osnovi romana dr. Antona Slodnjaka Pogine naj pes napisal scenarij Matjaž Kmecl, pripoveduje o Franu Levstiku. V oddaji se prepletajo nekateri izbrani prizori iz prvega dela romana s pripovedjo autorja ter z dokumentarnim gradivom, posnetim na nekaterih pomembnih

postajah Levstikovega romana.

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pot okoli cveta, otroška oddaja - 18.00 Miti in legende - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.45 Glasbena medijra - 18.50 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost - 20.50 Zagrebka panorama - 21.15 Skag, serijski film

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Pot okoli cveta - 18.00 Miti in legende - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Sisak - 18.45 Mladinska oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 S. Milovanović: Skupaj, drama - 21.20 Glasbeni trenutek - 21.25 Ali se med seboj dovolj poznamo - 22.25 TV dnevnik

TOREK, 29. 9.

8.55 TV v šoli: TV koledar, Varujmo zobe, Zastava in grb, Dnevnik 10 - 10.00 TV v šoli: Dokumentarni film, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Risanka, Glasbeni pouk, Zadnje minute - 15.30 TV v šoli: Mladi v novem naselju, Otok Biševo - 17.00 Poročila - 17.05 Beli delfin, francoska risana serija - 17.20 Ko utihne šolski zvonec, otroška oddaja TV Zagreb - 17.50 B. Bartok: Leseni princ, balet - 18.30 Obzornik - 18.40 Mostovi - Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost - 18.55 Knjiga - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio noćoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Odprto za ustvarjalnost - 20.55 C. Brule: Voltaire - Ta vražji človek, francoska nadaljevanka - 21.55 V znamenju

Pogosto se sprašujemo, kako naši kriminalisti morejo tako hitro odkriti storilce kaznivih dejanj. Oddaja Odprto za ustvarjalnost bo skušala vsaj delno odgovoriti na to uprašanje. Televizijska ekipa je namreć obiskala laboratorije republiškega sekretariata za notranje zadeve in sledila delu kriminalistov, ki so vpregli v svoje delo najsodobnejšo znanstveno metodologijo in tehniko.

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Suncokrili, otroška oddaja - 18.15 Življenje knjige - 18.45 Narodna

glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zabavno glasbena oddaja - 20.55 Portreti: Miladin Korac - 21.45 Zagrebka panorama - 22.05 Peru, perujski dokumentarni film

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Suncokrili - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Naša obramba, oddaja Novi Sad - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Signali, notranje politična oddaja - 21.00 Dirigent, poljski film - 22.50 TV dnevnik

SREDA, 30. 9.

9.00 TV v šoli: TV koledar Mladi v novem naselju, Otok Biševo - 10.00 TV v šoli: Biologija, Risanka, Kocka kockica, Mali program, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute - 17.15 Poročila - 17.20 Cirkus - 17.45 Romantika proti klasicizmu, angleška dok serija - 18.15 Okrogli svet - 18.25 Obzornik - 18.40 Zapisi za mlade: Viktor Mihelić - 19.10 Risanka - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Krajanje, češki film - 21.35 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 21.45 Miniature: Pohorski steklar - 22.05 V znamenju

Krajanje je eden najboljših češkoslovaških filmov v zadnjem desetletju. Jiri Menzel ga je posnel po priljubljeni noveli Bohumila Hrabala. Zgodba se odvija tik pred prvo svetovno vojno v malem podezelskem mestu. V ospredju sta eden od direktorjev pivovarne in njegova lepa žena. Sicer pa zgodba niti ni toliko pomembna kot pristop k njej. Komika se nenehno poraja kar sama od sebe, odlična pa je tudi igra glavne junakinje.

TRŽNI PREGLED

JESENICE

Solata 35 din, špinaca 40 din, cvetača 50 din, korenček 25 din, česen 70,70 din, čebula 12,50 din, pesa 15 din, kumare 35 din, paradiznik 25 din, paprika 27 din, slive 27 din, jabolka od 14,80 do 18 din, hruške 25 din, grozdje od 30 do 35 din, limone 69 din, ajdova moka 41 din, koruzna moka 21,30 din, surovo maslo 185 din, smetana 82,30 din, skuta 66 din, sladko zelje 8 din, kisló zelje 34 din, orehi 356 din, jajčka od 5,40 do 6,20 din, krompir 8 din.

KRANJ

Solata od 30 do 40 din, špinaca 40 din, cvetača 40 din, korenček 30 din, česen 60 din, čebula 20 din, fižol 70 din, pesa 20 din, kumare 20 din, paradiznik 25 din, paprika od 20 do 30 din, slive 30 din, jabolka 25 din, hruške od 25 do 30 din, grozdje 40 din, limone 56 din, ajdova moka 55 din, koruzna moka 28 din, kaša 55 din, surovo maslo 180 din, smetana 58 din, akuta 48 din, sladko zelje 30 din, kisló zelje 40 din, klobase 50 din, orehi 300 din, jajčka 6 din, krompir 10 din, med 180 din.

NOVO V KINU

Ameriško-nemški film Narednik Steiner posega v drugo svetovno vojno. Narednik Steiner dobi štirinajst dni dopusta, ki ga preživlja v Parizu. Tedaj se v Normandiji začnejo izkrčavati zavezniki in narednik pohiti v svojo enoto, ki mora za vsako ceno zadržati napadalce. A dogodki se drugače zasukajo. Steinerjev komandant, general Hoffman, ki z drugimi zarotniki pripravlja atentat na Hitlerja, narednika pošlje k američkemu generalu Websterju, kar naj bi bil prvi korak k sklenitvi miru. Igrajo: Richard Burton, Rod Steiger, Curd Jürgens, Robert Mitchum.

Mladi mornar se naseli v predmestju. Mirno živi in se ne zanima dosti za dogodke okrog sebe. Šele, ko banda, ki terorizira celo mesto, napade njegovo dekle, se prebudi. Obračun, prikazan v filmu Izziv, je strašno surov.

Silvija v carstvu strasti je prikupna komedija, polna erotičnih prizorov. Simpatični poslovnež se zaljubi v lepo Silvijo, a njegovo delo je tako, da ima opravka s samimi lepoticami. Seveda se jim ne more upreti. No, konec je za zaljubljenca vendarle srećen. Francoski film Fantom svobode režiserja Luisa Bunuela skozi niz brdkih epizod dokazuje, da ni skrivnosti življenja in posmrtnega bivanja, da je pravi cilj življenja življenje samo, svoboda, ljubezan. Film Pobeg iz Alcatraza, Dorotej, Kaznilnica, Glorija, Otkagon, Živeti skupaj, Velika igra in Teror ekspres sestavljajo revijó distribucije Morava film, ki bodo na rednem programu prihodnje leto, od 25. septembra do 2. oktobra pa se bodo zvrstili v kinu Center. Predstave bodo usak dan ob 20. uri

KINO

KRANJ CENTER

25. septembra amer. barv. krim. film SEDMERICA SEJE SMRT ob 16. in 18. uri, amer. barv. pust. film REVIJA »MORAVI. NIH« FILMOV ZA LETO 1982: POBEG IZ ALCATRAZA ob 20. uri
26. septembra amer. barv. krim. film SEDMERICA SEJE SMRT ob 16. in 18. uri, domaća barv. zgod. drama DOROTEJ ob 20. uri, premiera nem. barv. erot. filma SILVIA V CARSTVU STRASTI ob 22. uri
27. septembra jap. barv. risani film JUNAKINJA V STEPI ob 10. uri, amer. barv. krim. film SEDMERICA SEJE SMRT ob 15. in 17. uri, amer. barv. akcij. drama KAZNILNICA ob 19. uri, premiera amer. barv. CS voj. filma NAREDNIK STEINER ob 21. uri
28. septembra nem. barv. erot. film SILVIA V CARSTVU STRASTI ob 16. in 18. uri, amer. barv. akcij. film GLORIIA ob 20. uri
29. septembra nem. barv. erot. film SILVIA V CARSTVU STRASTI ob 16. in 18. uri, amer. barv. karate thriller ORTAGON ob 20. uri
30. septembra nem. barv. erot. film SILVIA V CARSTVU STRASTI ob 16. in 18. uri, špan. barv. komedija ŽIVETI SKUPAJ ob 20. uri
1. oktobra amer. barv. musical LASJE ob 16. in 18. uri, amer. barv. thriller VELIKA IGRA ob 20. uri

KRANJ STORŽIĆ

25. septembra premiera špan. barv. ljub. drama MLADA ŽAKONCA ob 16. in 20. uri
26. septembra ital. barv. akcij. film SAFARI EXPRESS ob 16. in 18. uri, amer. barv. ljub. spektakel URAGAN ob 20. uri
27. septembra ital. amer. barv. vest. film IMENUJEM SE NOBODY ob 14. in 18. uri, amer. barv. krim. film PO ZAKONU IN PENDREKU ob 16. uri, premiera amer. barv. akcij. filma IZZIV ob 20. uri
28. in 29. septembra amer. barv. akcij. film IZZIV ob 16. in 18. in 20. uri
30. septembra amer. barv. vest. film IMENUJEM SE NOBODY ob 16. in 18. in 20. uri
1. oktobra amer. barv. krim. film KOMA - NA MEJI SMRTI ob 16. in 20. uri

TRŽIĆ

25. septembra ital.-amer. barv. vest. film IMENUJEM SE NOBODY ob 16. uri, nem. barv. erot. komedija ŠPANSKE OLIVE ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. akcij. filma IZZIV ob 22. uri
27. septembra hongk. barv. film KITAJSKI ZMAJ ob 15. uri, nem. barv. erot. film ŠPANSKE SLIVE ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. erot. filma SILVIA V CARSTVU STRASTI ob 21. uri
28. septembra amer. barv. krim. film SEDMERICA SEJE SMRT ob 18. uri

premierra franc. barv. filma FANTOM SVO. BODE ob 20. uri

29. septembra amer. barv. krim. film SEDMERICA SEJE SMRT ob 18. in 20. uri
30. septembra amer. barv. glash. musical LASJE ob 18. in 20. uri
1. oktobra amer. barv. ljub. spektakel URAGAN ob 18. in 20. uri

DOM KAMNIK

26. septembra ital. barv. akcij. film PONUDI SE DRUGO LICE ob 16. in 18. uri, amer. barv. vest. film DVA SUPER BANDITA ob 20. uri, premiera amer. barv. vojni. filma NAREDNIK STEINER ob 22. uri
27. septembra ital. barv. pust. film SAFARI EXPRESS ob 15. uri, amer. barv. musical LASJE ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. ljub. spektakla URAGAN ob 21. uri
28. septembra amer. barv. krim. film KOMA - na meji smrti ob 18. in 20. uri
29. septembra amer. barv. akcij. ljub. spektakel URAGAN ob 18. in 20. uri
30. septembra amer. barv. krim. film PO ZAKONU IN PENDREKU ob 18. in 20. uri
1. oktobra amer. barv. vest. film IMENUJEM SE NOBODY ob 18. in 20. uri

KOMENDA

25. septembra amer. barv. vojni film NAREDNIK STEINER ob 20. uri
26. septembra amer. barv. glash. film LASJE ob 20. uri

ČEŠNJICA

25. septembra nem. barv. erot. film SILVIA V CARSTVU STRASTI ob 20. uri

RADOVLJICA

25. septembra jugosl. barv. film PEKLENSKI OTOK ob 20. uri
26. septembra amer. barv. film LJUBEZEN IN SMRT ob 18. uri, amer. barv. film LETALIŠĆE CONCORDE 80 ob 20. uri
27. septembra amer. barv. film LETALIŠĆE CONCORDE 80 ob 18. uri, franc. barv. film POLICAJ ALI BANDIT ob 20. uri
28. septembra jugosl. barv. film PEKLENSKI OTOK ob 20. uri
29. septembra amer. barv. film LJUBEZEN IN SMRT ob 20. uri
30. septembra amer. barv. film LETALIŠĆE CONCORDE 80 ob 20. uri
1. oktobra amer. barv. fant. film METEOR ob 20. uri

BLED

25. septembra amer. barv. film ZMAJ GOVALEC VZAME VSE ob 20. uri
26. septembra hongk. barv. film ČUVAJ SE KLEOPATRE WONG ob 18. uri, amer. barv. film ROLER BOOGIE - LJUBEZEN NA KOTALKAH ob 20. uri
27. septembra amer. barv. film ROLER BOOGIE - LJUBEZEN NA KOTALKAH ob 18. uri, amer. barv. film PETI MUŠKETIR ob 20. uri
28. septembra franc. barv. film POLICAJ ALI BANDIT ob 20. uri
29. septembra in 1. oktobra jugosl. barv. film PEKLENSKI OTOK ob 20. uri

30. septembra amer. barv. film BEZEN IN SMRT ob 20. uri

BOHINJ BOHINJSKA BISTRICA

25. septembra amer. barv. film MUŠKETIR ob 20. uri
26. septembra amer. barv. film ZMAJ GOVALEC VZAME VSE ob 20. uri
27. septembra hongk. barv. film ČUVAJ SE KLEOPATRE WONG ob 18. in 20. uri
1. oktobra amer. barv. film LETALIŠĆE CONCORDE 80 ob 20. uri

ŠKOFJA LOKA SORA

25. septembra amer. drama MESECE ob 17.30 in 20. uri
26. in 27. septembra amer. znanst. fant. film METEOR ob 18. in 20. uri
29. in 30. septembra amer. komedija MANHATTAN ob 18. in 20. uri
1. oktobra franc. komedija HRABRO BEZIMO ob 20. uri

ŽELEZNIKI OBZORJE

25. septembra amer. znanst. fant. film METEOR ob 18. in 20. uri

25. septembra amer. znanst. fant. film METEOR ob 20. uri

26. septembra aust. dokumen. film OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 20. uri
27. septembra amer. drama MESECE ob 18. in 20. uri, avst. film ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 20. uri
28. septembra angl. komedija VELIKO ROP ZLATEGA VLAKA ob 20. uri

JEBENICE RADIO

25. septembra amer. akcij. film JEKLENSKI ŽIVCI ob 17. in 19. uri
26. in 27. septembra amer. film LEGENDE O KASTRU ob 17. in 19. uri
28. in 29. septembra amer. film PRIHAJAHAC ob 17. in 19. uri
30. septembra hongk. barv. film BRUCE LEE MI TE OČUDUJEMO ob 17. in 19. uri

JEBENICE PLAVZ

25. septembra ital. barv. film PUTANA ob 18. in 20. uri
26. in 27. sept. amer. barv. film PRIHAJAHAC ob 18. in 20. uri
28. in 29. septembra amer. barv. film LEGENDA O KASTRU ob 18. in 20. uri
1. oktobra hongk. barv. film BRUCE LEE MI TE OČUDUJEMO ob 18. in 20. uri

KRANJSKA GORA

26. septembra grški krim. film ZARODKI OKOLI NAFTI ob 20. uri
30. septembra amer. barv. film PRIHAJAHAC ob 20. uri

DOVJE MOJSTRANA

26. septembra nem. barv. krim. film SEM TVOJ MORILEC ob 19.30
27. septembra grški krim. film ZARODKI OKOLI NAFTI ob 19.30 uri

KAM?

Turistična agencija ALPETOUR

- BEOGRAD** programi potovanj za zaključene skupine (letalo, vlak, avtobus)
- RAB** sedemdnevni paketi, 17. in 24. 10., cena samo 3370 din., možnost »aktivnega« dopusta
- TRGATEV VBRDIH** program eno- ali dvodnevne izleta za zaključene skupine
- VESELO MARTINOVANJE** avtobus, 7.-8. 11.
- RIM** 1 dan z letalom, 22. 10., cena 3500 din

PRODAJA DOMAČIH IN MEDNARODNIH LETALSKIH VOZOVNIC
Prijave in informacije v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

turistična agencija globtour

Informacije in prijave: GLOBTOUR Ljubljana posl. Maximarket - 24.155
20.029 in GLOBTOUR Ljubljana posl. Gosposvetska 4 - 313.230, 311.164
GLOBTOUR RENT-A-CAR: v Maximarketu, 27.223

GLOBTOUROVA ZIMA 81/82 ŽE V PRODAJI

ZAHTEVAJTE OBOGATENI PROGRAM IN POJASNILA V POSLOVALNICAH GLOBTOURA

IZLETI, POTOVANJA, EKSKURZIJE

Za zaključene skupine organiziramo potovanja po domovini in tujini. Informacije dobite na Gosposvetski 4 (tel.: 311-164)

1. TRGATEV - PIKNIK - 4. 10. 81 - 1 dan - avtobus - 845. - din

STROKOVNI SEJMI

DUSSELDORF A+A - Mednarodni sejem varstva pri delu in medicine dela - z letalom - 4 dni - 5. 10. 81

MUNCHEN - MODEWOCH - Mednarodni sejem mode - z avtobusom - 3 dni - 5. 10. 81

MUNCHEN - PRODUCTRONICA - Mednarodni sejem elektronske industrije - z avtobusom 3 dni iz Ljubljane - 10. 11. 81

ULTRECHT - SECURITY - Mednarodni sejem varnostnih naprav in

AFBOUW - Strokovni sejem notranjih in zunanjih obrtniških del v gradbeništvu - z letalom iz Zagreba 3 dni 13. 10. 81

BERLIN - BAUTEC - Obnova starih gradenj, novogradnje, urbanizem - z letalom iz Ljubljane 4 dni 30. 10. 81

ZA SKUPINE - večje ali manjše, organiziramo strokovna potovanja, po želji tudi na vse druge sejemске prireditve in kongrese, ki niso v našem programu.

INDIVIDUALNIM POTNIKOM posredujemo hotelske rezervacije, kakor tudi letalske in železniške vozovnice.

GLOBTOUR poslovalnica Ljubljana

TRADICIONALNI KOMPASOV PROGRAM

jesen zima pomlad 81|82

vam je že na voljo v turističnih poslovalnicah

ODDIH, REKREACIJA, PRIJETNI TRENUTKI

- Portorož • Poreč • Vrsar • Rovinj • Medulin
Rabac • Opatija • Crikvenica • Selce • Mali Lošinj
Dubrovnik • Primošten • Makarska • Podgora
Baška Voda, • Bled • Kranjska gora

Informacije in prijave: poslovalnice Kompassa in pooblašene turistične agencije

KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT

Industrija pohištva
STOL KAMNIK n. sol. o.

Odbor za kadre TOZD SLOGA Moste pri Komendi vabi k sodelovanju

VEČ MIZARJEV

Vabimo kandidate širokega ali ozkega profila, ki so usposobljeni za dela na področju izdelave lesenih predmetov.

Občasno je možno tudi delo izven sedeža TOZD.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 15 dneh po objavi na naslov: Stol Kamnik, Kadrovska služba, Ljubljanska 45, 61240 Kamnik.

Ustrezne informacije dobite osebno v kadrovski službi tel. 061-813-121, int. 223.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po poteku roka prijav.

Osnovna šola
SIMON JENKO
Kranj

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge

UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE za nedoločen čas

Pogoj: - P ali PRU tehn. vzgoje

DELAVKE V KUHINJI - kuh. pomočnica za določen čas do 30. 6. 1982

Pogoj: - končana osnovna šola

Nastop dela takoj. Razpisni rok je 15 dni po objavi. Kandidati naj posredujejo pisne prijave z dokazili o strokovnosti komisiji za delovna razmerja Osnovne šole Simon Jenko, Kranj, Ulica 31. divizije 7a.

ŠOLSKE CENTER ZA BLAGOVNI PROMET KRAJNJ
Župančičeva 22

Komisija za razpis prostih del in nalog razpisuje prosta dela in naloge

HIŠNIKA

Pogoj: - končana poklicna šola, - usposobljenost za kurjača centralne kurjave, - usposobljenost za opravljanje drugih hišniških del na šolskem objektu.

Stanovanje je v šoli.

Prošnjo z dokazili oddajte na navedeni naslov. Nastop zaposlitve takoj.

KOMUNALNO, OBRATNO IN GRADBENO PODJETJE Kranj
Mirka Vadnova 1

objavlja prosta dela in naloge

V TOZD Opekarne b. o.

KV ZIDAR - vzdrževalec objektov 1 delavec
KV KLJUČAVNIČAR - varilec 2 delavca
TRANSPORTNA DELA 2 delavca

Pogoj: - za zidarja in ključavničarja se zahteva poklicna šola ustrezne stroke, najmanj eno leto delovnih izkušenj
- za transportna dela pa nedokončana osemletka.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom dva meseca.

V TOZD Obrt b. o.

KV MIZAR 2 delavca

Pogoj: - poklicna šola lesne stroke in eno leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom dva meseca.

V TOZD Gradnje b. o.

KV ZIDAR GRADBENA DELA 4 delavce
8 delavcev

Pogoj: - za KV zidarje se zahteva Poklicna šola gradbene stroke ali priučen zidar z nekaj leti delovnih izkušenj, - za opravljanje gradbenih del se zahteva dokončana osemletka

Delovno razmerje za zidarje se sklepa za nedoločen čas, za gradbene delavce za določen čas. Poskusno delo za zidarje traja tri mesece, za gradbene delavce pa dva meseca.

Kandidati za vsa zgoraj navedena dela in naloge naj pošljejo vloge na naslov: KOGP Kranj, Komisija za delovna razmerja navedene TOZD, Kranj, Mirka Vadnova 1. Rok za prijavo je 8 dni po objavi oglasa.

AVTOKOVINAR
Škofja Loka
Kidričeva 51

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. FINANČNEGA KNJIGOVODJE
2. KNJIGOVODJE ZA OBRAČUN PROIZVODNJE

Pogoji:
pod 1. - ekonomski tehnik s tremi leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah
pod 2. - ekonomski tehnik s tremi leti delovnih izkušenj ali z delom pridobljenih delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah. Delovno razmerje se sklone za določen čas enega leta.
pod točko 1. in 2. pa je zaželeno znanje knjiženja na stroju DARA 1750.

Za vsa dela in naloge je poseben pogoj poskusno delo, ki traja tri mesece. Osebni dohodek po Pravilniku o oblikovanju in delitvi sredstev za osebne dohodke.

Pismene ponudbe pošljite v roku 15 dni po objavi oglasa na naslov Delovna organizacija Avtokovinar, Škofja Loka, Kidričeva 51.

ELIM JESENICE

Delavski svet razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili

VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo višjo šolo pravne smeri,
- tri leta delovnih izkušenj na takih ali podobnih delih

Kandidati naj prošnjo z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov Elim Jesenice, Hrušica 72/c, 64270 Jesenice.

Rok prijave je 15 dni po objavi. Kandidati pa bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po končani objavi.

Trideset let zvestobe

Veselo je bilo ta dan z Murko

Delavci Murke iz Lesca so že dalj časa razmišljali, kako bi se oddolžili najstarejšim kupcem, Leščanom, ki v njihovih poslovalnicah kupujejo od samega začetka Murke. To so vendar ljudje, ki so večino svojih zaslužkov pustili prav v njihovih trgovinah in tako tudi po svoje pripomogli, da se je razvila takšna Murka, kot jo poznamo danes, s svojimi poslovalnicami od Radovljice do Jesenic in Bleda.

Pa so sklenili, da jih izberejo in še pred jesenjo popeljejo na prijeten izlet proti morju, v svoj počitniški dom v Umagu. Težko je bilo izbirati, kajti vse hiše tam okrog so nekako enako zaslužne. Toda, da se je le začelo. Murka je odločena, da jih bo peljala na tak izlet vsako leto. Naslednje leto bodo torej prišli na vrsto drugi in tako naprej.

Avtobus je bil poln do zadnjega kotička, kajti takšne redke pozornosti res ne gre zamuditi. Odzvali so se vsi povabljeni. Pepca in Tončka pa Angelca in Šarika so vso pot skrbele, da njihovi izletniki niso bili žejni, pa tudi lačni ne. Že sredi poto so iz prtijažnika potegnile vsakemu svojo culo. Pravo culo, s kakršno so šli včasih romarji na pot. Rdeče karirasta je bila, v njej pa vse dobroto od domače šunke do orehovitih štrukeljcev.

Dobre volje je bilo na pretek. Pepca in Tončka, stari Murkini humoristi, sta vso pot skrbeli za smeh in dobro voljo.

Mimogrede smo bili v Piranu, potem pa naprej do Portoroža in Droge, kjer so nas že čakali vodiči, da nam razkažejo proizvodnjo. V tistem tozdu Droge smo bili, kjer prazijo in meljejo kavo in pripravljajo za trg dišave. Pri kavi nam je seveda najbolj prijetno dišalo. Ves proces proizvodnje smo si ogledali. Kavo najprej dodobra očistijo, potem gredo zrna v velik mešalnik, kjer se prazijo, potem v posebni napravi ohladijo, v naslednji se kava zmelje, preseje, in nazadnje jo dekleta polnijo v vrečke, kakršne prihajajo k nam na trg. Po šest ton kave predela ena izmena! Da dobe pravo aromo, mešajo tudi po petnajst vrst kave...

Tudi pri dišavah je bilo zanimivo. Le tista dekleta so se nam smilila, ki cel dan polnijo poper v vrečke. Gre sicer avtomatsko, toda duh je močan in poper je le poper. Vendar pravijo, da so čisto navajene in jim niti na kihanje več ne gre. Pri sosednjih strojih polnijo vrečke s cimantom, pimentom, klinčki pa spet s čaji in tako naprej. Vse delajo avtomati, dekleta le nadzorujejo stroj.

Kavo so nam dali tudi pokušiti. Dišave in vse ostale svoje izdelke, kot so najnovejše argo juhe, ribe v konzervi, čaje, ki so zdaj tudi v večjih, družinskih paketih po 50 vrečic skupaj, pa kavo in še kaj so nam dali kar s seboj v posebnem darilnem paketu. Resnično so se odrezali ta dan pri Drogi!

V Murkinem domu v Umagu, na panti, so nas že pričakovali. Dobro smo se najedli, popoldne skočili malo na plažo – dan je bil sončen in topel – ali po mestu, se malo v senci pogovorili, pa je bilo treba že spet domov. Toda Murkinih presenečenj ta dan še ni bilo konec. V Lescah so vse svoje povabljenec obdarili še s pravo leseno gajbico z ozimnico, ki jih bo spominjala na velike »fasange« pri Murki.

Kaj pravijo o Murki dolgoletni kupci?

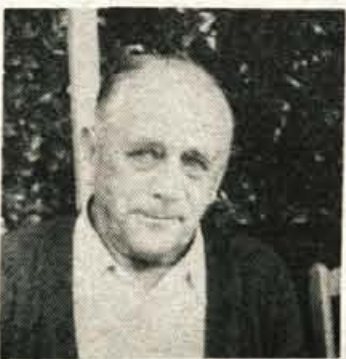

Tončka Zupan, Lesce: »V Murki kupujem že 53 let. Vsa leta, odkar je tu Murka, pa še prej pri starem Prešernu. Dobri trgovci so v Murki. Dekleta so prijazna. Ne morem reči, da bi bila ena sama kdaj nerodna. Da bi bilo le vedno tako, pa bomo kupci kar zadovoljni.«
Kaj pa primerjava z drugimi trgovinami?
»Saj nikamor drugam ne hodim!«

Ludvik Rutar, Lesce: »Zadovoljen sem z Murko. Mi Leščani bi le želeli, da bi prešli od tistih majhnih klasičnih

trgovnic na moderne, samopostrežne trgovine. Ko bi imeli v Lescah vsaj eno večjo. Po zaslugi Murke jih imajo danes že vsepovsod, le doma ne. No, pri Sobcu so jo naredili in dobro poslujejo. Lesce imajo 3500 ljudi, skoraj toliko kot Radovljica, in vse se zliva tu skozi, iz vseh dolin pa iz Avstrije prihajajo. Že po Merkurju se vidi, da je to za trgovino prava lokacija. Upam le, da bo tudi Murki uspelo uresničiti njene načrte s poslovnim centrom v Lescah.«

Franc Mese, predsednik sveta KS Lesce: »Težnja ne samo krajevne skupnosti Lesce, temveč vse naše družbe je, da se delovne organizacije vključijo v življenje kraja, ker nobena delovna organizacija ni sama sebi namen. Delavec dela v delovni organizaciji osem ur, ves ostali čas pa preživi doma, v kraju, kjer naj bi se tudi kulturno in športno izživljal. Tudi njegova delovna organizacija je dolžna, da nekaj prispeva v ta namen. Že dolgo let se pri nas trudimo, da podiramo ograje med delovnimi organizacijami in krajem. Moram pa reči, da Murka teh pregraj nikoli niti imela ni. Živi s krajem. Prav bi bilo, da bi jo posnemale tudi druge delovne organizacije.«

Letos smo že zabeležili tak lep uspeh, ko smo ustanovili odbor uporabnikov za upravljanje družbenega centra v Lescah, 5 delovnih organizacij, turistično društvo in krajevna skupnost ga bomo skupaj uporabljali in oskrbovali.

Tale Murkin izlet je drag, vem. Toda prepričan sem, da bo prispeval k še večjemu zbliznanju ljudi v kraju. Murka pa, ki se tako angažira, tudi napreduje.«

Marija Kaše, predsednica potrošniškega sveta v Lescah: »Murka je edina trgovska organizacija pri nas, s katero nam je uspelo podpisati samoupravni sporazum. Vse naše pripombe vzame resno in takoj odstrani napake oziroma nepravilnosti, na katere opozorimo. Zadovoljni smo z njo. Dobro zložene poslovalnice ima in resnično se trudijo, da je njihova ponudba bogata. Včasih se tu dobi še tisto, česar druge nima jo.«

Ana Kolman, Lesce: »S potrebo v Murki sem zadovoljna. Če pa blaga ni, ga pač tudi pri Murki ni. Nekateri bi radi velike trgovine. Vendar smo tudi v teh majhnih dobro postreženi. Včasih sem bila sama

prodajalka v Murki. Morem reči, da je v teh letih Murka veliko napredovala, in kar se v tem času spremenilo, se je na bolje. Ne bi mogla o njej reči slabe besede. Sicer je pa tako, so ljudje vedno godrnjali bodo.«

Slavka Lap, Lesce: »Sem sem bila 19 let prodajalka v Domu pa 7 let pri Mladinski knjigi v Ljubljani in vem, za pomeni za trgovino prijazno prodajalko. Kako rad se človek vrača k prijaznim ljudem. In primerjam ljubljanske trgovce s Murkinimi, sem prepričana, da bi se ljubljanski maršički lahko naučili od prijaznih Murkin deklet.«

Veletrgovina ŽIVILA Kranj
TOZD Maloprodaja –

TOZD Gostinstvo

ŽIVILA – GLOBUS

Cenjene stranke obveščamo, da bo od 19. 9. dalje odprta trgovina in bife ŽIVILA v GLOBUSU tudi vsako soboto do 19. ure.

Se priporočamo za obisk.

LOKAINVEST
Škofja Loka

POSLOVNI PROSTOR
V ŠKOFJI LOKI,

v velikosti 120 kv. m, primeren za pisarniško, zastopniško ali servisno dejavnost s parkirnim prostorom v Solski ulici 2, Škofja Loka, oddajamo v najem.

Pogoji najema so na razpolago pri najemodajalcu.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o. o.
TOZD Zdravstveni dom Bohinj, b. o.
Bohinjska Bistrica, Triglavška 15

razpisuje po sklepu zbora delavcev

INDIVIDUALNI POSLOVODNI ORGAN –
vodja temeljne organizacije

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev ter pogojev določenih z družbenim dogovorom o kadrovske politiki v občini Radovljica izpolnjevati še naslednje:

- zdravnik specialist ali zdravnik,
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj v stroki,
- družbeno-politične in moralne vrednote

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj vloge s kratkim življenjepisom ter dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: Zdravstveni dom Bohinj, Bohinjska Bistrica, Triglavška 15, z oznako »Razpis za IPO«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od poteka roka za sprejemanje prijav.

GRAŠKI VELESEJEM

26. SEPT. – 4. OKT. 1981

INFORMACIJE, PRIJAVE IN PRODAJA VSTOPNIC:
KOMPAS, MARIBOR, Trg svobode 1,

telefon: (062)
in druge pooblašene turistične poslovalnice v Sloveniji.

Tekstil, krzno, modne revije, lesni center, stavbno in sobno pohištvo, prehrambeni izdelki, orientalske preproge, zabavna elektronika, mednarodna vinska pokušnja, vse za otroke, štajerska gastronomija, energija danes, stroji za predelavo lesa in kovin, naprave za avtomobilske servise, varilni stroji, grelne naprave, stroji in naprave za gostilne in kuhinje, sodobna pisarniška tehnika, svetlobna telesa, kmetijski center, razstava konj itd.

75
LET

REK Elektrofilterski elementi

p. o., Družmirje, p. Šoštanj

NOV EFE IZOLATIVNI ELEMENT

Smo pred pričetkom proizvodnje

NOVEGA EFE IZOLATIVNEGA ELEMENTA

Predstavili ga bomo na jugoslovanskem sejmu gradbeništva z mednarodno udeležbo v Gornji Radgoni od 28. septembra do 10. oktobra 1981.

NOV EFE IZOLATIVNI ELEMENT, velikosti 60x30x20 cm, zagotavlja izjemno toplotno izolativnost, omogoča hitro gradnjo ter zmanjša porabo malte!

TOZD Triglav - Gorenjka Lesce, n. sub. o.
Rožna dolina 8

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. TAJNICE DIREKTORJA

Pogoj:

- dokončana upravno-administrativna šola.
- 1 leto delovnih izkušenj

2. TAJNIKA ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA

Pogoj:

- dokončana ekonomska srednja šola ali upravno-administrativna šola.
- 1 leto delovnih izkušenj

Za objavljena dela in naloge se zahteva dvomesečno poskusno delo. Kandidati bodo predhodno opravljali preizkus strokovne usposobljenosti. Delovno razmerje sklenejo delavci pod 1. in 2. za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi TOZD Triglav - Gorenjka Lesce, kadrovska služba, Lesce, Rožna dolina 8. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

KAJ VELEVA
LETOŠNJA JESENSKA MODA
IN KAKŠNE SO NJENE KREACIJE?

ODGOVOR VAM PONUJA
VELEBLAGOVNICA
nama
Škofja Loka

KER

VELEBLAGOVNICA

nama
Škofja Loka

ŽE OMOGOČA DOBER
PREGLED MODNE
PONUDBE OBLAČIL
IN OBUITVE ZA JESENSKE DNI

PREDNO SE ODLOČITE ZA NAKUP
VAŠE NOVE JESENSKE GARDEROBE,
SI OGLEJTE TUDI MODNO
PONUDBO KONFEKCIJE IN OBLAČIL

v VELEBLAGOVNICI

nama
Škofja Loka

metalka

**prodajalna
kamniki**

V naši prodajalni vam nudimo ploščice, primerne za oblaganje notranjih prostorov, balkonov, fasad... Velikost 20 x 10 cm, kvaliteta VS. Ploščice so odporne in prenesejo velike temperaturne razlike. Cena kvadratnega metra ploščic je 264,50 din

Prodajalna je odprta vsak dan
od 7. do 19. ure, ob sobotah
od 7. do 13. ure

ZA VAŠ DOM

ISKRA RAČUNALNIKI

Smo mlad, ambiciozen kolektiv, ki je na podlagi znanja in izkušenj, pridobljenih v dolgoletni tradiciji Iskre, v nekaj letih postal največji razvijalec in proizvajalec sodobnih jugoslovanskih računalniških sistemov.

Glede na velike naloge, ki nas čakajo na področju raziskav, načrtovanja, razvoja in proizvodnje računalniških sistemov, vabimo k sodelovanju dinamične, inventivne, iniciativne strokovne delavce, ki bi s svojim znanjem, ambicijami, delavnostjo in delovnimi izkušnjami obogatili naš kolektiv.

Novi sodelavci nameravamo zaposliti zlasti na naslednjih strokovnih področjih:

- raziskave in načrtovanje računalniških sistemov,
- razvoj aparature opreme,
- razvoj programske opreme,
- razvoj programskih jezikov,
- razvoj komunikacij,
- razvoj računalniške grafike,
- razvoj integriranih sistemov,
- razvoj računalniške periferije,
- razvoj aplikacij,
- konstrukcije,
- tehnologije,
- kontrole.

Dela boste lahko opravljali v enem od naslednjih centrov: v Kranju, Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, ali Skopju, kjer imamo svoje enote z vso opremo za kvalitetno delo.

Za našeta dela vabimo k sodelovanju:

- doktorje in magistre elektrotehniških, računalniških in matematičnih znanosti,
- diplomirane inženirje elektrotehnike, industrijske elektronike, matematike in strojništva,
- inženirje elektrotehnike in strojništva,
- elektrotehnike - šibki tok

Za vsa dela so zaželene ustrezne delovne izkušnje, kandidate brez prakse pa bomo v pripravniški dobi usposobili za samostojno strokovno delo.

Bodočim sodelavcem nudimo:

- zanimivo, strokovno in ustvarjalno delo pri raziskovanju, načrtovanju, razvoju in proizvodnji novega lastnega modernega računalniškega sistema;
- strokovno in znanstveno izpopolnjevanje ter sodelovanje z domačimi in tujimi znanstvenimi ustanovami in proizvodnimi delovnimi organizacijami;
- osebni dohodek glede na zahtevnost del in nalog, individualno učinkovitost, iniciativnost in inovativnost.

Vsi zainteresirani kandidati lahko dobijo dodatne informacije o delu in delovnih pogojih, vključno z ogledom delovnih prostorov, v TOZD Računalniki v Kranju, Ljubljanska c. 24 a, ali po telefonu (064) 22-221 int. 2828.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo do 15. oktobra na naslov: ISKRA ELEKTROMEHANIKA KRANJ, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64001 Kranj, z oznako »za TOZD Računalniki«.

**Iskra Industrija za telekomunikacije
elektroniko in elektromechaniko Kranj
TOZD Tovarna računalnikov Kranj**

te OZIMNICA te

Tudi v letošnjem letu smo vam v Eti v Kamniku pripravili ozimnico iz vložene in pasterizirane povrtnine na osnovi predlogov naših številnih kupcev. Kupite jo lahko preko vaše osnovne organizacije sindikata in v trgovinah z živili.

Na voljo vam je v dveh paketih:

— **ETA mala ozimnica, v kateri je 12 kozarcev vloženi vrtnin, po ceni 340 din**

— **ETA velika ozimnica, v kateri je 24 kozarcev vloženi vrtnin in kompotov po ceni 690 din**

PRODAJA OZIMNICE SE BO PRIČELA OKTOBRA.

PAKETI

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA GARTNERJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem ter vsem, ki so nam izrazili sožalje, podarili vence in cvetje ter ga pospremili na zadnji poti. Obenem se zahvaljujemo KO ZZB, svetu KS, DPO KS Gorenja Sava, pihalni godbi, pevcem in govorniku za lep pogrebni obred.

ZALUJOČI: žena Kati, sin Jože, hčerki Ljubica in Nevenka z družinama ter drugo sorodstvo!

Kranj, 22. septembra 1981

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, očima in tasta

JANEZA GAŠPERČKA

iz Strahinja

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, Gasilskemu društvu Naklo, pevcem in PTT Kranj, posebno pa g. župniku za zelo lep obred ter vsem za darovano cvetje in izrečena sožalja ter poslovitne besede

VSINJEGOVI!

Strahinja, 16. septembra 1981

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage

IVANE POGAČNIK

Boštincove Johane

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se od nje tako številno poslovili ter ji darovali vence in vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Zahvaljujemo se tudi dr. Praprotnikov in dr. Černetu iz Radovljice za dolgoletno zdravljenje, kakor tudi pevcem. Posebna hvala duhovniku za lepo opravljen obred in govor ob odprtem grobu ter Mežnarjevi Ivanki iz Lesc za pomoč.

VSINJENI!

Radovljica, 20. septembra 1981

Ob tragični izgubi nas je v 65. letu starosti za vedno zapustil naš najdražji oče, stari oče, brat in stric

ŠTEFAN OBAD

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in upokojencem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in nam v najtežjih trenutkih pomagali, ter za izrečena sožalja, darovane vence in cvetje.

VSEM SKUPAJ PRISRČNA HVALA!

VSINJEGOVI!

Sp. Jezersko, Kokra, Žiganja vas, 19. septembra 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta, pradedka, tasta, brata, strica in svaka

ANTONA JEREBA

iz Zgoše št. 61

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje ter spremstvo na poslednji poti v Begunje. Posebna zahvala dobrim sosedom, sosedi Francki Koselj, družbenim organizacijam KS Begunje, govorniku ob grobu, Verigi Lesce, sodelavcem Iskre Kranj, sodelavcem in oskrbovancem Doma dr. Janka Benedika Radovljica. Hvala g. župniku za tolažbo in obred.

Prav vsem še enkrat iskrena hvala!

VSINJEGOVI!

Zgoša, 18. septembra 1981

MALI OGLASI telefon 23-341

PRODAM

Prodajam otroški športni VOZICEK za dvojčka. Klun-Jože, Britof 348, Kranj

Prodajam 7 m DIMNIH TULJAV schiedel, premera 16 cm, 200 kosov navadnih ZIDAKOV in nov STEDILNIK koppersbusch. Podlubnik 228, Skofja Loka od 17. do 19. ure. 9018

KOKOŠI GNOJ, naložen v vreče, se dobi v soboto, 26. 9. v Srednji vasi 6 pri Gorčah 9022

Prodajam suha mešana DRVA. Lahovče 19, Cerklje 9066

Prodajam PEC na olje EMO, s približno 400 l kurilnega olja v sodih, ROCNO ČRPALKO za olje, OTROŠKO KOLO (do 6 let) dve VZMETNICI (federmodroc) in črnobel TV RR-Niš. Tel. 45-208, Finžgar, Zg. Bela 34, Preddvor 9067

Prodajam trajnožarečo PEC koppersbusch. Gasperlin, Jezerska c. 114 n. h., Kranj 9068

Prodajam OTROŠKO KOLO - PONY, primerno za otroke od 4 do 8 let. Kolo je dobro ohranjeno, cena 1.200 din in DR-SALKE št. 25 in 28. Uroš Ograjšek, Kranj, Šolska 4/a, Stražišče 9069

Prodajam DESKE za napušč, Bučar Vinko, Kratka pot 1, Ježica - Ljubljana

Prodajam kompletno MESARSKO HLA-DILNICO (za približno 16 kub. m). Informacije: Prusnik, Britof 73, Kranj, tel. 22-402 9071

Prodajam 8 let starega KONJA, Mrak, Studenčice 13, Medvode 9072

Prodajam dva KAVCA in dva FOTELJA, Mlakarjeva 44, Senčur 9073

Prodajam novo PEC feroterm, 30.000 kalorij, Pintarič Ivan, Stara cesta 27, Kranj 9074

Po ugodni ceni prodajam ZIMSKI PLaŠC in toplejši KOSTIM za srednje postavno (44-46). Telefon 28-974 9075

Prodajam 3 mesece starega BIKCA, Brezje pri Trziču 42 9076

Prodajam rdeč in bel FIZOL, 50 kg MESA od mlade KRAVE in jedilni KROMPIR igor, Zg. Bitnje 30 9077

Prodajam starejšo KUHINJSKO OP-REMO in dve SPALNICI (ena nerabljena). Cena po dogovoru, Ogled od 28. 9. do 2. 10. od 16. do 17. ure. Stancar Martin, Lom pod Storžičem 14/b, Trzič 9078

Prodajam dve trodelni OMARI, Đukalič Milorad, Pševska 1, Stražišče - Kranj

Prodajam jalovo KRAVO in drobni KROMPIR, Žiganja vas 17, Trzič 9080

Prodajam SAMOKOLNICO z gumijastim kolesom, Zg. Brnik 136, Cerklje

Prodajam 75 kosov lesenih PODPORNIKOV - PUNTOV, dolžine 2,40 do 2,50 m, cena 2.000 din, Kobentar Zvone, Sempetrška 44, Kranj, tel. 26-345 9082

Prodajam KRAVE simentalke, po izbiri, Bodešče 29, Bled 9083

Prodajam dobro ohranjeno KMEČKO PEC, Zalog 6, Golnik 9084

Prodajam levi STEDILNIK na drva, star eno leto, Bašelj 7, Preddvor 9085

Prodajam KRAVO po teletu, brejo, Kocjančič, Brezje 53 9086

Prodajam PRASIČE, težke od 40 do 120 kg, Posavec 16, Podnart 9087

Prodajam dva težka mesnata PRASIČA, kg 100 din, Hribar, Sobčeva 14, Lesce, tel. 74-013 9088

Prodajam 6 tednov starega TELETA - BIKCA, Velesovo 12, Cerklje 9089

Prodajam TV SPREJEMNIK minirama pika, Trboje 66, Kranj 9090

Prodajam TERMOAKUMULACIJSKO PEC, 3 kW, Dolinšek Vinko, Trboje 33, Kranj 9091

Prodajam globok OTROŠKI VOZICEK, Naslov v oglasnem oddelku 9092

Prodajam KRAVO simentalko s teletom ali brez, Lahovče 32, Cerklje 9093

Prodajam ZASTAVO 750, karambolirano, letnik 1970, tudi po delih, PISALNI STROJ UNIS, belo POROČNO OBLEKO, št. 38, ženski PLaŠC modre barve, št. 38, Pilar Jože, Senčur, Weingerlova 12, popoldan 9094

Prodajam dve mladi in dve breji OVCI, Telefon 60-704 9095

Prodajam 5 mesecev brejo TELICO simentalko, Kapus, Hraše 38, Lesce 9096

Prodajam KRAVO po izbiri in 7 mesecev starega BIKCA, Hlebce 8, Lesce 9097

Prodajam 4 nove OMARICE z ROLETO jelovica, Informacije po tel. 62-138 9098

Prodajam OKNA kli Logatec: 3 - 140x140; 1 - 210x140; 1 - 120x140; 1 - 100x220, Telefon 61-532 9099

Prodajam težko KRAVO, s prvim teletom, Jakopič Jože, Sp. Gorje 139 9100

Prodajam 5 mesecev staro rodovniško ZREBIČKO haflinger, Medja Franc, Log 10, Bohinjska Bistrica 9101

Prodajam 2 kub. m macesnovih PLOHOV, Naslov v oglasnem oddelku 9102

Prodajam KNJIŽNO OMARO, MIZICO, dva FOTELJA, KAVC, PREPROGO 3x2 m ter črnobel TELEVIZOR, Juvan, Gasilska 17, Kranj 9103

Prodajam STROJE za izdelavo betonskih izdelkov, Sudič Anton, Zgoša 67/a, Begunje, Ogled vsak dan 9104

Prodajam kuhinjski STEDILNIK (ozek) na trda goriva, Grajzarjeva 11 (muzej) Trzič 9105

Prodajam VRATA in podboj ter VRATNO KRILLO mahagoni, Informacije po telefonu 27-581 popoldan (Kranj) 9106

Prodajam 400 kosov modularne OPEKE 19x19x29 cm, 11 VOGALNIKOVI 19 cm in 150 kosov betonskega bloka 30 cm, Informacije od 19. do 20. ure, Fabjan Marko, Zg. Bitnje 147, Zabnica 9107

Ugodno prodajam braco PRIKOLICO campor (zložljiva hišica), Informacije po tel. 47-340 od 14. ure dalje 9108

Ugodno prodajam PEC na olje, znamke EMO 5, Ogled vsak dan po 18. uri ali po tel. 50-260 - int. 208 popoldan 9109

Prodajam suha hrastova DRVA, Sp. Bela 11, Preddvor 9110

Prodajam PRIKLJUČEK za Zastavo 101 in strojni PRIMEZ (cena 1.500) 80 mm, Staneta Zagarja 8/I, Kranj

Prodajam črnobel TELEVIZOR in nekaj »POBJONA«, Ogled v nedeljo popoldan, Zg. Bitnje 252 9101

Prodajam POHIŠTVO za dnevno sobo, Cesta Staneta Zagarja 42, Kranj, telefon 22-586, Ogled vsak dan od 20. ure dalje

GARDEROBNO in BIFE OMARO, mahagoni, poceni prodajam, Jože Filipič, Skofja Loka, Groharjevo naselje 11, tel. 60-523 9111

Prodajam GRAMOFON toska 10 stereo in KASETOFON ITT shaup lorenz - mono Barle, C. JLA 6, Kranj (nebovničnik) 9112

Prodajam dobro ohranjeno trajnožarečo PEC in 10 vreč APNA, Tekatinska 9, Prim-skovo 9169

Prodajam popolnoma nove ROLETE skupaj z roletnimi omaricami, raznih dimenzij, Franci Kepic, Pšenična polica 16, Cerklje 9170

Prodajam dobro ohranjen ZETOR, 42 KM, oznaka 4712, letnik 1975, Rozman Vida, Poljšica 4, Podnart 9171

Ugodno prodajam trajnožarečo PEC, plinsko PEC in HLADILNIK, Suligoj, Cerklje 215 (novi blok) 9172

Prodajam 8 let starega KONJA in KRAVO s teletom ali brez, Senturška gora 3, Cerklje 9173

Prodajam 10 tednov starega BIKCA simentalca in KRAVO frizijko, ki bo drugič teletila, v 5 mesecu brejosti, Sp. Brnik 45, Cerklje 9174

Prodajam 6 tednov starega BIKCA, Zg. Brnik 52, Cerklje 9175

Prodajam dva BIKCA po izbiri, Apno 9, Cerklje 9176

Prodajam STRESNO OPEKO špičak folc, ROBNIKE kikinda, Koželj, Sp. Brnik 57, Cerklje 9177

Prodajam osem tednov starega plemenkega TELETA, Lahovče 18, Cerklje 9178

Prodajam 9 tednov starega BIKCA za pleme, Zalog 45, Cerklje 9179

Prodajam dva FOTELJA, MIZO in STOLČEK, Popovič Božena, Planina 30 9180

Prodajam okroglo mrežasto STAJICO Pipan, Veljka Vlahoviča 10, Tel. 27-806

Prodajam jedilni KROMPIR (brez umetnega gnojila), Komac, Križe 74, Trzič

Prodajam novo nerabljeno PEC za centralno ogrevanje na trda goriva TAM STADLER, 25.000 kalorij, z bojlerjem, Marčan, Ul. 1. avgusta 11, Kranj 9183

Prodajam jalovo KRAVO in KOTEL za žganjekuho, Kunc Ciril, Begunje 9184

Prodajam TRAKTOR pasquali, Pogačnik Srečko, Zaloše 13, Podnart 9185

Prodajam od 30 do 50 kg težke PRASIČE in več brejih SVINJ ter SEJALNICO za žito, Voglje 95, Senčur 9186

Prodajam 1 leto stare KOKOŠI nesnice, ali za skrinjo, Senično 19, Trzič, telefon 57-089 9187

Prodajam kotni BRUSILNI STROJ, black decker, Kidričeva 42, Skofja Loka, tel. 064-62-183 9188

Prodajam KLINKER za zunanjo oblogo, Križaj, Godešič 43, Skofja Loka 9189

Ugodno prodajam KINO-KAMERO jashica super 8 z avtomatičnim zumom, tip 600 elektro, Informacije po tel. 064-60-258

Prodajam 12 let starega KONJA in črnobel TELEVIZOR, Pintar Janez, Martinj vrh 28, Železniki 9191

Prodajam 200 kv. m STENSKIH OBL-LOG, širine 8 in 10 cm, Naslov v oglasnem oddelku 9192

Prodajam dva meseca stare JARČKE, rjave in grahaste, Stanonik, Log 9, Skofja Loka 9193

Prodajam več PRASIČEV, primernih za rejo, težkih od 20 do 60 kg, Stanonik, Log 9, Skofja Loka 9194

Prodajam 400-litrski hrastov SOD, dobro ohranjen, primeren za mošt, Sr. Bela 11, Preddvor 9195

Prodajam dobro ohranjen zložljiv športni OTROŠKI VOZICEK (mothercare - uvoz) in sedež za v avto, Telefon 26-339

Prodajam KRAVO, dobro mlekarico, ki bo sredi oktobra drugič teletila, in KROMPIR igor, Vovk Marija, Vrbnje 13, Radovljica 9197

Zamenjam ali prodajam PEC za centralno ogrevanje vismann - duo - d - speicher, kapacitete 75.000 kcal zamenjam za približno 35.000 kcal, Viktor Konjedič, Škovo naselje 11, Kranj, telefon 21-895 9198

Po ugodni ceni prodajam SPALNICO, Naslov v oglasnem oddelku 9199

Prodajam koš za »FICOTA« in prn bukovih DRV, Eržen, Gorenja vas 194 nad Skofjo Loko, tel. 064-68-261 9200

Prodajam MIZARSKI SKOBELENI STROJ (debelinski in poravnalni), rezila 60 cm in KROŽNO ŽAGO z vrtnalo napravo, Oba stroja na lesenih stojalih, Prevodnik Maks, Kidričeva 48, Skofja Loka, tel. 064-62-195 9201

Prodajam suha bukova DRVA, Senturška gora 5, Cerklje 9202

Prodajam 5 let starega KONJA ali zamenjam za starejšega ter bukova DRVA, Kokrški log 10, Kranj 9203

Poceni prodajam KAVC in dva fotelja, Telefon 21-016 9204

Prodajam termoakumulacijsko PEC elind, 3 kW, Avsec Tilka, Potoče 33, Pred-dvor 9205

Nova GARAZNA VRATA prodajam za 20 odstotkov ceneje, Pavlič Franc, Kolo-dvorska 3/a, Bled 9206

Prodajam KOLO na pet prestav, enofazni števec, mikrovalovno PEC, Suceva 9, Kranj 9207

Prodajam 10 mesecev starega BIKCA za rejo, Jeraj Alojz, Vodice 119 nad Ljubljano 9208

MOTORNİ ROBKALNIK za koruzo in MLIN za žito (šrotar), novo, še nerabljeno, ugodno prodajam, Naslov v oglasnem oddelku 9209

Prodajam URO in dvotarifni trofazni STEVEC, termoakumulacijsko PEC, 3 kW, nerjaveč kombiniran STEDILNIK s plinsko jeklenko, SIVALNI STROJ in otroško KOŠARO, Telefon 28-178 9210

Prodajam 6 tednov stare PUJSKE, Zupan Ivan, Hudo 10, Trzič 9211

Ugodno prodajam MOTORNO ŽAGO husqvarna 480, Informacije po tel. 74-130

Ljubiteljem živali oddam 3 MORSKE PRASIČKE, Telefon 21-678 9213

Prodajam BUTARE in listnati KOŠ, Letence 7, Golnik 9214

Ugodno prodajam čistokrvne NEMSKÉ OVCARJE, stare 7 tednov, Predoslje 28, Kranj 9251

Prodajam majhne PRASIČKE, Pušavec Anton, Hudo 8, Trzič 9252

ZIVINORLEJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE - KRANJ Iva Slavca 1

DEŽURNI VETERINAR

od 25. 9. do 2. 10. 81

Za občini Kranj in Trzin Dr. ČEPUDEK Bogdan, dipl. vet., spec., Kranj, Kajuhov 23, tel. 22-804

RUDEŽ Anton, dipl. vet. Kranj, Benedikova 6/a, telefon 22-808

Za občino Skofja Loka HAJJAN Janko, dipl. vet. Ziri 130, tel. 60-260

KRIENAR Miro, dipl. vet. Godešič 134, tel. 63-130

Za občini Radovljica in Jesenice URH Janez, dipl. vet., telefon 23-716 ali 24-779

Dežurna služba pri živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju Iva Slavca 1, tel. 24-779 ali 23-781 pa deluje neprekinjeno.

Prodajam 160 kg težkega PRASIČA domače ZGANJE in ZIMNICE na polica 14, Cerklje

Ugodno prodajam KOLO na 10 g. znamke favorit, poltabulator, letnik 1978, cena po dogovoru, Žnidarič Erh, nica 46, Trzin

Prodajam ZAJCE za pleme ali Luže 32, Senčur

KUPIM

STEDILNIK (4 plin, 2 elektro) HLADILNIK z zamrzovalnikom, Informacije po tel. 49-065

OKNO, lahko s polnkorn, v izm. 100 x 100 cm, kupim, Telefon 73-60

Kupim dobro ohranjen NAHREB za otroka, Zofka Klančar, Nova v Radovljica

Kupim litoželezni LIJAK s Tupalnice 61

Kupim rabljene DESKE za opat, fon 26-239 ali naslov v oglasnem oddelku

Kupim dobro ohranjen plinski DILNIK kekec, Bilban Ivan, Vodice

Kupim TROSILEC hlevskega Meglič Francja, Podbrezje 30, Duplec

Kupim SKLOPKO s košarico in DAN za FIAT 1300, Pogačnik Zdob 6, Selca nad Skofjo Loko

Kupim do 1000 kosov STRESNE KE trajanka, rdeče barve, Rebolc 25, Kranj

VOZILA

Ugodno prodajam FIAT 750, letnik Sedej, Ilegalcev 10, Jesenice, tel. 1300 super, letnik 1978, Marko Podbrezje 121

DIANO 6, letnik 1977, ugodno Britof 224 pri Kranju (popoldan)

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 15.000 din, Brenc Olga, Copova 4

Ugodno prodajam ZASTAVO 750 letnik 1974, Ogled v soboto in Livk Jože, Kovor 7

Prodajam PRIKOLICO, nosilnost po zelo ugodni ceni, Naslov v oglasnem oddelku

Prodajam TAM 5000, letnik 1977 zamenjam za osebni avto, Orebov Kranj

Prodajam LADO 1200, letnik, Zaletel, Sempetrška 50, Strahinja Kranj

Ugodno prodajam NSU 1200, reg. do novembra, »cena 8.000«, Brnšelj 8

Zaradi gradnje ugodno prodajam ohranjen CITROEN DS 21 palisa, 1971, Ogled možen v soboto in popoldan, Perko Pavel, Hrušec Jesenice

Prodajam FIAT 126-P, letnik Grad 16, Cerklje

Prodajam ZASTAVO 101, letnik Pižorn, Preddvor 35

Ugodno prodajam FIAT 850, letnik in ALFA ROMEO, letnik 1968, 81-608

Prodajam SIMCO 1301, letnik delih, Kokalj, Volca 7, Poljane nad Loko

Prodajam ZASTAVO 750, letnik Sladič Boris, C. 1. maja 61, Kranj fon 21-021

EKSPRES OPTIKA KRANJ Tavčarjeva 1 (nasproti Delikatese) Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in s specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega. SE PRIPOROČAMO!

